

Manjšina ni breme, je tudi naložba

VOJMIK TAVCAR

Državni zbor je včeraj začel razpravo o proračunu za leto 1997. Dober del včerajšnjega zasedanja so slovenski poslanci namenili amandmajem k vladnemu predlogu odhodkov in prihodkov. Pri tem so sprejeli vladin predlog, ki je prvotno postavko za ustavne obveznosti do Slovencev v zamejstvu in po svetu povisal za sto milijonov tolarjev, zavrnili pa predlog komisije DZ za Slovence v zamejstvu, po katerem naj bi postavko zvisali za 490 milijonov tolarjev.

Odločitev je sicer manj neugodna, kot se zdi na prvi pogled, saj kaže, da bo slovenska vlada le oskrbela se nekaj sredstev, tako da bi postavka, namenjena podpori dejavnosti za Slovence po svetu, ostala na isti ravni kot lani.

Ni tu kraj za razglabljanja o postopkih, kako bo ta obljuba uresničena. Velika zamuda, s katero je bil predstavljen proračun za leto 1997, ki je posledica težav in dolgotrajnih pogajanj za sestavo vlade in vladnega zavestništva, sili k iskanju zasilnih rešitev.

Pomoč je seveda dobrodošla, saj Slovenija spoustuje obveznosti do svojih manjšin, ki jih je zapisala v ustavo, tudi v času, ko mora tudi sama sesti po varovalnih ukrepih. Vendar bi bila ta pomoč veliko učinkovitejša, ko bi imela sistemski značaj v skladu z resolucijo o odnosu Slovenije do manjšin, ki jo je Državni zbor sprejel pred dobrim letom in ki se ni bila udeležena.

V prehodnem obdobju, ki sledi krizi organiziranega gospodarstva, slovenska manjšina v Italiji potrebuje poseben posluš maticne države za njene potrebe. Manjšina sama je vložila veliko naporov za skupno nastopanje in za dialog, večja podpora maticne države pa bi v tem zahtevnem trenutku dodaten prispevek k enotnosti narodne skupnosti. In to bi prispevalo tudi h krepitvi položaja Slovencev v Italiji in njihovem prizadevanju za uzakonitev manjšinskih pravic v skladu z evropskimi standardi.

Sistemska ureditev pomoči slovenskim manjšinam bi bila korak v to smer, za Slovenijo pa z dolgoročnega vidika tudi naložba, ki bi se obrestovala, saj je ob krepitvi in življenjski manjšini tudi maticna država obogatena in močnejša.

LJUBLJANA / OBISK PREDSEDNIKOV SKGZ IN SSO PRI JANEZU PODOBNIKU PRED ZAČETKOM RAZPRAVE O PRORAČUNU

Slovenija mora imeti posluš za probleme Slovencev v Italiji

Državni zbor delno sprejel predlagani povišek za manjšino - Podobnik pisal Antonioneju

LJUBLJANA - Večera podpora maticne Slovenije je za organiziranost in delovanje slovenske manjšine v Italiji v tem obdobju zelo pomembna. To sta povedala včeraj predsedniku Državnega zbora Janezu Podobniku in predsedniku komisije za Slovence v zamejstvu in po svetu Marjanu Schiffrerju predsednika SKGZ Rudi Pavšič in SSO Sergij Pahor. Predstavnik krovnih organizacij sta to pomembnost hotela poudariti ob začetku proračunske razprave v slovenskem parlamentu.

Predsednik Podobnik se je zahvalil predstavnikom slovenske manjšine v Italiji za skupni nastop, ki lahko omogoči večjo učinkovitost pri zavzemanju za interese manjšine tako v matici kot v državi, v kateri manjšina živi. Podobnik in Schiffrer sta Pavšiča in Pahorja seznanila s pismom, ki sta ga naslovila predsedniku deželnega sveta FJK Robertu Antonioneju in v katerem sta izrazila pričakovanje, da bo deželni parlament pri obravnavi sprememb volilnega zakona

vpisane zastopstva manjšinskih predstavnikov rešeno v skladu s pričakovanji Slovencev v Italiji.

Državni zbor je začel včeraj popoldne na 16. izredni seji razpravo o proračunu za leto 1997. Poslanci so največ časa namenili razpravi o dvanajstih vložnih dopolnilih za povečanje sredstev Uradu RS za Slovence v zamejstvu in po svetu. Na predlog vlade so potrdili amandma, s katerim se povisajo sredstva za sto milijonov tolarjev na proračunski postavki »ustavne obveznosti - podpora slovenski narodnostni skupnosti«. Zataknilo se je pri odločanju o amandmaju komisije DZ za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu, ki bi omenjenemu uradu namenil še dodatnih 490 milijonov SIT. Predsednik maticnega odbora Janez Kopac je nasprotoval temu dopolnilu, saj so ga kot je poudaril delno povzeli že v svojem amandmaju, ki je bil sprejet. Opozicijski poslanci so zahtevali povečanje sredstev za Slovence po svetu in v zamejstvu.

Po pet milijonov tolarjev več sredstev pa je DZ namenil Svetovnemu slovenskemu kongresu in za programe RTV za zamejce. DZ je sprejel amandma, s katerim se bodo sredstva za narodne skupnosti povečala za 30 milijonov tolarjev, in sicer za obveznosti do ustanov italijanske narodne skupnosti (4 milijone SIT), informativno dejavnost narodnih skupnosti (20 milijonov SIT) in za narodne skupnosti nasploh (6 milijonov SIT). (STA, C.R.)

KMETIJSTVO / PROTEST ZDRUŽENJA COLDIRETTI

Kmetje zahtevajo pozornost

V sto mestih okrog pol milijona manifestantov s traktorji in živalmi

RIM - Medtem ko se spontane protestne akcije proti placilu glob zaradi presezkov v proizvodnji mleka nadaljujejo, je bil včeraj pod zarometi ves primarni sektor z velikimi in nikdar rešenimi problemi. Za večji posluš je z manifestacijo pol milijona kme-

tovalcev po sto italijanskih mestih poskrbelo stanovsko združenje Coldiretti in svoje zahteve strnilo v dokument, ki ga je pristojni minister Pinto zvečer pozitivno ocenil in izrekel pripravljenost na dialog.

Na 2. strani

Vocci se pogaja z Retom in Tancejem

NABREZINA - Morda obstaja se kaksno upanje za vsaj programski dogovor med Marinom Voccijem, Slovensko skupnostjo in Listo 2000. Zupanski kandidat napredne koalicije je bil sinoči po pogovorih, ki so trajali skoraj ves dan, zmerom optimist za dosego sporazuma. Na tej osnovi bi pod isto streho združili stranke in liste, ki se prepoznavajo v Oljki oziroma v koaliciji, ki podpira Prodijevo vlado.

O zadržanju na nedeljskih volitvah je Slovenska skupnost razpravljala na sinočni skupščini. Stranka komunistične prenovne pa poziva vse Slovence, naj se zoperstavijo desnici in njenemu zupanskemu kandidatu Romanu Vlahovu s tem, da množično podprejo Voccija. Enak poziv je naslovila tudi Zelena lista.

Na 4. strani

Okvara v Barkovljah Obalna cesta zaprta

TRST - Včeraj so zaradi del na vodovodnem omrežju pri Barkovljah zaprli Obalno cesto. Na cestnici so izkopali veliko luknjo, ki ovira prehod vozil. Danes bodo okvaro na 900-milimetrski cevi popravili, jutri bodo luknjo zakrili in cestisce asfaltirali, v petek pa bodo cesto spet odprli za promet.

Na 5. strani

Dober Parovelov vinski pridelek

TRST - Mackoljansko podjetje Parovel Group je sinoči v hotelu Jolly v Trstu ob prisotnosti številnih uglednih gostov predstavilo svoj letosnji vinski pridelek. Kaze, da gre za posebno dobro letino.

Na 5. strani

Teritorialni pakt razburja Gorico

GORICA - Po neuspešni misiji Teritorialnega pakta za Gorisko v Rimu se stopnjuje politična polemika. Očitki goriske desnice Prodijevi vladi, čes da ne spoštuje obvez, so izzvali plaz protinapadov z leve sredine. Poslanec Prestamburgo, podpredsenik Pokrajine Brancati in gibanje "Cittadini per l'Isontino" ocitajo zupanu Valentiju protagonizem in trmoglavost v želji, da bi si sam lastil zasluge za uspehe.

Na 10. strani

ATLANTSKI OCEAN / LADJA MSC CARLA

Brodolom pri Azorih: posadka se je rešila

LIZBONA - V brodolomu kontejnerske ladje MSC Carla pri Azorih se je rešila vsa 34-clanska posadka, ki jo sestavlja 12 Italijanov, ostali pa so iz Hrvaške, Indonezije in Jugoslavije. Ladjo je južno od Azorov zajelo orkansko neurje, neobčajno visok val pa jo je

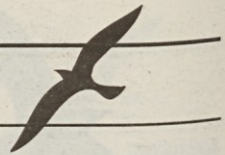
razkral na dva dela. Posadka se je k sreči nahajala v 140 metrov dolgem krmnem delu, ki je ostal na površini, medtem ko se je premčev del delno potopil. Posadko sta rešila portugalska helikopterja.

Na 9. strani

Etiopija: Scalfaro in krivde Italije

ADIS ABEBA - Italijanski predsednik Oscar Luigi Scalfaro je včeraj v etiopskem parlamentu ponovno obsodil italijanski kolonializem in zavezal da bi s sedanjim prijateljstvom premostili trpke spomine italijanske okupacije in da bi zaprli krvave strani zgodovine. Po svojem posegu v parlamentu je Scalfaro obiskal italijansko solo v Adis Abebi, danes pa bo odpotoval v Eritrejo, kjer bo ostal do 29. novembra.

Na 9. strani

POLITIKA / SREČANJE PRODI-BERTINOTTI

SKP bo še naprej podpirala vlado

Za voditelja komunistov še niso dozoreli pogoji za programski dogovor s Hrastom

RIM - Stranka komunistične prenove bo še naprej lojalno podpirala vlado Romana Prodi. To je po včerajšnjem očitno uspelem srečanju z ministrskim predsednikom izjavil Fausto Bertinotti, ki pa je v isti sapi za sedaj izključil kakršno koli možnost programskega dogovora z DSL. S Hrastom nobenih tesnejših programskih odnosov, a le sodelovanje in dialog, saj imamo npr. o razvoju kapitalistične družbe zelo različna stališča, je dejal vodja Komunistične prenove.

Pogovor v Palacu Chigi je trajal dve uri. Prodi ga ni komentiral, Bertinotti pa je odšel vidno zadovoljen, tudi zato, je dejal, ker na tapeti ni ostrih sporov ali nepremostljivih

vihi razhajanj z vlado. Bertinotti je tekel o politiki zaposlovanja, o solstvu in zdravstvu, sogovornika pa sta se dotaknila tudi zgočega vprašanja skrajšane delovnega urnika. Voditelj SKP je poudaril, da bodo komunisti se dalje »od zunaj« podpirali vlado Oljke ter izključili možnost neposrednega vstopa v vladni kabinet. Bertinotti se je nato sestal se s podtajnikom pri predsedstvu vlade Michelijem, s katerim se je pogovarjal predvsem o finančnem zakonu in o državnem proračunu.

Glede razprave v političnem odboru SKP je Bertinotti potrdil nekatera razhajanja s predsednikom stranke Armandom Cossutto, izpostavil pa je tudi dejstvo, da je

sklepni dokument doživel široko soglasje (podprl ga je tudi Cossutta). Predsednik se je, kot znano, zavzel za tesnejše sodelovanje z DSL, namignil pa je tudi na možnost neposrednega sodelovanja SKP v vladi, za kar se ogreva tudi Massimo D'Alema.

Cossutta, ki se je predsnocnjim sestal s Prodi, je izrazil bojazen, da bo usmeritev, ki jo zagovarja Bertinotti, prej ali slej privedla do osamitve Komunistične prenove v odnosu do drugih levicarskih sil, se posebno DSL. To je v glavnem stališče podpredsednice senata Ersilie Salvato, ki je vsekakor zadovoljna, »ker se je v stranki končno začelo odkrito soočenje o politični strategiji«.

KMETIJSTVO / USPELA MANIFESTACIJA ZDRUŽENJA COLDIRETTI

Pol milijona kmetov preplavilo sto mest

Zahtevajo razvojni načrt - Vlada pripravljena na dialog

RIM - Vsaj pol milijona kmetovalcev s 60 tisoč traktorji in pisano množico domačih zivali je včeraj zasedlo sto italijanskih mest, vendar tokrat ne v protest proti mlečnim kvotam - ki se medtem sicer nadaljuje - ampak zato, da bi zahtevali od vlade več pozornosti za zanamerno kmetijsko panogo. Konkretno naj bi se ta pozornost izrazila s finančnimi posegi (20 tisoč milijard lir v treh letih) za spodbujanje kmetijske dejavnosti in za tehnološko inovacijo, s pravičnejšim davčnim režimom in podporo kakovostnim pridelkom. Te zahteve so manifestanti zapisali tudi v dokument, ki so ga izročili prefektom omenjenih sto pokrajinskih središč.

Povorke, v katerih ni manjkalo krav, ovac, oslov in tudi kokosi - tako da so se morali aktivirati tudi animalisti - so se začele ob 9. uri, v veliko mestih pod gostim dežjem. Da bi poudarili miroljubni in nacionalni značaj po, je na številnih traktorjih plapolala italijanska trobojnica, potrjuje pa ga tudi dejstvo, da ni prislo nikjer do napetosti med manifestanti najmočnejše stanovske organizacije Coldiretti in med »mlečnimi cobasi«, ki demonstrirajo na nekaterih vročih točkah severovzhodne Italije (na avtocesti A4 pri Vicenzi so včeraj brizgali na cestni tokoci gnoj).

Na transparentih, ki so jih nosili manifestanti, ni manjkalo gesel proti vladi (kot npr. »Prodi, brani vsaj मतदालो«, ali pa »Visco in Pinto, zrela sta za odpad«, »Masni

pravki, suhe krave«). Med najbolj množičnimi so bile manifestacije v Piemontu, Lombardiji, Venetu in Emiliji-Romagni, vendar je bila precejšnja tudi udeležba v severni in južni Italiji. Zvečer, ko so se manifestanti razšli, je predsednik Coldiretti Paolo Bedoni izrazil veliko zadovoljstvo za velik uspeh, ki je presegel pričakovanja prirediteljev

in dokazal, da z reševanjem problemov kmetijstva ni mogoče več odlašati. Reševati jih je treba globalno, je dejal Bedoni, v njihovi celovitosti in na prednostni način, za kar morata vlada in parlament vzpostaviti pravo politiko usklajevanja, kakršna velja za druge gospodarske sektorje.

Manifestacija združenja Coldiretti je včeraj prešla

podporo liderjev več strank, kot npr. Marinija (LS), Finija (NZ) in Buttiglioneja (CDU), medtem ko je D'Alema (DSL) izjavil, da je treba začeti dialog o problemih primarne sektorja. Minister za kmetijske dobrine Pinto je zvečer sporočil, da je pripravljen na soočenje in v tiskovni noti izrazil pozitivno oceno dokumenta Coldiretti.

FINANČNI ZAKON / CIAMPIJEVO ZAGOTOVILO

Dodatni manever ne bo potreben

Prva pomlad brez korektivnega posega, BDP bo zrasel za 2, 5%

RIM - Za letošnje javne račune ne bodo potrebni korektivni posegi, kar pomeni, da spomladi ne bi smelo biti že praktično obveznega »minimanевра«. Zagotovilo prihaja od zakladnega ministra Carla Azeglia Ciampi, ki je včeraj posegel v proračunski komisiji posklovalnega zavora, ki napoveduje, da naj bi se delež javnega dolga na bruto domači proizvod prihodnje leto znižal na 2, 5 odstotka (vlada je predvidevala 2, 8%), leto kasneje pa na 2 odstotka.

Zakladni minister je ob tej priložnosti zavrnil kritike nekaterih mednarodnih organizmov, ki menijo, da so visoki pasivni ostanki v italijanskem proračunu simptom, da je vlada izvedla le navidez-

no sanacijo javnih financ. Ciampi je pojasnil, da gre za predviden pojav, ki ga je porodilo lani določeno skrčenje finančnih prenosov zakladništva. Za ta korak se je vlada odločila zaradi pretirane likvidnosti na blagajniških tekočih računih javnih ustanov, ki niso uspele porabiti vseh dodeljenih sredstev.

Med drugimi pomembnimi temami se je Ciampi v svojem poročilu dotaknil tudi davčnih olajšav za južni del države, za katere je zagotovil, da je Bruselj sprejel amandma k finančnemu zakonu, ki predvideva postopno sproščanje dva tisoč milijard lir za zaključek davčne pomoči jugu. Glede rasti bruto domačega proizvoda pa je zakladni minister potrdil optimistično napoved, da bi ta utegnil prihodnje leto rasti z 2, 5-odstotno stopnjo in torej preseči vladino predvidnostno predvidevanje o 2-odstotni rasti.

ETIOPIJA / PRED DANAŠNJIM ODHODOM V ERITREJO

Scalfaro v etiopskem parlamentu obsodil italijanski kolonializem

Zaželel je, da bi s sedanjim prijateljstvom premostili gorje in kri preteklosti

ADIS ABEBA - Italijanski predsednik Oscar Luigi Scalfaro je včeraj v etiopskem parlamentu ponovno obsodil italijanski kolonializem, ko je zazelel, da bi s sedanjim prijateljstvom premostili trpe spomine italijanske okupacije in da bi zaprli krvave strani zgodovine. Scalfaro je priznal, da je vzbujen ob dejstvu, da je prvi italijanski poglavar, ki je kdaj obiskal Etiopijo in se je zato oprstil za vse, kar so Italijani negativnega storili v Etiopiji. Poudaril pa je, da je treba se poglobiti prijateljske dvostranske odnose. Parlamentarce je spomnil, da se je v tork poklonil spomenu žrtve italijanske okupacije in da je položil venec na spomenik zmage. Med mrtvimi pa vlada mir, je dodal predsednik, ki je napovedal, da se bo danes poklonil spomenu padlim italijanskim in britanskim vojakom, ker se tudi ob obsodbi vojne, predvsem pa agresivne vojne, ne sme pozabiti na herojstvo posameznih vojakov. In prav ti padli po Scalfarovih besedah morajo biti obveza za mir. Po svojem posegu v etiopskem parlamentu je Scalfaro obiskal italijansko solo v Adis Abebi (na sliki AP).

Italijanski predsednik bo v Etiopiji ostal še danes, ko bo odpotoval v Eritrejo, kjer bo ostal do 29. novembra.

Ze sedaj lahko trdimo, da so etiopske oblasti zadovoljne s Scalfarovim obiskom, ker se je jasno oprstil in opravičil za vse gorje, ki ga je zagrešila italijanska okupacija.

V Palermu se je zrušila hiša: otroka in mama so se rešili

PALERMO - V zgodovinskem središču Palerma se je včeraj popoldne zrušila hiša. Gasilci in drugi reševalci so med razvalinami našli in rešili dva otroka in njuno mamo. Sprva je kazalo, da naj bi bilo pod rusevinami še nekaj ljudi, kar pa na srečo ni bilo res.

Vse kaže, da je poslopje nacel zob casa. Občinska uprava je že pred devetimi leti izdala odlok o izpraznitvi poslopja, ker je bilo že takrat v skorajda razpadajočem stanju. Prebivalci pa se niso zmenili za odlok in niso zapustili poslopja. Tudi zato ne, ker niso imeli nobene možnosti, da bi se preselili drugam.

V mestnem zgodovinskem jedru je na desetine podobnih poslopj, v katerih pa prebivajo ljudje, ker niso dobili boljše namestitve. Revščina je njihov skupni imenovalec. Prav na nasprotni strani poslopja, ki se je porušilo včeraj samo od sebe, stoji hiša, na kateri se je pred dnim mesecem vdrla streha. Gasilci so postavili okrog hiše ograjo z opozorilnim napisom, o morebitnih popravilih pa ni ne duha ne sluha. To ni nobena novost, saj je Palermo verjetno še edino evropsko mesto, v katerem niso sanirali his, ki so bile med drugo svetovno vojno tarča letalskih napadov. Na številnih poslopjih so namreč še vidne razpoke in luknje, ostanki bombardiranja izpred več kot pol stoletja.

LJUBLJANA / PREDSEDNIKA SKGZ RUDI PAVŠIČ IN SSO SERGIJ PAHOR PRI JANEZU PODOBNIKU

Večja podpora Slovenije zelo važna za manjšino

Podobnik in Schiffrer pisala Antonioneju v zvezi z volilno zakonodajo

LJUBLJANA - Položaj slovenske manjšine v Italiji je v tem obdobju težaven. Zato je posluš matične države za njene probleme, predvsem pa pripravljenost, da te težave pomaga rešiti, velikega pomena. To sta predsednika Slovenske kulturno gospodarske zveze Rudi Pavšič in Sveta slovenskih organizacij Sergij Pahor poudarila na včerajšnjem srečanju s predsednikom Državnega zbora Slovenije Janezom Podobnikom in predsednikom komisije za Slovence v zamejstvu Marjanom Schiffrerjem. Predsednika krovnih organizacij sta zaprosila za pogovor s predsednikom DZ prav na dan, ko je parlament na izredni seji začel razpravo o državnem proračunu za leto 1997 in v času ko vlada oblikuje proračun za leto 1998.

Skupni nastop predsednikov organizacij, ki zaobjemata skoraj vso razčlenjeno paleto političnih in ultumih usmeritev Slovencev v Italiji, je prijetno presenetil Janeza Podobnika, ki se je Pavšiču in Pahorju zahvalil za skupni nastop. Ob tem je izrazil tudi prepričanje, da se vlaganje strpnih naporov v skupno nastopanje obrestuje in lahko omogoči večjo učinkovitost pri zavzemanju za interese manjšine tako v matični državi, kot tudi državi, v kateri manjšina živi.

Pavšič je v svojem uvodnem izjavljanju izhajal iz dejstva, da je lani Državni zbor sprejel resolucijo o odnosu do Slovencev izven meja matične države, ki je predvidela med drugim sistemski odnos do manjšine. Zal je ta resolucija se neudejanjena, medtem ko bi bilo za manjšino in nje-

ne organizacije pomembno, da bi bila pomoč matice res sistemska, ker bi na osnovi zajamčenih prihodkov lahko veliko bolje nacrtovale svoje delo. Ob tem je opozoril, da je kriza organiziranega gospodarstva povzročila narodni skupnosti dodatne težave. Poudaril je tudi, da je povisek postavke za manjšine, kot je predviden v vladnem predlogu proračuna (100 milijonov tolarjev) povsem nezadosten in se je zavzel, da bi Državni zbor sprejel povisek (490 milijonov tolarjev), ki ga je predlagala Komisija za Slovence v zamejstvu.

To izvajanje je povsem podprl Sergij Pahor, ki je opozoril tudi na delikaten

trenutek v življenju manjšine, saj zaščitni zakon napreduje (če sploh napreduje) prepočasi. Večja podpora matične domovine, je bil Pahorjev zaključek, bi v tem trenutku krepila enotnost slovenske manjšine, to pa bi prispevalo tudi k krepitvi položaja manjšine v Italiji.

Podobnik je v bistvu podprl izvajanje predstavnikov SKGZ in SSO, predsednik komisija za Slovence v zamejstvu in po svetu Marjan Schiffrer pa je zagotovil, da se bo njegova komisija trudila zato, da bi v prihodnjem letu za pomoč manjšinam pripravili sistemsko rešitev.

Sedaj je odvisno od DZ, v kolikšni meri bo prislutil apel manjšin. Govori

se, da popravek Komisijije za Slovence v zamejstvu ne bo osvojen v celoti, vlada pa naj bi pristala, da k svojemu predlaganemu povisku primakne se določeno vsoto, najbrž iz rezerv.

Sogovorniki so spregovorili tudi o spremembah volilnega sistema, o katerih se začelja razprava v deželni svetu Furlanije-Juljske krajine. Janez Podobnik in Marjan Schiffrer sta gosta seznanila s pismom, ki sta ga včeraj v imenu DZ poslala predsedniku deželnega sveta Robertu Antonioneju. V njem sta izrazila pričakovanje, da bo pri obravnavi sprememb volilnega zakona v prihodnjih dneh vprašanje zastopstva manjšinskih predstavnikov

rešeno v skladu s pričakovani Slovencev v Italiji. Predstavniki slovenske manjšine zaradi svoje geografske razpršenosti namreč težko zberejo zadostno število volilne podpore za neposreden vstop. Z upoštevanjem nekaterih predlogov, ki so jih ob prehajanju iz proporcionalnega v večinski sistem volitev pripravili Slovenci v Italiji, bi tako koristili razvijanju medsebojnega sodelovanja v duhu evropskih standardov. V pismu sta Podobnik in Schiffrer se poudarila, da je skrb za manjšine nedvomno eden od najpristnejših znakov pripravljenosti za sodelovanje in iskrenega prijateljstva med sosednjima narodoma.

Predsednika SKGZ Rudi Pavšič in SSO Sergij Pahor s predsednikom državnega zbora Janezom Podobnikom (F. J. Suhadolnik/BOBO)

KOROŠKA

Tudi J. Tirolska prispevala za gradnjo kulturnega doma v Pliberku

CELOVEC - Slovenski kulturni dom v Pliberku, ki je že v zaključni gradbeni fazi, bo zgrajen tudi s sredstvi italijanske avtonomne dežele Južne Tirolske. Včeraj sta deželni glavar Louis Durnwalder in predsednik kluba deželnozbooskih poslancev Južnotirolske ljudske stranke (SVP) Hubert Frasnelli v Pliberku predsedniku društva Kulturni dom Pliberk Fricu Kumru v Pliberku osebno predala »gradbeni kamen« v vrednosti 1, 2 milijona silingov. Njim pa se je pridružil se zastopnik ministrstva za prosveto na Dunaju z čekom v višini enega milijona silinga. Kulturni dom v Pliberku bo zgrajen do jeseni prihodnjega leta, projekt pa financnase posebej podpira Republika Slovenija, ki je doslej že prispevala skoraj deset milijonov silingov. Tudi iz proračuna za leto 1997 bo Slovenija še prispevala večjo vsoto, tako da bo dom skoraj polovično financiran s strani Slovenije. S strani avstrijske države pa bo kulturni dom poleg ministrstva za prosveto podprl se sosvet za koroške Slovence v višini približno desetih milijonov silingov. Se najmanj sredstev bo dala na razpolago dežela Koroška, ki je projektu doslej namenila nekaj nad milijon silingov. Kulturni dom, ki bo po zadnjih nacrtih stal nad 30 milijonov silingov, naj bil postal novo kulturno središče koroških Slovencev v Podjuni in naj bi postal tudi kraj srečanja obeh v deželi živčevih narodnih skupnosti. Pospešil pa naj bi tudi čezmejno sodelovanje z obmejnimi občinami v Sloveniji.

Visoka južnotirolska politika sta pred predajo prispevka na tiskovni konferenci v Celovcu poudarila tesno povezanost Južnih Tirolcev s slovensko narodnostno skupnostjo na Koroškem. Finančna podpora za nabavo opreme za novi kulturni dom pa da je sad večletnega plodnega sodelovanja med Južni Tirolci in koroškimi Slovenci in jo je treba razumeti kot solidarno dejanje med manjšinami.

Na tiskovni konferenci v Celovcu, ki jo je priredil Center avstrijskih narodnosti na Dunaju (CAN), katerega član je tudi Južnotirolska ljudska stranka, sta Durnwalder in Frasnelli ne le napovedala nadaljno krepitev stikov z vsemi manjšinami v Avstriji, zavzela sta se tudi za realizacijo enotnega manjšinskega standarda Evropske unije. Pobudo zato naj bi dala Republika Avstrija, ki bo v drugem polletju 1998 predsedovala Evropski uniji, sta menila Durnwalder in Frasnelli. Pobudo pa da podpirajo tudi avstrijske manjšine, je se dodal predsednik CAN, koroški Slovenec Marjan Pipp.

Na tiskovni konferenci je bila omenjena tudi resolucija koroške deželne vlade, v kateri je Koroška po gojevala avstrijsko soglasje k vključitvi Slovenije v EU s priznanjem nemske manjšine v Sloveniji. Durnwalder je s tem v zvezi poudaril, da ima vsaka manjšina pravico do priznanja, glede koroškega po gojevanja pa je poudaril, da je prepričan, da bo Avstrija Slovenijo podprla na poti v Evropo.

Ivan Lukan

LJUBLJANA / POGOVOR Z MINISTROM ZA GOSPODARSKE DEJAVNOSTI METODOM DRAGONJO

Kako je z lastništvom nuklearke v Krškem

LJUBLJANA - Uradnih stališč slovenske vlade do ponudbe hrvaske strani o morebitni prodaji hrvaskega deleža v jedrski elektrarni Krško se ni, so pa določena izhodišča za pogajanja. Možnost prodaje hrvaskega deleža je bila lansirana neuradno, ne pa kot predlog ministrstva ali vlade, je v pogovoru za STA o morebitni prodaji hrvaskega deleža v jedrski elektrarni Krško slovenski strani povedal minister za gospodarske dejavnosti Metod Dragonja.

Ob tem pa je spomnil tudi na dogovor, ki sta ga podpisala s hrvaškim ministrom Nenadom Porgesom septembra letos. Po tem dogovoru naj bi si prizadevali za to, da se vprašanja uredijo na načelu reproducitete oz. upoštevanju lastniške paritete, kot je bila v času izgradnje NEK. Minister Dragonja je tudi napovedal, da naj bi se se letos sestal ponovno s hrvaškim kolegom Porgesom.

Kakšno je zdaj ocenjeno lastniško razmerje med Slovenijo in Hrvaško do nuklearke in ali je morebiti slovenski delež že 70-odstotni, hrvaški pa 30-odstotni?

Formalno se lastništvo ni spremenilo, ker se ni spremenil status podjetja. Nuklearka kot podjetje namreč ni upravljana po kapitalistih nacelih, ampak po načelu zakona o združenem delu. To pomeni, da velja se na pol samoupravljanje, ki smo ga modificirali po časnem sklepu, po katerem ima nuklearka začasni poslovni odbor.

Ob ustanovitvi nuklearke sta bili slovenska in hrvaška stran lastnici vsaka polovice elektrarne. To razmerje se je v zadnjih letih nedvomno spremenilo?

Res je, da se je pariteta v vmesnem obdobju

že precej spremenila. To je sicer težko pojasniti, ker je zahtevno strokovno vprašanje. Razloga za to sta dva, in sicer, ker so nastajale določene izgube, ki so locirane med partnerji in ki niso bile pokrite. Po splošnih finančnih nacelih velja, da če se izguba ne pokrije v določenem obdobju, mora bremeniti kapitalne vloge oz. se za znesek nepokritih izgub zmanjšajo kapitalne vloge.

Drugi razlog oz. generator zniževanja kapitala ali pa spreminjanja vrednostnih razmerij je pa bilo vračanje amortizacije. Od leta 1990 dalje je po principih sporazuma oz. dogovora o obratovanju med vlagatelji obstojal institut združevanja amortizacije, kjer je slo za vračilo amortizacije. Hrvaški solastnik je zahteval vračilo amortizacije v skladu z akti, ki so veljavni od ustanovitve. Nuklearka od leta 1990 ni več vračala amortizacije slovenski strani, slovenska stran tudi v svojih energetskih dokumentih tega ni zahtevala, medtem ko je hrvaška stran po določenih postopkih to amortizacijo zahtevala vrnjeno. To je izvajala s proračunom oz. s poboto faktur za dobavljeno električno energijo. To pomeni, da se je v obdobju od leta 1990 do septembra 1996 zmanjševal realni finančni vložek hrvaske strani.

Slovenska stran zato ne more pristati na neko statično kategorijo lastništva. Dogovorjeno je, da bo slovenska stran omogočila hrvaški, da se ta pariteta vzdržuje, vendar bomo morali najprej ugotoviti stanje lastniškega razmerja. To se ni objektivno ugotovljeno. Če bo prišlo do spremembe paritete, bo hrvaška stran se imela možnost, da pariteto vzdržuje. To pomeni, da plača ali to drugače uredi. Sele če te možnosti ne bo izpolnila, bo prišlo do formalne spre-

membe lastniškega razmerja, kar pa se bo odrazilo tudi v spremembi upravljalških upravičenj. Da bi lahko to rekonstruirali, je dogovorjeno, da bomo za desetletno obdobje, to je od začetka leta 1986 izvedli ekspertno revizijo, ki bo rekonstruirala preteklo stanje. Razpis za izbor revizijske hiše je pripravljen, obravnaval pa ga bo začasni poslovni odbor NEK na naslednji seji.

Ali to pomeni, da meddržavna komisija za nuklearko sploh ne bo začela delovati, dokler ne bo končana revizija, ki naj bi bila podlaga za določitev lastniških razmerij?

Omenjena medvladna skupina bo dejansko zelo vezana na revizijo finančnih razmerij, ker pa bo obravnavala tudi vrsto drugih vprašanj, bo začela delovati prej. Prizadevali si bomo, da bi čimprej uskladili sestavo medvladne komisije. Hrvaška stran jo je že imenovala, čeprav nas o tem uradno še ni obvestila, slovenska stran pa jo bo imenovala v naslednjih dneh.

S katerimi vprašanji poleg lastniških razmerij se bo še ukvarjala slovensko-hrvaška medvladna komisija?

Ko bo ustanovljena, bo morala pregledati ustanovitvene akte in pravne podlage in pripraviti pravno analizo ustanovitvenih razmerij. Pregledala naj bi tudi finančne obveznosti, ki direktno bremenijo nuklearko ali ki so bile prenesene na nuklearko. Tu je se cela vrsta dokumentov, ki se nanašajo na reprogramiranje teh obveznosti in na odnose, ki v povezavi s krediti zavezujejo oba soustanovitelja, ki sta solidarno odgovorna. Druga naloga komisije pa zadeva finančni del, ki bo z upoštevanjem finančne analize in revizije razmerij zatem določila sistem

paritete lastništva. Poleg meddržavne pogodbe, ki bo regulirala lastništvo in druga vprašanja, bo potrebno skleniti se podjetniško pogodbo, ki bo konkretizirala kapitalna razmerja in način upravljanja. Na meddržavni ravni bodo aktualna tudi vprašanja v zvezi z dekomisijo, nadaljnjim obratovanje in financiranjem modernizacije nuklearke.

Kako je z odplačevanjem posojil za nuklearko in koliko je doslej plačala Slovenija?

Vsaka stran zase plačuje kredite, ki jih je najela za financiranja svojega prispevka v NEK. Na vprašanje, koliko je že plačala slovenska stran, ne morem odgovoriti na pamet. Grobo je slika taka, da je vsaka stran najela po približno petsto milijonov dolarjev kreditov. Vendar se ti krediti v določenem obdobju niso odplačevali, tako da stanje kreditov ni bistveno znižano, niti na slovenski strani, se manj pa na hrvaški strani, ker so se krediti reprogramirali, tako da je obveznost iz naslova kreditov se sorazmerno velika. Obseg zadolženosti je različen na slovenski in na hrvaški strani, ker hrvaška stran v določenih obdobjih ni odplačevala kreditov, medtem ko jih je slovenska stran. Za Hrvaško plačuje kredite hrvaško elektrogospodarstvo, za Slovenijo pa plačuje nuklearka, ki ima odplačilo teh kreditov vključeno v ceno.

Je še možna mednarodna arbitraža za nuklearko, če se strani ne bi uspeli sporazumeti?

Ce bo arbitraža nujna, bo pač potrebno n njej pristopiti, toda najprej si bomo prizadevali urediti zadeve z medsebojnim dogovorom.

Lidija Pavlovčič, STA

Cruder in Antonione čestitala Kučanu

TRST - Predsednik deželne vlade Giancarlo Cruder je čestital Milanu Kučanu ob ponovni izvolitvi za predsednika Slovenije. Cruder je izrazil prepričanje, da se bo sodelovanje med deželo in Slovenijo v prihodnje se tako uspešno razvijalo v korist prebivalstva teh krajev.

Kučanu je ob izvolitvi čestital tudi predsednik deželnega sveta Roberto Antonione, ki je prav tako poudaril Kučanova prizadevanja za razvoj in pospešitev medsebojnega sodelovanja.

NOVICE

Zaščita Slovencev v Italiji
nocoj na TV Koper

»Slovenci v Italiji: kakšen zaščitni zakon?« To je naslov oddaje, ki bo na sporedu nocoj z začetkom ob 21. uri po TV Koper v italijanskem jeziku. Oddajo bo vodil casnikar Maurizio Bekar, na njej pa bodo v studiu sodelovali v živo deželni tajnik SSK Martin Breclj, predsednik SKGZ Rudi Pavšič, predsednik SSO Sergij Pahor, podpredsednik deželnega sveta Milos Budin in predstavnik SKP Sergij Lipovec. Po telefonu se bo oglasil tudi poslanec Domenico Maselli, ki je poročevalec za zaščitni zakon v poslanski zbornici. Govor bo o različnih zakonskih osnutkih, ki so bili vloženi v tej zakonodajni dobi in sploh o možnostih, da bi se ta problem končno rešil po tolikih desetletjih cakanja.

Pokrajinski svet
o gojenju školjk

Trzaski pokrajinski svet je na svoji zadnji seji v ponedeljek, 24. t.m., sprejel resolucijo, s katero je obvezal predsednika Pokrajine Codarina, naj nemudoma poseže pri ministru za zdravstvo, da bi izdal izvršilne norme za zakonski odlok st. 530 iz leta 1992, ki ureja gojenje školjk. Osnutek resolucije je predstavil svetovalec Bussani, izpopolnili pa so jo načelniki skupin. V njej je tudi postavljena zahteva, naj bi trzaska pokrajinska uprava pridobila pristojnosti pri izvrševanju zakona, kakor tudi obvezuje predsednika Codarina, naj preveri, kaj je deželna uprava napravila za rešitev številnih problemov, ki se postavljajo na področju gojenja školjk v Trzaskem zalivu.

Na ponedeljkovi seji pokrajinskega sveta je med drugim prvič nastopil novi pokrajinski odbornik za ekonomat in splošne zadeve Fabio Scoccimarro. Svet je naposled izrazil negativno mnenje o gradnji večjega poslopja na Miramarskem drevoredu.

Sestala se je pokrajinska
komisija za prevoze

V teh dneh se je zbrala komisija pokrajinskega sveta za prevoze pod predsedstvom svetovalke Marine Vlach in obravnavala predvsem probleme, s katerimi se spopada Trzasko konzorcijsko podjetje za prevoze ACT. O tem je poročal funkcionar podjetja inz. De Robertis. Med drugim je poudaril, da ACT razpolaga z dokaj dotrajanim avtoparkom. Pokrajinski odbornik za prevoze Marini je dejal, da je deželna uprava zagotovila posebno finančno podporo za vsaj delno rešitev tega problema.

Škof Ravignani
predava o bioetiki

V petek, 28. t.m., se bo v avditoriju Muzeja Revoltella v Trstu zaceril niz predavanj o bioetiki. Prireja ga medicinska sekcija Krozka za kulturo in umetnosti. Prvi predavatelj bo trzaski škof Evgen Ravignani. Uvodoma bo navzoče nagovoril predsednik Krozka Giorgio Tombesi, predavatelja pa bo predstavil načelnik medicinske sekcije prof. Gianfranco Guarnieri. Tako je sporočil sam krožek v posebni noti, v kateri pa ni navedel ure predavanja.

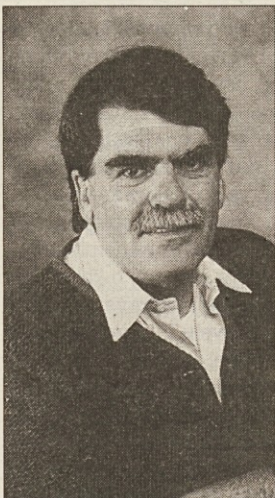
DEVIN-NABREŽINA / PRED NEDELJSKO ODLOČILNO BALOTAŽO

Morda še kakšno upanje
za programski dogovor

Zelena lista: Vocci je res vreden zaupanja tudi SSK in Liste 2000

Morda obstaja še kakšno upanje za programski dogovor med Marinom Voccijem, SSK in Listo 2000. Županski kandidat napredne koalicije je bil sinoci po pogovorih, ki so trajali skoraj ves dan, zmerno optimist za dosego sporazuma. Na tej osnovi bi pod isto streho znova združili stranke in liste, ki se prepoznavajo v Oljki oziroma v koaliciji, ki podpira Prodijsko. Vocci iz razumljivih razlogov zadeve ni hotel komentirati, tudi zato, ker caka na odgovor sogovornikov (SSK je o tem razpravljal na sinočnji skupščini).

Kot smo izvedeli, si utira pot neke vrste »pakt z občani«, ki jih seveda zastopajo politične stranke; Vocci, Gior-

Kandidat Marino Vocci

gio Ret in Viktor Tance pa so se dolgo pogovarjali tudi o sestavi nove uprave, seveda če bo v nedeljo prevladal napredni kandidat. To so

vsekakor za sedaj le hipoteze, ki jih bo treba preveriti v praksi.

Zelena lista (tiskovno noto je podpisal deželni svetovalec Paolo Ghersina) upa in pričakuje, da se bodo volilci opredelili za Voccijo ne glede na strankarsko pripadnost in ne glede na koga so podprli v prvem krogu. Volijo naj predvsem cloveka in to, kar zastopa in pooseblja. Zeleni upajo in pričakujejo, da bodo novost, ki jo predstavlja Vocci, Ret ter voditelji SSK in Liste 2000. Vocci ni kandidat nobene stranke, to ni bil v preteklosti in tudi ne v bodočnosti, ko bo, kot upajo zeleni, novi župan. SSK in Lista 2000 naj torej zaupata kandidatu neodvisnosti in naj prispevata k njegovi izvolitvi.

V Prečniku
z župani

Vocci je dal pobudo za drevinske srečanje upraviteljev, na katerem bo tekla beseda o sodelovanju med občinami. Srečanja, ki bo ob 20.30 v restavraciji Sardoč v Prečniku, se bodo udeležili Adriano Persi (Tržic), Aleksij Krizman (Repen), Tamara Blažina (Zgonik), Boris Pangerc (Dolina) in Giorgio Depangher (Nabrežina).

Ob 18. uri pa se bo Vocci v nabrežinski knjižnici udeležil okrogle mize o solstvu. Govorili bodo tudi Anna Maria Depangher, Zvonko Legisa in Paola Gessi.

Kakšna bo sestava
nove skupščine

ČE BO ŽUPAN MARINO VOCCI:

DSL: *Giorgio Depangher, Massimo Veronese, Lorenzo Corigliano, Mariza Škerk in Edi Iskra*; SKP: *Stanka Mokole, Giuliano Goat in Adriano Ferfaglia*; Z Voccijem za Oljko: *Maurizio Rozza in Franco Radovich*; SSK: *Viktor Tance*; Lista 2000: *Giorgio Ret in Michele Moro*; Kartel svoboščin: *Romano Vlahov, Maurizio Lenarduzzi in Massimo Romita*.

ČE BO ŽUPAN ROMANO VLAHOV:

Kartel svoboščin: *Maurizio Lenarduzzi, Massimo Romita, Walter Bradas, Vinicio Scapin, Fausto Buttazzoni, Clara Giuressi, Alfio Prodan, Norberto Quadracci, Annamaria Colli in Gregorio Di Brazzano*; Lista 2000: *Giorgio Ret in Michele Moro*; DSL: *Giorgio Depangher*; SKP: *Stanka Mokole*; SSK: *Viktor Tance*; Gibanje za Oljko: *Marino Vocci*.

TRZASKI OBČINSKI SVET / RESOLUCIJA O TVM

Prevladala skrb za reindustrializacijo

Le tako bo mogoče zagotavljati zaposlenost - Obveze za Illyja

Trzaski občinski svet je v ponedeljek zvečer po stiriurni napeti razpravi sprejel resolucijo o reševanju krize v Tovarni velikih motorjev, ki so jo podpisali Dolenc (DSL), Dressi (NZ), Drabeni (LpT), Minisini (LS) in M. Marzi (Illyjeva lista). Dokument ni prejel podpore Komunistične prenovne (ker ne vsebuje zahteve, da preustroj boljunške tovarne ne sme zahtevati izgube niti enega samega delovnega mesta) in svetovalke gibanja Nord libero. Kakorkoli že, je resolucija nedvomno rezultat težavnega, a nujnega usklajevanja stališč, občutljivosti in dolgoročnejših interesov, v imenu katerih se je večina občinskega sveta postavila ob stran župana, ki je bil v preteklih tednih tarča hudih napadov sindikata. Posebno CGIL in kovinarski Fiom namreč nočejo slišati o krčenju organika v boljunskem obratu, pa čeprav Fincantieri zagotavlja, da noben od 290 odvečnih delavcev ne bo ostal na cesti, ampak mu bodo poiskali novo namestitev.

Toda pogjemo, katere so bistvene točke resolucije trzaskega občinskega sveta. Dokument izhaja iz ugotovitve o neskončno dolgem kriznem procesu starega trzaskega industrijskega sistema, predvsem državnih podjetij, ki negativno vpliva na ves industrijski sektor, da se ta strani stalno krči tako po številu

podjetij kot zaposlenih. V premisi je postavljena v ospredje vloga cloveskega dejavnika in skrb za obrambo delovnih mest, ki mora spremljati procese prestrukturiranja in privatiziranja javnih podjetij. Potrebne so sistemske rešitve z integrirano vizijo reorganizacije, z razčlenjenim pristopom, ki bo izpostavil prednosti, in z ugotovitvijo možnih ekonomskih in finančnih instrumentov, s pomočjo katerih se bo lahko začel proces reindustrializacije trzasko pokrajine, je se zapisano v premisi.

Občinski svet zato obvezuje župana, naj preveri, ali je industrijski načrt družbe Wartsila resnično sposoben relansirati dizelski sektor brez travmatičnih zaposlitvenih posledic, in naj poseže za objavo projekta o reindustrializaciji Arzenala sv. Marka. Župan si mora prizadevati, da se začne razprava o posledicah restrukturacijskih procesov v teku, kot je predvideno v protokolu sporazuma med vlado, Dezelelo FJK in krajevnimi upravami in ki se nanasa tudi na podjetja grupe Fincantieri. Resolucija zavezuje župana tudi k prizadevanjem, da se čim prej spodbudijo vse podjetniške možnosti, ki lahko zajamcijo zaposlovanje, da sproži finansirane programe socialno koristnih del in da zaščiti raven zaposlenosti na področju tistih služb in storitev, ki jih nadzira občinska uprava.

PROTESTNA AKCIJA

Kmetovalci kritični
do levosredinske vlade

Zveza neposrednih obdelovalcev-Coldiretti je včeraj tudi v Trstu, podobno kot drugod po Italiji, opozorila javnost na številne probleme kmetijskega sektorja. Predstavniki te organizacije so na Borznem trgu ponujali mimoidočim pristne domače izdelke in letak s kritičnimi pripombami na račun rimske vlade, češ da zelo zanemara kmetijstvo. Kmetje niso prisli v središče mesta s traktorji, kot npr. v Vidmu in v Gorici, ker je župan Riccardo Illy prepovedal napovedano parkiranje starih traktorjev na Borznem trgu. Za 10. december pa napovedujejo prihod približno 500 traktorjev na manifestaciji, ki bo v naše mesto privabila kmetovalce iz vse dezele.

Predsednik Zveze neposrednih obdelovalcev Nevo Radović se je na ponedeljkovi predstavitvi včerajšnje pobude obregnil ob zadržanje trzaskih politikov in upraviteljev, češ

da jim je razvoj krajevnega kmetijstva v bistvu deveta brigata. Bil je kritičen tudi do zasnove bodočega Kraskega parka, ki bi ga morali direktno upravljati zainteresirani dejavniki, medtem ko trenutno prevladujejo cisto politične logike.

Pri nas doma

V nedeljo, 30. t.m. (ob 20.50 po TV dnevniku, s ponovitvijo v četrtek, 4. decembra, vedno po TV dnevniku) bo na vrsti druga letošnja televizijska oddaja Pri nas doma, ki obravnava manjšinsko stvarnost. Tokrat bo stekla beseda o soli. Naslov oddaje je Sola na krizpotju. Gostje v studiu (ravnatelj Zvonko Legisa, Marjan Kravos, Ksenija Dobrila in Natasa Paulin) bodo spregovorili o solski problematiki, s posebnim poudarkom o vprašanju večanja števila otrok iz mesarinih zakonov ter perspektiv za bodočnost. Oddajo vodi Joži Peterlin.

ZNANSTVENI PARK

Nova sorta krompirja, ki
je odporen proti virusom

V tunizijskem biotehnološkem središču v Sfaxu so »izdelali« nov »superkrompir«. gre za novo sorto genetsko manipuliranega krompirja, ki je odporen proti vsem najbolj razširjenim virusom. Pri tej tehnološki manipulaciji je sodeloval tudi trzaski Center za genetsko inženirstvo in biotehnologije.

Nov »superkrompir« so predstavili na včerajšnjem mednarodnem zasedanju o molekularni biologiji in tehnologiji, ki se je začelo včeraj v znanstvenem parku pri Padricah.

Na zasedanju so »predstavili« tudi nov tip tobaka, ki je prav tako odporen proti mrčesu, in predvsem proti »heliotisi asmigeri«, ki je razširjena po vsem planetu in napada tudi riž in bombaz. Nov tobak izhaja iz laboratorijev za genetsko inženirstvo iz New Delhija, ki bodo sedaj razširili svoje raziskave tudi na riž in bombaz.

Illy: arhivirali pritožbo
proti finančnemu stražniku

Beneski sodnik za predhodne preiskave Vincenzo Santoro je arhiviral tožbo žene trzaskega župana Rosanne Bettini proti agentu finančne straže Francescu Celanu, ki naj bi ob vrnitvi z nekega potovanja v Rusijo na beneskem letališču preveč podrobno pregledal njeno prtljago. Po izjavah Illyjeve žene naj bi agent poostiril pregled, potem ko sta ga vprašala za ime. Zatem je prišlo do prerekanja. Illyjevo ženo so obtožili zalitve, agenta pa zaradi zlorabe. Na včerajšnji predhodni obravnavi je javni tožilec Luca Ramacci predlagal obsodbo za Rosanno Bettini in arhiviranje za Celana. Sodnik za predhodne preiskave je sprejel njegove zahteve.

POKRAJINSKI SVET SKGZ / VOLITVE V ZADRUGO PD

Mejnik v življenju narodne skupnosti

Na seji tudi o izrednem občnem zboru

Volitve v Zadrugo Primorski dnevnik in priprave na izredni pokrajinski občni zbor zveze sta bili osrednji točki ponedeljkove seje pokrajinskega sveta Slovenske kulturno gospodarske zveze za Trzasko. V zvezi s prvo točko je predsednik SKGZ za Trzasko Branko Jazbec podal daljše razmisljanje, v katerem je uvodoma poudaril, da je »v interesu manjšine, da izkušnja volitev v Zadrugo postane mejnik v življenju naše narodne skupnosti - način, če se izrazim v prispodobii, kako obdelovati njivo, ki je skupna, ob hkratnem uveljavljanju in spoštovanju pravil demokracije«. Glede druge pa je bilo rečeno, da bo pokrajinski izredni občni zbor za Trzasko 4. decembra v Gregorčičevi dvorani, deželni pa 19. decembra v Saležu, na dnevnem redu pa bo sprememba statuta organizacije. Zbrani na ponedeljkovi seji v Gregorčičevi dvorani so se izrekli še o treh pomembnih vprašanjih, ki niso bila izrecno predvidena na dnevnem redu. Tako so zadolžili pokrajinski odbor SKGZ, da sestavi poziv volivcem devinsko-nabrezinske občine o drugem krogu

volitev za zupana, ki bo v nedeljo. Sseje je izšlo se priporočilo političnemu predstavništvu Slovencev v Italiji, naj natančno poizve, kako je s postavko o finančni pomoči slovenski manjšini v finančnem zakonu. V zvezi s solsko problematiko pa so na seji obravnavali še volitve v deželno komisijo za slovenske sole in se izrekli za poziv solnikom, naj se volitev udeležijo.

Največ časa so zbrani namenili volitvam v Zadrugo Primorski dnevnik, pozitivno so ocenili uveljavitev liste št. 2, pri tem pa naglasili pomen skupnega upravljanja Zadruga. Več kritičnih pripomb je veljalo ocenam SSK in SSO oz. zagovornikov liste št. 1 o volilnih rezultatih in posledicah, rečeno pa je tudi bilo, da s strani »zmagovalcev« se ni bila opravljena poglobljena analiza. O umestitvi novega upravnega sveta Zadruga in o pogovorih glede upravnega odbora založniške družbe Prae je na kratko poročal tudi novi predsednik Zadruga Lojze Abram, ki je dejal, da bo druga seja že sredi naslednjega tedna.

HOTEL JOLLY / SINOČI PREDSTAVILI LETOŠNJI PRIDELEK

Vse višja kakovost Parovelovih vin

Mačkoljanski podjetnik doživel laskava priznanja

Ob navzočnosti številnih uglednih gostov in prijateljev dobre kapljice je sinoči v konferenčnem salonu hotela Jolly v Trstu podjetje Parovel Group Zorana Parovela iz Mačkolj predstavilo svoj letošnji vinski pridelek. Po splošni oceni gre za posebno dobro letino, saj so bile vremenske razmere sorazmerno ugodne. Seveda pa je kakovost pridelka odvisna tudi od znanja in marljivosti vinarja, česar v primeru Parovel Groupe ni mogoče postavljati v dvom.

Udeležence je uvodoma nagovorila Helena Parovel, Zoranova hči. Posebej je pozdravila delegacijo domače dolinske občinske uprave z zupanom Borisom Pangercem

in podzupanom Aldom Stefancicem na celu ter druge predstavnike trzaskega javnega življenja. Besedo je nato imel Euro Parovel, Zoranov sin, ki -

kot kaže - ze pridno drži vavjeti podjetja. Dejal je, da je bilo razmerje med sladkorjem in kislino v letošnjem grozdju skorajda optimalno, tako da je pridelek res na visku. Udeležence je nato pozdravil trzaski rabin Umberto Piperno. Resnici na ljubo ni govoril toliko o vinu, kolikor o posebnem olivnem olju, ki ga je začelo proizvajati podjetje Parovel in ki je tako pridelano, da ga Judje lahko uživajo tudi v velikonočnem času. Rabin je dejal, da se posebno veseli te najnoveše Parovelove proizvodnje, saj na nek način predstavlja tudi oprijemljivo zbližanje dveh manjšinskih kultur na Trzaskem, slovenske in judovske, kar bo prav gotovo utrdilo kulturo sožitja v naših krajih.

O podjetju Parovel in njegovem letošnjem vinskem pridelku pa je na posled spregovoril se somelier Tito Cuccaro. Dejal je, da si Parovelovi že dve desetletji intenziv-

no prizadevajo za izboljšanje kakovosti svojega pridelka s pomočjo strokovnih svetovalcev in da so rezultati po dolgih naporih brez dvoma zadovoljivi in veckart celo zavidljivi. Parovel Group danes proizvaja naslednje bele sorte: malvazijo, sauvignon, tokaj, beli pinot, rosno vino in rumeni muskat. Poleg tega proizvaja tudi stiri črne sorte, in sicer refosk, krasko črno vino z zascitenim poreklom, merlot in cabernet franc. Pristaviti velja, da so Parovelovi tudi edini proizvajalci penečega vina na Trzaskem. Gre za posebno selekcijo istrske malvazije, ki je ze pritegnila pozornost poznavalcev.

Udeleženci sinočnje predstavitve pa niso bili deležni samo besed. Možnost so imeli tudi pokusiti letošnji Parovelov pridelek, in to, kot smo opazili, z velikim užitkom. Pritavimo naj, da je ustna predstavitev potekala tudi v slovenskem jeziku.

PROMET / V BARKOVLJAH OKVARA NA VODOVODNI CEVI

Obalna cesta zaprta do petka

Obalna cesta je bila včeraj ves dan zaprta prometu zaradi hude okvare na vodovodnem omrežju v Barkovljah. Podjetje, ki mu je družba Acegas poverila popravilo, je izkopal na sredi cestišca veliko in globoko luknjo, promet pa so zaprli, da ne bi prehod težkih vozil ob luknji povzročil delavcem težav.

V Barkovljah v neposredni bližini vodnjaka, ki loci v dvojje tamkajšnji borov gozdiček, je že sredi preteklega tedna začela voda pronicati iz asfalta na cestišce. Tehniki podjetja Acegas so kmalu ugotovili, da je prislo do okvare na vodovodnem omrežju. S popravili so začeli v ponedeljek, da ne bi ovirali prometa ob koncu tedna.

Delavci podjetja CSPS so v ponedeljek izkopal luknjo do 900-milimetrske vodovodne cevi, ki dovaja vodo iz stivanskega vodovoda do trzasko vodovodne postaje na Greti. Sredi cestišca je tako nastala šest metrov dolga, pet metrov široka in več kot stiri metre globoka luknja: s tovarnjaki so odpeljali več kot 120 kubčnih metrov mokre zemlje. Izvedenci podjetja Acegas so ugotovili, da je začela voda pronicati iz zglobo, s katerim so leta 1929 ob postavljanju vodovoda združili dve veliki cevi. Po izjavah tehnika Giulia Rumaza,

ki je včeraj sledil popravilom, naj bi s sesedanjem cevi v rahli zemlji (ki so jo bili tjakaj nanесли pred več kot sto leti, da bi ob morju posadili borovce) počila svincena obloga okrog zglobo.

Prav nestabilni teren je bil vzrok za zaprtje Obalne ceste. V ponedeljek je namreč na odseku, ki so ga popravljali, se potekal promet, in sicer v izmenični enosmerni vožnji. Ob globeli so peljali tudi avtobusi in tovornjaki, ki so s tresenjem razrahljali zemljo ob straneh luknje, da se je v popoldanskih urah vsula v luknjo na enega od delavcev. Na srečo se je vse izteklo le z lažjo poškodbo (delavec bo okrevljal v nekaj dneh), dogodek pa je prisilil javne organe, da so za dobo popravil zaprli cesto.

Včeraj zjutraj so tako že v Sesljanu preusmerili promet na pokrajinsko cesto Sesljan-Općine in na hitro cesto, v smeri iz Trsta pa so lahko vozniki peljali po Miramarskem dvoredno le do semaforja v Barkovljah, od koder so jih mestni redarji posiljali po Bovedu navzgor na Furlansko cesto.

Včeraj so delavci podjetja CSPS dokončali izkop. Morsko in nasprotno stran luknje so obložili z dolgimi deskami, da se ne bi med popravilanjem okvare vsula v luknjo nova zemlja (povedati je namreč treba, da se nahaja velika cev v morski višini, in da je zato zemlja razrahljana zaradi vode). Danes bodo delavci podjetja Acegas okvaro odpravili, jutri bodo luknjo spet zakrili in cestišce ponovno asfaltirali, v petek, 28. novembra, ob 7. uri pa bodo Obalna cesta spet odprli prometu. Vsaj tako so zagotavljali včeraj popoldne.

REVOLTELLA / JUTRI OB 18. URI

Prijateljsko srečanje ob Merkujevi 70-letnici

Prijateljsko srečanje ob 70-letnici: jubilar je Pavle Merku, njegovi prijatelji pa so v tem konkretnem primeru člani Skupine '85, ki so v sodelovanju z občinskim odborom pripravili kulturo pripravili kulturni večer. V dvorani muzeja Revoltella bodo na jutrišnji prireditvi, ki se bo začela ob 18. uri, predstavili njegovo ustvarjalnost na glasbenem, jezikoslovnem in etnološkem področju. O Merkujevih dnevih in delih bo najprej spregovoril pesnik Marko Kravos, skladatelju Fabiu Niederju so zaupali oris Merkuja kot glasbenika, medtem ko bo v nadaljevanju večera Gian Paolo Gri govoril o Merkuju in etnologiji v alpskem prostoru. Merkujeva glasbena ustvarjalnost pa bo pršla do izraza tudi neposredno z izborom njegovih skladb, ki jih

bodo izvajali pianist Fabio Nieder, violinist Crtomir Sisković in zenski pevski zbor Vesna iz Kriza. Na jutrišnji prireditvi v Revoltelli pa bodo izvedli tudi Niederjevo kompozicijo Canone per i 70 anni di Pavle Merku za violino, klavir, tolkala in z dvema celoma iz ozadja.

Ob rojstnem dnevu je seveda treba nazdraviti, kar bodo lahko zbrani v muzeju Revoltella storili že po kulturnem programu, člani in prijatelji Skupine '85 pa bodo srečanje z jubilarom nadaljevali v restavraciji Valeria na Općinah. Skupina '85 zeli tako počastiti Merkuja kot vsestranskega kulturnika, predvsem pa kot posrednika med različnimi kulturama. Prav iz tega vzgiba je pred 12 leti nastala skupina, tudi po Merkujevi zaslugi.

Za najmlajše je Contrada pripravila Malega slončka

Morda ni vsem znano, zakaj imajo sloni riley: zaradi pretirane radovednosti. Tako vsaj trdi igrice o malem slončku, ki so jo v gledališču Contrada prosto povzeli po Kiplingovi pravljici. Predstava Mali slonček sodi v letošnjo ponudbo Contrade za najmlajše, prvič jo bodo prikazali jutri popoldne v dvorani Cristallo, kjer bo na sporedu do nedelje (vključno), v nedeljo zjutraj bo med drugim prav slonček uvedel letošnji nedeljski niz pravljic za otroke.

Delo je po Kiplingu priredila Margherita Hofer, predstavo je režiral Paolo Bonaldi, v njej pa nastopata Gualtiero Giorgini in Nikla Panizon, ki po dobro opravljeni preizkušnji v Zabjem kralju stopa med redne interprete mladinske in otroške sezone Contrade. Po novembrskih predstavah bo v začetku decembra se niz prestav za sole.

NOVICE

Zasedanje o Balkanu in Evropski uniji

Zavod Jacques Maritain bo priredil od jutri do sobote v znanstvenem parku pri Padricah mednarodno zasedanje o srednji Evropi in Balkanu na poti v Evropsko unijo. Zasedanja se bo udeležila vrsta izvedencev iz srednjeevropskih in vzhodnoevropskih držav. Govor bo o demokraciji v vzhodnoevropskih državah, o vrednotah in kulturi v Evropi, o sedanjem položaju in perspektivah na Balkanu. V petek bo italijanski obrambni minister Beniamino Andreatta govoril o politiki in evropski varnosti, v soboto pa bo na sporedu okrogla miza na temo: Balkan, od začasnega premirja do trajnega miru. Predsedoval ji bo podtajnik pri italijanskem zunanjem ministrstvu Piero Fassino.

Milijarda za ureditev področja bivše umobolnice

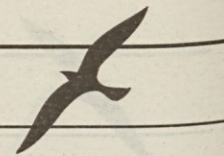
Z milijardo lir bo deželna uprava FJK financirala načrte za preureditev in vzdrževanje poslopij, cest in zelenih površin območja bivše umobolnice. Predstavniki trzasko pokrajine, občine, univerze in podjetja za zdravstvene storitve so podpisali sporazum o izvedbi načrtov, med katerimi je se posebnege pomena obnova z vzdrževanjem zelenih površin. Temu delu je namenjenih 500 milijonov lir.

Zdravstvo: obnovili bodo dogovor s Sogitom

Trzasko podjetje za zdravstvene storitve bo v naslednjih dneh obnovilo dogovor s Sogitom za prevoz bolnikom, ki morajo na rehabilitacijo v bolnišnico Santorio. Kot je povedal deželni odbornik za zdravstvo Degano, gre za enoletno, prehodno pogodbo, dokler ne bodo jasneje opredeljene naloge posameznih zdravstvenih struktur, ki delujejo na Trzaskem.

POJASNILO

Družina pokojnega Sergia Vatovca odklanja članek s podpisom - Prijatelj, ki je bil objavljen v Primorskem dnevniku dne 25. novembra, brez vednosti družine, ker smatra, da je bil neprimeren osebnosti pokojnika. Družina

SISTEM 118 / SINDIKALNA SKUPŠČINA

Protest uslužbencev prve pomoči v Trstu

Poziv predstavnikom krajevnih oblasti

Osebe tržskega sistema 118, kot se tudi imenuje služba prve pomoči zaradi posebne telefonske številke, po kateri je dosegljiva javnosti, se je zbralo v ponedeljek, 24. t.m., na sindikalni skupščini in ponovno izrazilo zaskrbljen protest zaradi hudih razmer, v katerih deluje. Svoje stališče so pisno posredovali predstavnikom krajevnih in deželni oblasti.

Skupščina je ugotovila, da so delovne razmere taksne, da postavljajo resno pod vprašaj učinkovitost službe in torej tudi varnost ljudi, katerim je namenjena. Upoštevati je namreč treba, da so npr. vsi resilci sistema 118 na odprtem, saj ni garaže, v katero bi jih spravili. Nadalje so povsem neprimerni prostori, v katerih deluje osebe pri telefonski centrali, saj gre za sobo, obsegajočo 20 kvadratnih metrov, v kateri vsak dan delajo po trije bolničarji in sprejemajo na tisoče pozivov. Pri tem ni nikake akustične

izolacije, kakor tudi slabo deluje klimatska naprava in celo sanitarije so neurejene. Upoštevati je tudi treba, da služba ne razpolaga z računalniki, tako da morajo vse beležiti na papirje. Gre za približno 50 tisoč obrazcev na leto, ki jih morajo tudi za določen čas hraniti, kar seveda spet ustvarja raznovrstne probleme.

Se več. Tržaski uslužbenci sistema 118 se pritožujejo tudi zato, ker slabo delujejo celo telefoni. V zadnjih casih se je nič kolikokrat zgodilo, da se je pretrgala zveza med pozivi za hitro pomoč, kar seveda postavlja večkrat na kocko življenje ljudi, ki se na službo obračajo oziroma katerim bi morala biti služba namenjena. Tako so na skupščini omenili več naravnost dramatičnih primerov, v katerih je prišlo do resnega tveganja življenja.

K vsemu temu je treba dodati, da se osebe strokovno ne izpopolnjuje in da je tudi številčno vse

manjše. Uslužbenci sistema 118 pravijo, da je služba bila kolikor toliko zanesljiva do marca letos, ko sta npr. bila vsak dan na razpolago po dva zdravnika. Odtlej je dnevno na razpolago le po en zdravnik, poleg tega pa službo cedalje bolj prevzemajo prostovoljci Rdečega križa in SOGIT, kar je doslej pomenilo klestenje 15 profesionalnih delovnih mest.

Uslužbenci tržskega sistema 118 v dolgem tiskovnem poročilu, v katerem govorijo o nevarnostih razmerah, v katerih delujejo, med drugim spominjajo, da so se že večkrat obrnili na predstavnike zdravstvenih in političnih oblasti, med drugim na deželnega odbornika za zdravstvo Degana, ki je svoj čas zagotovil, da bodo vsi glavni problemi rešeni do junija letos. Po njihovem bi bilo nujno, da bi sistem 118 ne absorbirala bolnišniška služba, ampak da bi prešel pod teritorialno zdravstveno službo.

DSI / PONEDELJKOV VEČER

Sto let železarne v Škednju

Glavni gost večera je bil Dušan Jakomin

Tudi Društvo slovenskih izobražencev se je spomnilo 100-letnice skedenjske železarne. Na svojem rednem tedenskem večeru v ponedeljek, 24. t.m., je društvo priredilo srečanje s skedenjskim kaplanom in ravnateljem Skedenjskega etnografskega muzeja g. Dušanom Jakominom ter z dvema bivšima delavcema, Armandom Korošcem, ki je v železarni preživel 36 let, in Danilom Savronom, ki je v njej delal 25 let (na sliki - F. KROMA).

G. Jakomin je na začetku podal kratek zgodovinski oris nastanka in razvoja železarne v Škednju, kjer je delalo veliko Slovencev, zlasti Gorenjcev in Istranov (domaćini Škednjenci so se začeli za-

poslovati v železarno veliko pozneje). Spregovoril je tudi o pobudah, ki so v teh dneh stekle v počastitev 100-letnice skedenjske železarne, v prvi vrsti o razstavah v občinski ga-

leriji, v galeriji Tergesteo, v poštni palači in v Skedenjskem etnografskem muzeju. Le-ta, je se dejal g. Jakomin, ima v nacrtu tudi vrsto samostojnih pobud v počastitev tega jubileja. Armando Korošec in Danilo Savron sta spregovorila o življenjskih in delovnih razmerah, o poteku dela in o sindikalni dejavnosti v železarni. Nekot delavci niso imeli skoraj nobene zaščite pred izredno visoko temperaturo, strupenimi plini in ostalimi nevarnostmi (delo v železarni je bilo najnevarnejše na Tržaskem), tako da ni minilo leto brez smrtnih nesreč, da o raznih boleznih niti ne govorimo. Večjo težo so sindikati dobili proti koncu 60. in v začetku 70. let, ko je bilo tudi najboljše obdobje za železarno, ki pa ji je potem sreča obrnila hrbet. Večkrat je menjala lastnika, sedaj je v zasebnih rokah podjetnika Lucchinija. O usodi železarne se je tudi razvil krajši pogovor med gosti in udeleženci. I.Z.

POBUDA KNJIGARN

»V zabavo nam je, če si podarimo knjigo«

Tržaske založbe in knjigarne se v tednih med 18. novembrom in 6. decembrom predstavljajo javnosti z geslom »v zabavo je, če si podarimo knjigo«. Trst se je ob Svevu, Sabi, Joycu že zdavnaj izkazal za mesto, ki mu srce utripa tudi v založniški dejavnosti. V tem duhu se izteka pobuda družbe Aries v sklopu Tržaske trgovinske zbornice, ki zeli domače občinstvo zbлизati s pestrim in bogatim delovanjem sestnajstih tržaskih založniških hiš in enaindvaj-

setih knjigarn. V ta namen je trgovinska zbornica podprla izid »vodnika« po tržaskih knjigarnah in založbah, ki ga vsakdo lahko dvigne v krajevnih knjigarnah. K pobudi sta pristopili tudi založba Devin in Tržaska knjigarna, kjer je ta vodnik tudi na razpolago. Stevilčnost knjigarn in založniških hiš, o kateri javnosti prica že sam vodnik, v prvi vrsti zagotavlja skoraj dvatisoč delovnih mest, ob tem pa postavlja naše mesto v vidno luč na knjižnem trgu. JPC

KROŽEK TOMMASEO / VEČER V DRUŠTVENI GOSTILNI NA KONTOVELU

Aktualnost Gramscijeve misli

Studijski in raziskovalni center Niccolo Tommaseo je pretekli ponedeljek pripravil svojim prijateljem in somišljenikom v društveni gostilni na Kontovelu zanimiv in vsebinsko pomemben večer.

Posvetil ga je spominu Antonia Gramscija ob 60-letnici njegove smrti. »Gramsci danes«, so dali organizatorji naslov večeru, ki je pričal o velikemu italijanskemu mislecju in političnemu teoretiku ter o aktualnosti njegove misli tudi v današnjem času. Večer je podčrtal tudi njegovo človeško plat, njegovo trpljenje v fašističnih zaporih ter njegovo pripravljenost, da za velike humanistične vrednote žrtvuje samega sebe.

Tema je bila izredno zanimiva; o njej je spregovorila prof. Marina Paladini - Musitelli, docentka na tržaski univerzi (na sliki - Foto KROMA). Z branjem odlomkov iz zaporniškega dnevnika »Quaderni del carcere« je sodeloval tudi Franco Facchini, kitarist Marko Feri pa je obogatil večer s skladbami na kitaro.

Kot vedno je večer vodil glavni organizator društvene dejavnosti Edoardo Kanzian. N. L.

Dramsko-tamburaški popoldan v Bazovici

V nedeljo popoldne je KD Lipa iz Bazovice gostilo boljunski Tamburaski ansambel »F. Prešeren« in repentabsko dramsko skupino KD »Kraški dom«. Družabni popoldan v bazovski kinodvorani je pritegnil veliko število domačinov in prijateljev. Najprej je pred bazovskim občinstvom nastopilo enajst boljunskih tamburasev pod vodstvom Edvina Zerjela s sedmimi pesmimi. Slo-

venske, grške in ciganske melodije, ki jih goji skupina, so takoj razgrele vzdušje. Za njimi se je na odru predstavilo osem ljubiteljskih igralcev v režiji Draga Gorupa in z igro Vinka Möderdorferja »Stirje letni casi« vzbudilo v dvorani smeh in dobro voljo. Igra o zapletih in korupciji v visokih državnih uradih, ki jo je Stana Milic postavila v narečje, je dejansko prevzela občinstvo. JPC

KD KRASNO POLJE / V SRENJSKI HIŠI

Tržaski oktet na Gročani

V Srenjski hiši na Gročani je bilo v soboto zvečer skoraj premalo prostora za vse domačine, ki so prihiteli poslušat Tržaski oktet, ki je v tej idilicni vasi neposredno ob meji, nastopil tudi na sami otvoritvi Srenjske hise pred dvema letoma. Pevce Tržaskega okteta je gostilo domače Kulturno društvo Krasno polje, v imenu katerega jih je pozdravil predsednik Igor Racman, opisal njihovo dejavnost od začetka do danes, nastel vsa glavna gostovanja doma in po drugih kontinentih ter priznanja, ki jih je Tržaski oktet prejel v več kot 25-letnem obstoju in mu na koncu zazelel se novih uspehov, številnim poslušalcem pa prijeten večer ob lepem petju.

Tržaski oktet, prisoten je bil tudi njegov umetniški vodja Danilo Cadež, je poslušalcem ponudil celovečerni koncert, ki je obsegal 16 pesmi iz svojega delno že utrjenega repertoarja, nekaj pa je bilo med njimi tudi novejših. V prvem delu so bile tako na sporedu Aljaževa Oj, Triglav moj dom, Mirkova Na trgu, Delakova Balada, Pahorjeva Tri nonine, Fajglo-

va Spremenjeno srce, Prelovceve Bela breza, Vremškova V snegu in Ipavčeva Domovini. V drugem delu pa so poleg uvodnih narodnih prišle na vrsto tiste iz okteto-vega mednarodnega repertoarja in poslušalci so lahko poslušali Vodopivčevo Pobratimija, Svikarsicevo koroško N'mav čez Izaro, Vrabčevo Bratci veseli vsi in Pahorjevo Pa se slis, potem pa se Simonitjevo furlansko Stelutis alpinis, dalmatinsko Tiha noč, crnsko duhovno v Cadeževi priredbi Swing low in anglo-francosko napitnico v Križmencicevi priredbi Vive l'amour.

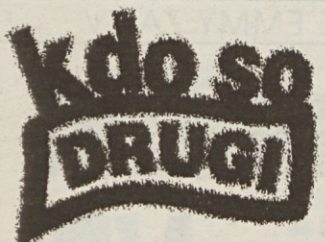
Teško bi se odločal za najboljše zapeto, saj so pevci vsem vdahnili muzikalni odsev vsebine od nežno liricnih in melanholicnih do živahnih, preserenih in ritmično razgibanih do tistih malo himnično privzdignjenih domoljubnih. Če pa naj sodim po aplavzih občinstva, potem so najbolj ogrele v prvem delu Mirkova ljubezensko zasanjana Na trgu, Dalekova z dramatičnimi toni obarvana Balada na besedilo Srečka Kosovela in Karla Pahorja hrvaska humorska Tri no-

nice, v drugem delu pa predvsem Pahorjeva Pa se slis z mojstrskim prelivanjem zvonjenja, čustveno melodična v svojih preprosto prijetnih akordih dalmatinska Tiha noč, furlanska Stelutis alpinis in pa crnska duhovna Swing low.

Po zadnji odpeti s programa se aplavz navdušenja kar ni hotel polesti in pevci so svojo radodarnost pokazali se z Otovo na besedilo predsednika Okteta pesnika Borisa Pangerca Ko dan zazorji, z Mirkovim Kolom v stopnjujočem se plesnem ritmu in z Vodopivčevo Zabjo svatbo, v kateri je Ladi pokazal, kako imenitno zna regljati.

Po zaključnem aplavzu, ki ga je bil ob pevcih deležen tudi vztrajni poztvovalec in izkušeni umetniški vodja Danilo Cadež, so gostitelji Kulturnega društva Krasno polje pripravili pevcem se prijetno družabnost z domačimi dobrotami.

V mesecu decembru ima Tržaski oktet na programu se gostovanje v Spodnji Idriji, potem pa vrsto nastopov z božičnim programom. j.k.

ZVEZA SLOVENSKE KULTURNIH DRUŠTEV
GLEDALIŠČE MIELA
KULTURNI KROŽEK ISTRIA

vabijo na odprtje razstave svetovno znanega fotografa

SEBASTIÃOJA SALGADA

POTREBE TRAGEDIJE IN UPANJA

danes, 26. novembra, ob 18. uri
v Gledališču MIELA

Slovenska kulturno gospodarska zveza
TRZASKA POKRAJINA - SKLICUJE

IZREDNI POKRAJINSKI OBČNI ZBOR SKGZ ZA TRZASKO

v četrtek, 4. decembra 1997, ob 19.30, v Gregorčičevi dvorani v Trstu, ul. S. Francesco 20/II.

Dnevni red: 1. otvoritev, 2. izvolitev delovnega predsedstva, 3. izvolitev verifikacijske in volilne komisije, 4. predlog sprememb in dopolnil statuta, 5. razprava, 6. izvolitev pokrajinskih delegatov za izredni deželni občni zbor, 7. razno

VČERAJ-DANES

Danes, SREDA,
26. novembra 1997

KONRAD

Sonce vzide ob 7.25 in
zatone ob 16.21 - Dolžina
dneva 8.56 - Luna vzide
ob 3.25 in zatone ob 15.08

Jutri, CETRTEK,
27. novembra 1997

VIRGIL

VREME VCERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 11,1 stopinje, zračni tlak 1013,6 mb ustaljen, veter vzhodnik 10,4 km na uro, vlaga 80-odstotna, nebo oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 12,7 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Alex Rossetti, Lorenzo Rocktaschel, Jacopo Alberico, Federico Polli.

UMRLI SO: 45-letni Roberto Velicogna, 85-letni Stanislao Vlacci, 65-letna Anna Furlan, 72-letna Ida Massarelli, 59-letni Domenico De Luca, 91-letni Mario Mosetti, 92-letna Maria Sturman, 76-letna Edvige Zemmerbrusky, 76-letni Avgustin Pecar, 86-letna Olimpia Busetini, 73-letna Filipa Stabile, 87-letna Pierina Lipizer, 79-letna Arminda Fornasari, 85-letna Margherita Trebiciani, 95-letna Ada Predonzani, 95-letna Anna Serbo.

LEKARNE

Od TORKA, 24. do SOBOTE, 29. novembra 1997

Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Cavana 11 (tel. 302303), Largo Osoppo 1 (tel. 410515).

Boljunc (tel. 228124) - s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Ul. Cavana 11, Largo Osoppo 1, Ul. Settefontane 39.

Boljunc (tel. 228124) - s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Settefontane 39 (tel. 947020).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 - TELEVITA

Urad za informacije KZE-USL, tel. 573012.

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 573012.

Zdravstvena dežurna služba

TRZASKA KNJIGARNA

in KROŽEK KRUT

vabita na otvoritev razstave

DEZIDERIJA ŠVARE

danes, 26. novembra, ob 18. uri

Umetnika bo predstavila NIVES MARVIN

v Trzaski knjigarni - Ul. sv. Francisca 20

KD FRANCE PREŠEREN iz Boljunca

prireja jutri, 27. t.m., ob 20.30

v društvenih prostorih gledališča

predavanje prof. SONJE GREGORI

TIBET, DEŽELA NA STREHI SVETA

Vabljeni!

deloval bo tamburaski ansambel iz Boljunca. Knjigo in avtorico bo predstavil Danilo Japelj.

KD RDEČA ZVEZDA in MoPZ VASILIJ MIRK priredita »Na martinovo smo se dobili«. Program bodo oblikovali: MoPZ Vasilij Mirk - zborovodja Miran Zitko, vokalna skupina Odmevi, moski in mešani zbor Rdeča zvezda - zborovodja Rado Milic in Barbara Corbato. V soboto, 29. novembra '97, ob 20.30 v Kulturnem domu na Proseku.

GLASBENA MATICA TRST - koncertna sezona 97/98 (2. abon.) v torek, 2. decembra, ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu: Igor Malinovsky - violina in Christopher Hinterhuber - klavir (Beethoven, Schumann, Brahms, Waxmann). Prodaja vstopnic eno uro pred pričetkom koncerta.

IZLETI

SKD F. PREŠEREN iz Boljunca prireja v nedeljo 30. novembra, izlet z osebnimi avtomobili na Snežnik. Odhod iz parkirišča pred gledališčem ob 8. uri. Informacije na tel. st. 228438 od 14. do 15. ure.

50-LETNIKI DOLINSKE OBCINE organizirajo 30. novembra avtobusni izlet s kosilom. Za informacije in prijave se cimpri javite na tel. st. 231954, 228302 ali 810778.

KD OTON ZUPANCIC - Standez organizira v nedeljo, 7. in v ponedeljek, 8. decembra, dvodnevni izlet z avtobusom na Stajersko. Ogled ptujske in ljubljanske kleti z degustacijo vin ter ogled pivovarne Lasko. Dodatne informacije in vpisovanje pri Eriki, tel. 0481-21065.

MLADINSKI ODBOR SLOVENSKE PROSVETE obvešča, da so na razpolago informacije o NOVO-LETNIH IZLETIH za studente in mlade v Prago ter na Irsko (organizira SOU - Studentska organizacija Univerze v Ljubljani) in v New York in Washington ter v Barcelono (organizira Sončna pesem). Informacije na sedežu Slovenske prosvete, ul. Donizetti, 3 Trst ali na tel. st. 370846 (urad Slovenske prosvete) od pon. do pet. od 9. do 17. ure.

ŠOLSKE VESTI

RAVNATELJSTVO ZNANSTVENEGA IN KLASICNEGA LICEJA »F. PREŠEREN« sporoča, da bodo v solskih prostorih popoldanske govornice ure v petek, 28.11.97 (za bini in klasično) od 18. do 20. ure.

URAD SINDIKATA SLOVENSKE SOLE, Ul. Carducci 8, posluje vsak torek in četrtek, od 16. do 17.30.

OBVESTILA

SINDIKAT UPOKOJENCEV iz Roccola, ul. Pasteur 3/a, obvešča vse upokojence včlanjene in nečlanjene svojega okrožja, da se udeležijo volitev za odobritev ali neodobritev sindikalnega predloga vladi za socialno reformo. Urnik: od 9. do 12. in od 16. do 18. ure se danes, 26. t.m.

SKD PRIMOREC TREBCE vabi na otvoritev razstave »BENEČANOVE - ROBBINA KREVATIN-BANE«, jutri, 27. novembra, ob 20.30 v Ljudskem domu v Trebčah. Urnik: petek in sobota, od 18. do 20. ure, nedelja od 10. do 12. ure. O razstavi bo spregovorila Jelka Danev Gvelbar, na diatonično harmoniko bo igral Denis Novato.

SKD FRANCE PREŠEREN iz Boljunca prireja jutri, 27. t. m., ob 20.30 v društvenih prostorih gledališča predavanje prof. Sonje Gregori »Tibet, dežela na strehi sveta«. Vabljeni!

MLADINSKI ODBOR SLOVENSKE PROSVETE (Ul. Donizetti 3) obvešča, da bo tečaj pisne slovenske na visoki stopnji v petek, 28. t.m., za drugo skupino tečajnikov. Zacetek ob 20. uri.

KD FRAN VENTURINI sklicuje REDNI OBCNI ZBOR CLANOV. V petek, 28. novembra, ob 19. uri v prvem sklicu in ob 20. uri v drugem sklicu v društvenih prostorih, v Centru »Anton Ukmar - Miro« pri Domju, 227. Vabljeni vsi člani društva.

MLADINSKI ODBOR SLOVENSKE PROSVETE opozarja vse mlade na 31. Teoloski tečaj (ciklus predavanj, ki so odprta široki javnosti). Predavanja bodo potekala do 28. novembra vsak večer ob 19.30 v dvorani Teoloske fakultete, Poljanska 4, v Ljubljani. Vstop je prost, ni se potrebno predhodno prijaviti. Informacije na sedežu Slovenske prosvete, ul. Donizetti, 3, Trst, ali na tel. st. 370846 (urad Slovenske prosvete - od pon. do pet. od 9. do 17. ure).

ZSKD prireja Seminar za usposabljanje mentorjev za delo z otroki na gledališkem področju: delavnice bodo obsegale teoretični in praktični del. Prva bo na temo: Dramatizacija zgodbic, pravljic, poezije in pesmic in bo potekala v soboto, 29. novembra, ob 16. do 19. ure. Vodila jo bo Nerina Svab, bivša učiteljica, z dolgoletno prakso na otroškem gledališkem področju. Tema druge delavnice je Psihomotorika in se bo vsila v dveh srečanjih, v soboto, 13. decembra od 16. do 19. ure (teoretski del na temo: Psihomotorična teoretska izhodišča s posebnim poudarkom na pomembnosti telesnosti in celovitosti pri otroku)

in v nedeljo, 14. decembra od 10. do 13. ure (praktični del: telo, gib, prostor). Vodila jo bo Loredana Kralj, profesorica telesne vzgoje in prva slovenska zamejska psihomotricistka. Obe delavnici bosta na sedežu ZSKD (ul. S. Francesco 20). Prijave sprejemamo do 28. novembra (tel. 040/635626).

SLOVENSKI KULTURNI KLUB, ul. Donizetti 3, Trst, vabi v soboto, 29. novembra, ob 18.30 na srečanje z avtorjem. Gost večera bo pisatelj Igor Skamperle. Predstavil ga bo Ivo Kerže. Člani gledališke krožka SKK bodo izvajali recital odlomkov iz avtorjevih del.

SKD GRAD ob Banov prireja tradicionalno božično razstavo na kateri se bosta predstavili Alesandra Del Coco z okrasnimi skatami iz lepenke ter Ariella Perossa Nait z izdelki iz sušenih roz. Otvoritev bo v soboto, 29. novembra, ob 20.30, v društvenih prostorih pri Banih. Urnik razstave: ob nedeljah (30.11., 7.12. in 14.12.), od 16. do 19. ure, v soboto 6.12., od 17. do 19. ure in v soboto 13.12., od 17. do 19. ure.

40-LETNIKI IZ TRZASKE IN GORISKE!!! Obveščamo vas, da bo naša nepozabna večerja z glasbo v soboto, 29. novembra 1997, s pričetkom ob 20.30 v restavraciji »Križman« v Velikem Repnu. Za informacije in vpisovanja nujno telefonirajte na sledeče številke vsak dan od 19. do 20. ure: Karlo Ferfolja (214590), Renzo Milic (327019), Pavel Sosic (201291), Elder Svab (200950), Mariza Santi (228604) in za goriske Al do Jarc (0481/78366).

OB 50. OBLETNICI USTANOVITVE na Pedagoškem liceju »A.M. Slomsek« v Trstu, ulica Caravaggio 4, razstava fotografij od leta 1947 do danes. Razstava je odprta vsak delavnik od 8. do 14. ure in bo odprta do sobote, 29.11.1997.

SKD VIGRED in VZPI-ANPI vabita na ogled razstave »In zrasel je kamen iz kraskih tal«, vsako ime, ki ga danes preberes pomeni nenapisano knjigo o borbi in stiski, pa tudi o veličini in neklonljivosti našega cloveka (Nase vasi od 1920 do 1950) v prostorih bivšega vrtca v Sempolaju, do 30. t. m., vsak dan od 17. do 19. ure, v nedeljo od 10. do 12. in od 16. do 19. ure.

1.a SKUPNA RAZSTAVA KRASKIH USTVARJALCEV SKUPAJ NA OPCINAH - do 30. novembra 1997. Urnik: Vsak delavnik od 10. do 13. in od 15. do 19. ure, ob nedeljah od 10. do 12. ure. Razstavljajo: Domenico Bizjak, Veronika Bizjak, Fulvio Cazzador, Claudio Clari, Giuseppe Ferfaglia, Luciano Plehan, Jasna Merku, Bogomila Doljak, Pavel Hrovatin, Magda Tavcar, Peter Malalan, Gabrijela Ozbic, Mario Sosic, Kristjan in Marko Zidaric.

DRUŠTVO SLOVENSKE IZOBRAZENECV vas v ponedeljek, 1. decembra 1997, vabi v Peterlinovo dvorano, ul. Donizetti 3 v Trstu, na SREČANJE S KULTURNO USRVARJALNOSTJO KATOLICANOV V ITALIJI.

Na to temo bo spregovoril pesnik in pisatelj ter literarni kritik prof. Pasquale Maffeo iz Modene, podpredsednik mednarodne žirije, ki je oktobra v Madridu podelila III. literarno nagrado Serra pisatelju Alojzu Rebuli. Gosta bo predstavljal književnica Ivanka Hergold. Zacetek ob 20.30.

SKD TABOR Općine - Prosvetni dom, do 5. de-

cembra razstavlja Cecilija Cerne. Urnik ogleda ob delavnikih med 16. in 19. uro.

SKD IGO GRUDEN prireja pod pokroviteljstvom ZADRUŽNE KRASKE BANKE in v sodelovanju s KRASKO GORSKO SKUPNOSTJO »KAMEN...« VI. razstava kamnitih izdelkov v dneh 6., 7., 8. in 13., 14. decembra 1997. Odprtje razstave v soboto, 6. decembra ob 18. uri. Urnik od 10. do 12. in od 16. do 20. ure. Zupnijska dvorana Sv. Roka v Nabrezini.

ZUPNIJA SV. JERNEJA NA OPCINAH vabi vse domače likovne ustvarjalce k sodelovanju pri postavitvi razstave na temo: BOŽICNA SKRIVNOST. Razstava bo v novem župnijskem domu Andrej Zink, od 25. decembra do 6. januarja 1998. K sodelovanju vabljeni tudi otroci in dijaki, saj bo del razstave namenjen otroškim božičnim risbam. Za informacije pokličite na tel. st. 211276 vsak dan (razen nedelje) od 19.30 do 20.30.

DIJASKI DOM S. KO-SOVEL obvešča, da je vpisovanje za zimovanje, ki bo potekalo od 27. 12. 97 do 3. 1. 98 v Kranjski gori zaključeno. Na razpolago so se rezervna mesta. Informacije dobite na upravi Dijskega doma - ul. Ginnastica 72, tel. 040/573141.

KRD DOM BRISCIKI vabi na tečaj vezenja (stikanja), ki se odvija na društvenem sedežu vsak četrtek, od 17. do 19. ure.

GLASBENA MATICA TRST vpisuje abonmaje za koncertno sezono 1997/98 vsak dan razen sobote na GM, ul. Manna 29. Informacije od 10. do 12. ure na tel. 418605.

TRZASKA KNJIGARNA vam V MESECU DECEMBRU nudi promocijo slovenske knjige s popusti od 10 do 40 od sto.

SKLAD MITJA CUK obvešča, da je vsak torek, petek in soboto na razpolago svetovalnica za vzgojo in razvoj. Informacije od ponedeljka do petka na tel. st. 212289 v dopoldanskem času.

SK DEVIN obvešča, da je se nekaj prostih mest, v okviru noveletnega zimovanja od 1. do 6. januarja '98 v smučarskem središču Falcade. Informacije nudi tajništvo, vsak večer na tel. 2916004.

MALI OGLASI

tel. 040-7796333

PRODAM mlade karnarčke, dobre pevce, pasme malinua. Tel. 220189.

VOKVIRENJE SLIK, fotografij, posterjev... po grosističnih cenah. Dodatne ugodnosti za slikarje, fotografe in za večja naročila. Velika izbira posterjev in r do 1. decembra ukcij. Za najlespsa božična darila. Tel. 040/393473.

PODARIM ljubitelju ribolova malo rabljeno opremo za ribarjenje. Možnost nakupa pitanih kraskih crvov. Klicati v večernih urah na tel. st. 201186 (g. Bruno).

PODARIMO dvome-sečnega simpatičnega psicka male rasti. Tel. na st. 200865.

MIKROFON SHURE SM 58, v odličnem stanju, prodam po ugodni ceni. Tel. 040/281330, vsak dan od 8. do 9. ure.

RENAULT SUPER 5 LETNIK '85 metalizirane rdece barve, odlično ohranjen, zavarovan do marca '98, ugodno prodam. Tel.: 040/229484.

PRODAM nov klarinet znamke Jamaha, nikoli rabljen, cena 800.000.- lir. Tel. st. 040/228850.

TRGOVINA V TRSTU isce mladega skladiščnika (maks. 23 let), obvezno znanje slovenscine in hrvascine ter vozniško dovoljenje. Tel. st. 229458 (ob uri kosila) in 420211 (v jutranjih urah).

PRODAM za avtomobil mercedes 200E verige ter kompletne gume za sneg v zelo dobrem stanju. Tel. 040/327240.

BERTO TONKIC je na Trzaski cesti st. 25 v Doberdobu odprl osmico. Toci belo in crno vino ter nudi domač prigrizek.

PRI KUKUKOVH v Doberdobu so odprli agroturizem. Zaprt ob torkih in sredah. Tel. 0481-78140.

OSMICO je odprl Usaj v Nabrezni st. 8.

OSMICO je odprl Colja Jozko, Samatorca 21.

KMECKI TURIZEM SKERLJ, Salez 44, je odprt ob petkih, sobotah in nedeljah. Tel. 229253.

AGRITURIZEM MILIC v Zagradcu je odprt do 1. decembra. Tel. 229383.

KMECKI TURIZEM sta odprla Slavko in Elvira Svava, Trnovca 14, tel. 200898.

PRISPEVKI

V spomin na Silvana Perosa daruje družina Ugo Margon 50.000 lir za UNICEF.

V spomin na Calzi Severina daruje Bogdan Carli (Frkec) 50.000 lir za Godbo Viktor Parma Trebce, 50.000 lir za SD Primorec Trebce in 50.000 lir za SKD Primorec Trebce.

V spomin na drago Jolando Kralj vd. Vidali darujejo Marija, Nadja in Marina Babić 50.000 lir za osnovno solo P. Tomazic.

V spomin na drago Jolando Kralj darujeta Mario in Renata Collierig 50.000 lir za COS P. Tomazic v Trebčah.

DAROVE in PRISPEVKE

za objavo v časopisu sprejemajo v tajništvo Uredništva PD (tel. 7796600) in preko poverjenikov posameznih društev in ustanov.

Prispevke sprejema tudi krožek KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (pritličje) tel. 360072, s sledečim urnikom: od 9. do 13. ure ter od 14.30 do 17.30, od ponedeljka do petka.

24. novembra nas je zapustil

Auguštin Pečar

Pogreb bo v petek, 28. t. m., ob 12.20 iz mrtvasnice v ulici Costalunga v katarsko cerkev.

Zalostno vest sporočajo zena Marija, družine Rinaldi, Coslovich ter Crisma in prijatelji

Na pokojnikovo željo namesto cvetja darujte v dobrodelne namene.

Trst, 26. novembra 1997

Mirno je zaspala naša draga

Ana Serbo vd. Oblak

Pogreb bo jutri, 27. t. m., ob 12.20 iz mrtvasnice v ul. Costalunga.

Zalostno vest sporočajo sin Albino, nevesta Anamarija, vnukinja Almira in Tatjana z družinama

Trst, 26. novembra 1997

SODOBNI TRST / SREČANJA S SODOBNO GLASBO

Odličen nastop Šarca in ostalih

Z oboistom sta igrala B. Gorišek in S. Bernhardsdottir

Prejšnji teden je združenje Trieste Contemporanea (Sodobni Trst) predstavilo četrto srečanje letošnjega koncertnega niza Dialogov z umetnostjo srednje Evrope. Takrat so pred tržaskim občinstvom nastopili slovenski izvajalci, in sicer trio, ki ga sestavljajo oboist Matej Sarc, violistka Svava Bernhardsdottir in pianist Bojan Gorišek. Vsi trije so že uspešno nastopili na večerih, ki jih prireja glasbeni Atelje Društva slovenskih skladateljev in imajo nadvse zavirljiv studijski koncertni kurikulum: svoje zmogljivosti pa so se dokazali na koncertnem odru.

Prava zvezda večera je bil oboi-

st Matej Sarc, ki je bil na odru od začetka do konca. Koncert se je začel s Krenkovimi štirimi skladbami, ki sta jih smiselno podala Sarc in Bojan Gorišek pri klavirju (foto KROMA). Veliko zanimanja je vzbudila naslednja skladba, in sicer Tractus Maksa Strmcnika (1948) za oboe solo, ki je nastala v lanskem letu. Sarc je najpej razporedil partituro po štirih zaporednih pultih in se nato lotil izvedbe: podal je zahtevno Strmcnikovo kompozicijo intonancno suvereno in nakazal obenem smiselnost celote. Sledilo je nato delo Invocatio Thorkella Sigurbjornssona, pri izvedbi katerega je bil Sarc

spet sam. Oboist je skladbo, ki je nastala dve leti od tega, tehnično in izrazno dobro obvladal ter uspešno izpostavil tudi tiste trenutke, v katerih je bilo čutiti reminiscence ljudske glasbe. Po krajšem odmoru je Sarc bil spet pred občinstvom in tokrat izvedel Etudo na akordih Heinza Holligerja, sodobnega skladatelja in oboista, ki je poznan predvsem kot izvajalec sodobne glasbe. V tem delu Holliger spretno izrabi možnosti večglasja na glasbilo, ki je običajno monodično: tudi tu je Sarc dokazal svojo glasbeno dovršeno pripravo. Sledili so Pejrazi Iva Petriča (1931) za oboe in violo. Izvajalca sta zelo dobro podala barvni in melodični splet obeh glasov in pri tem seveda muzicirala. Občinstvo je nagradilo tako izvajalca kot tudi prisotnega skladatelja. Koncert se je končal s skladbo Invocazione Uroša Kreka (1922) za oboe in klavir.

V letošnjem nizu Dialogov z umetnostjo srednje Evrope je bil ta koncert kakovostno najboljši, izvajalci pa so brez dvoma vrhunski umetniki. Naj pa omenimo, da nismo med občinstvom videli predstavnikov zamejskih glasbenih in kulturnih ustanov, čeprav je bil koncert posvečen ravno slovenski glasbeni ustvarjalnosti.

Luisa Antoni

Uspeh fagotista F. Furlanicha

Tržaski Slovenec, Rojčan fagotist Francesco Furlanich je prejšnji teden dosegel zavirljiv uspeh: v Firencah je namreč zmagal na natečaju za tretji in drugi fagot ter za kontrofagot pri orkestru občinskega gledališča Maggio fiorentino. Gre za orkester, ki je znan po celem svetu. Francesco Furlanich je pričel svoje glasbeno izobraževanje na Glasbeni matici in se nato vpisal na konservatorij; od leta 1989, ko je diplomiral, sodeluje z najrazličnejšimi orkestri (Bocen, Catania, Rim, Milan, Trst, Turin, Videm, itd.) in s komornimi skupinami po Italiji in drugje. Ob fagotu in kontrofagotu je Furlanich diplomiral na Glasbeni matici se iz harmonike in uspešno opravil sedmi letnik orgel na tržaskem konservatoriju. V zadnjem mesecu se je pripravil za tri avdicije, in sicer v Neaplju, kjer je dosegel tretje mesto, v Parmi, drugo mesto, in nazadnje v Firencah, kjer bo nastavljen v prihodnjih mesecih. (LA)

GLEDALIŠČE MIELA / JACOPO FO

Duhovito in igrivo o spolnosti

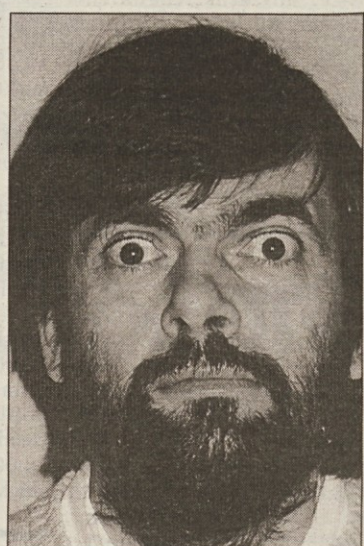
Tržasko gledališče Miela je minuli teden v okviru svoje alternativne ponudbe, ki ima pogostoma poudarjen ironičen predznak, gostilo Jacopa Foja z nastopom o Zenu in umetnosti ljubezni. Sin slavnih staršev France Rame in Daria Foja, ki je sicer tudi sam zelo aktiven na različnih področjih, denimo kot slikar in kot sodelavec raznih satiričnih revij ter seveda kot predavatelj in vodja seminarjev zahodnjakega zena in joge, poslušalce v nabito polni dvorani spravil v smeh in dobro voljo. Smeh je izbruhnil že ob Jacopovem pozdravu: »Upam, da imate veliko težav s spolnostjo...«, ki mu je sledilo dolgo »predavanje« o številnih spolnih

težavah, ki dandanes pestijo cloveski rod, od eiactulatio precoc do impotence, seveda z vrhano mero nasvetov, kako si je treba pomagati, pa tudi o pozicijah, ki v spolnosti prinesejo največ užitka.

Skoraj dve uri dolgo predavanje, ki pa je minilo kot bi trenil, so dopolnjevali številni podatki iz zgodovine, antropologije, sociologije, od teorije, zakaj cloveski rod ni kosmat in zakaj imajo ženske obe prsi, do zgodovine matriarhata in patriarhata ter pripovedi o sproščenem spolnem življenju ljudstev v Oceaniji. Ob vsem je Jacopo Fo nazorno pokazal se nekaj položajev: »Recimo da sem dekle, ki se po-

stavi tako, zdaj pa sem fant, ki se postavi tako, vi pa v mislih združite obe podobi in dobro stresite, tako da boste dobili nazorno sliko«. Spotakljivo tematično je tako obdelal z veliko mero humorja in brez kančka vulgarnosti, pač v luči prepričanja, da užitek nikakor ni zlo, saj tudi v nobenem temeljnem verskem besedilu ne piše, da je ljubezen zlo.

Ce drugega ne, je Jacopo Fo z »učno uro« o spolni vzgoji kočljivi tematiki z duhovitim pristopom in navajanjem lastnih, ne ravno pozitivnih izkušenj iz mladih let, odvzel veliko breme dramatičnosti, tako da so njegovi poslušalci zapustili dvorano s sproščenim nasmehom na licih.

Ob 90-letnici rojstva igralkke Ite Rine

Na razstavi Ita Rina (1907-1979), ki jo bodo odprli jutri zvečer v Moderni galeriji in ki pomeni glavni dogodek v okviru drugega dela praznovanj ob 90. letnici rojstva največje slovenske filmske zvezde, bo Slovenska kinoteka v sodelovanju z Državnim filmskim arhivom iz Prage predstavila najrazličnejše gradivo, povezano z življenjem in 17 znanimi filmi Ite Rine (izmed domnevno več kot dvajsetih, kolikor naj bi jih igralka posnela); avtorica razstave je Lilijana Nedic, razstavní katalog pa je mogoče pričakovati prihodnje leto, ko naj bi predvidoma julija odprli tudi spominsko sobo Ide Kravanje v njeni rojstni hiši v Divaci. Slo-

venska kinoteka (SK) poleg tega napoveduje za 5. december slovensko premierno projekcijo restavrirane 35 mm kopije igralkinega najbolj slavnega filma Erotikon (iz leta 1929, režiser Gustav Machaty, glavna vloga Ita Rina) ob glasbeni spremljavi kvinteta glasbenikov, članov Simfoničnega orkestra iz Prage, od 8. do 12. decembra pa retrospektivo šestih filmov Ite Rine vključno z Erotikonom.

Gradivo za razstavo v Moderni galeriji je bilo zbrano na Ceskem, v Nemčiji in v Sloveniji, vsebuje pa kopije dokumentov in fotografij ter podatke o življenju, ob tem pa se nekaj dodatnega gradiva, ki osvetljuje obdobje 20. in 30. let v

Pragi in Berlinu, prestolnicah takratnega evropskega filma s filmskim glamourjem tistega časa vred, je povedala Nedicova. Od domnevno več kot dvajsetih filmov, ki naj bi jih posnela Ita Rina, so filmski zgodovinarji doslej odkrili deset ohranjenih, za se sedem pa dokazuje, da so bili posneti. Ljubljanska razstava bo predstavila petnajst filmov.

Uvod v spremno retrospektivo Ite Rine v kinoteki bo slovesna premiera restavrirane kopije Erotikona z glasbeno spremljavo kvinteta iz Prage 5. decembra, je poudaril kinotečni glasbeni skrbnik Miha Zadnikar. V okviru retrospektive od 8. do 12. decembra pa bodo zavrteli skupno šest fil-

mov z Ito Rino (od desetih znanih ohranjenih), poleg Erotikona med drugim se filma Obesenjakova Tončka (to je tudi prvi zvočni film v zgodovini češkega filma), In življenje teče naprej. Ko bodo retrospektivo ponovili (predvidoma januarja), naj bi ji dodali se filma iz nemškega zveznega arhiva Princeza koral (1937) in Centrale Rio (s slovenskim naslovom Trgovci z dekleti) iz leta 1939, je se povedala Nedicova.

Slava Ite Rine je bila leta 1931 na vrhuncu, ko se je namesto za pot v ZDA, kamor so jo povabili zaradi velike popularnosti njenih filmov tudi "čez lužo", odločila za poroko z Miodragom Dzordzevićem iz Beograda. Zgodovinarji

kinoteke so obiskali tudi Rinino hčerko v Beogradu in se pri njej zanimali za možnost uporabe dokumentarnega gradiva o igralki; gradiva je se precej, v zvezi z njegovo izposojajo ali drugačno uporabo pa so zdaj skoraj nemoremostljive težave, je dodala Lilijana Nedic.

Ob 90. letnici rojstva Ite Rine je izšel tudi kinotečni koledar za leto 1998 s sedmimi izbranimi fotografijami igralkke. Posta Slovenije je v čast obletnice slavne slovenske igralkke in lanske stoletnice slovenskega filma že pred časom izdala tudi priložnostno znamko z likom Ite Rine. Koledar je predvsem namenjen članom Kinopolisa.

Priprave na prireditve ob obletnici rojstva znamenite igralkke sicer potekajo že dalj časa, v skromnejši obliki pa jih je Slovenska kinoteka izpeljala že julija v okviru Evropskega meseca kulture Ljubljana '97. Rojstna hiša Ide Kravanje - Ite Rine v Divaci, t.i. Skrateljnova hiša, je dobro ohranjena tipična kraska hiša. Njeno zunanost je občina že obnovila, ureditev notranjosti in spominske sobe pa naj bi prihodnje leto financiralo ministrstvo za kulturo. V tej hiši naj bi po dokončanju obnove postavili stalno razstavo o življenju in delu Ite Rine, spominska hiša pa naj bi v prihodnje postala tudi prvi dislocirani objekt Slovenske kinoteke. (STA)

ATLANTSKI OCEAN / BRODOLOM

MSC Carla se je razklala v orkanskem neurju pri Azorih

34-članska posadka se je vsa rešila, ker krmni del ni potonil

LIZBONA - V brodolu mu 39.000-tonske kontejnerske ladje MSC Carla pri Azorih se je rešila vsa 34-članska posadka, ki jo sestavlja 12 Italijanov, ostali pa so iz Hrvaške, Indonezije in Jugoslavije.

Ladjo je južno od Azorov zajelo orkansko neurje 12. stopnje, ki je po prvih ugotovitvah botrovalo brodolomu. Neobičajno visok val je namreč 300 metrov dolgo ladjo razklal na dva dela. Posadka se je k sreči nahajala v 140 metrov dolgem krmnem delu, ki je ostal na površini, medtem ko se je premcev del delno potopil. V krmnem delu je ostal v pogonu agregat, tako da so lahko iz podkrova črpali vodo in ohranili pri ravnotežju plavajoci del. V brodolomu so bili trije mornarji lažje ranjeni, ker so se potolkli, ko se je ladja pod udarcem vala nagnila in razklala. Kapitan ladje je Giuseppe Siviero iz Piana di Sorrento, od koder so tudi vsi drugi častniki, ostali Italijani pa so iz bližnje okolice. MSC Carla je plula pod liberijsko zastavo in je last švicarske družbe Mediterranean Shipping Company z osrednjim sedežem v Ženevi. S približno 3.000 kontejnerji na krovu je bila ladja iz francoskega Le Havra namenjena v Boston.

Po klicu v sili sta proti prizoriscu brodoloma takoj odplula tanker Star Ohio in ciprska motorna ladja San Sara. Pred njima pa je posadki nudila pomoč fregata portugalske vojne mornarice Jacinto Candido. Ob zori je portugalskemu helikop-

terju uspelo s krmnega dela MSC Carla odpeljati skoraj vso posadko, na krovu je ostalo le devet oseb s kapitanom, ki bodo čakali na prihod oceanskega vlačilca. Kasneje pa se je reševanju pridružil še en helikopter, reševalci so obenem sklenili, da bodo evakuirali vso posadko, ker se je vreme ponovno poslabšalo. Vseeno podo poskušali rešiti krmni del, ne izključujejo pa niti možnosti, da bi lahko resili celo 160 metrov dolg premcev del.

Reševanje dela posadke s krova MSC Carla je potekalo v izredno težavnih pogojih. Morje se je res nekoliko umirilo, a je bilo se vedno četrte stopnje z 10-metrskimi valovi. Vse reševalne ladje se nahajajo od šest do deset milj od krmnega dela MSC Carla, ker je med brodolomom končalo v morje na desetine kontejnerjev, ki sedaj ogrožajo plovo. Helikopter je k ladji poletel večkrat, ker lahko na krov sprejme le sedem dodatnih oseb. Celotna operacija pa je minila brez zapletov.

Povsem razumljivo je vest o brodolomu globoko odjeknila v Pianu di Sorrentu. Svoji so se zglasili na krajevnem sedežu Mediterranean Shipping Company že pred zoro. Kasneje je ob prvih spodbudnih vesteh napetost nekoliko popustila, saj je bilo vsem jasno, da ni nevarnosti za posadko.

Tocne vzroke brodoloma bo morala ugotoviti preiskovalna komisija, za sedaj se je le izvedelo, da so pred desetimi leti ladjo podaljšali za 18 metrov.

REPUBLIKA SRBSKA / POLITIČNE VOLITVE

Zmaga za Krajišnikovo SDS

Plavšičeva poražena - Uveljavili so se tudi skrajni nacionalisti

BANJA LUKA - Politične volitve, ki so bile konec prejšnjega tedna v Republiki srbski v Bosni in Hercegovini, je kot vse kaže dokaj prepričljivo dobila nacionalistična Srbska radikalna stranka, katere idejni leader je srbski četniški vodja Vojislav Sešelj. Na četrto mesto se je z 12, 2 odstotka glasov uvrstila Socialistična stranka, ki je blizu jugoslovanskemu predsedniku Slobodanu Miloševiću.

Ti rezultati za utrjevanje miru v Bosni niso spodbudni, saj bo, kot vse kaže, prislo do koalicije med Krajiš-

nikovimi »demokrati« in radikalc, kar bo ze tako težak položaj se dodatno zapletlo. Da bi zvedeli, kako bo dejansko sestavljen novi parlament Republike srbske, pa bo treba počakati do 10. decembra, ko bodo objavljeni uradni rezultati.

Z zmago nacionalističnih sil pa je hud udarec ob Plavšičevi doživela tudi mednarodna skupnost. Predstavnik OIVSE, ki so nadzorovali potek volitev, včeraj niso hoteli komentirati neuradnih rezultatov.

in radikalc, kar bo ze tako težak položaj se dodatno zapletlo. Da bi zvedeli, kako bo dejansko sestavljen novi parlament Republike srbske, pa bo treba počakati do 10. decembra, ko bodo objavljeni uradni rezultati.

Z zmago nacionalističnih sil pa je hud udarec ob Plavšičevi doživela tudi mednarodna skupnost. Predstavnik OIVSE, ki so nadzorovali potek volitev, včeraj niso hoteli komentirati neuradnih rezultatov.

BLIŽNJI VZHOD / MIROVNA POGAJANJA ŠE VEDNO NA SLEPEM TIRU

Arafat zavrnil kompromisni predlog o omejenem umiku izraelske vojske

Palestinski voditelj zahteva spoštovanje obvez in zavrača slepomišenje

TEL AVIV - Predsednik palestinske avtonomne oblasti Jaser Arafat je zavrnil predlog izraelskega premiera Benjamina Netanjahuja o 6-odstotnem umiku izraelske vojske s podeželskih območij Cisjordanije. Izraelska vlada je to predlagala kot znak dobre volje, ki naj omogoči obnovitev izraelsko-palestinskih pogajanj. V zameno, naj bi se Palestinci obvezali, da ne bodo vztrajali pri zahtevi o tretjem umiku izraelske vojske, dokler ne bodo pogajanja o bodoci palestinski avtonomiji končana. Seveda je izraelska vlada dodala že običajno zahtevo o večjih palestinskih naporih v boju proti fundamentalističnemu terorizmu.

Izraelski predlog je Arafatu predstavil Netanjahujev svetovalec Jicak Molcho, ki je prejel tudi negativni odgovor. Po do sedaj sprejetih obvezah sporazuma v Oslu, bi se morala v drugi (sedanji) fazi izraelska vojska umakniti kar s 30 odstotkov zasedenih podeželskih ozemelj. Arafat torej zahteva spoštovanje sprejetih obvez in ne pristaja na slepomišenje. Položaj je torej skrajno zapleten. Mirovna pogajanja ne uspe s slepega tira spravi-

viti niti washingtonska administracija, ki si ne upa odločneje pritiskati na Izrael.

Ta pa nadaljuje s svojo dosedanjio politiko kolonizacije zasedenih arabskih ozemelj. Tako s pospešenim ritmom zaključujejo gradno novega židovskega naselja Kfar Oranim, ki se nahaja med židovskim mestom Modjimin in palestinsko vasjo Harbata. Novo naselje naj bi imelo 500 stanovanj in predstavlja nov prodor Židov na zasedena arabska ozemlja.

O židovski kolonizaciji zasedenih arabskih ozemelj, predvsem pa vzhodnega, muslimanskega, Jeruzalema so v Kairu spregovorili tudi na srečanju med vatikanskim nuncijem Paolom Giglijem in generalnim sekretarjem Arabske lige Asmatom Abdelom Meguidom. Nuncij je ponovil že znano vatikansko stališče, da mora vzhodni Jeruzalem ostati odprt za vernike vseh treh veroizpovedi, krščansko, židovsko in muslimansko. Meguid pa je obsodil Netanjahujevo raznarodovalno politiko v vzhodnem Jeruzalemu in Vatikanu zaprosil, naj skuša vplivati na Izrael.

ZDA krepijo svojo prisotnost v Zalivu

DUBAI - V Bahrajn je priletelo se 30 ameriških bojnih letal: lovci F-15 in F-16, bombniki B-1 in podporno letalo KC-135. Irski Svet za vodenje revolucije in vodstvo vladajoče stranke Baas sta na skupni seji, ki ji je predsedoval Saddam Husein, od mednarodne skupnosti zahtevala takojšen začetek uresničevanja irsko-ruskega sporazuma in izpolnitev legitimnih irskih zahtev. Večina (59 odstotkov) Amerikanov medtem sodeč po javnomnenjski raziskavi, ki jo je včeraj objavila televizijska postaja USA Today/CNN, podpira Clintonovo vodenje krize z Irakom. Politike predsednika Clintona do Iraka ne zagovarja 30 odstotkov Amerikanov. 86 odstotkov jih je prepričanih, da bo Saddam Husein izzval novo krizo z inšpektorji ZN.

Bundestag sprejema proračun za leto 1998

BONN - Nemski bundestag je začel štiridnevno razpravo o državnem proračunu za leto 1998. Na začetku zasedanja so poslanci sprejeli sklep, da se bo parlament poleti leta 1999 dokončno preselil v Berlin. V poslopju Reichstaga bo tako septembra istega leta prvo zasedanje bundestaga. Poslanci so brez razprave sprejeli proračun za prihodnje leto za predsednikov urad, bundestag in bundesrat. Nemski finančni minister Theo Waigel je v spodnjem domu parlamenta zatem predstavil predlog proračuna za prihodnje leto in rebalans proračuna za letosnje leto. Z njima naj bi Nemčija po Waiglovih besedah izpolnila osnovni maastrichtski kriterij za vključitev v Evropsko denarno unijo, tj. da javni primanjkljaj ne sme presežati treh odstotkov bruto domačega proizvoda. Po rebalansu naj bi proračunski izdatki letos znašali 440, primanjkljaj pa 70 tisoč milijard lir. Nemski državni proračun za prihodnje leto napoveduje za 450 tisoč milijard lir izdatkov, primanjkljaj pa so za leto 1998 omejili na 56 tisoč milijard lir.

Konec portugalske vladne krize

LIZBONA - Po petih dneh vladne krize, ki jo je sprožil odstop portugalskega zunanjega ministra in podpredsednika vlade Antonia Vitorina, imajo Portugalci spet vlado v polni sestavi. Portugalski predsednik Jorge Sampaio je zaprisegel šest novih ministrov, ki jih je v prvi večji spremembi svojega vladnega kabineta imenoval portugalski premier, socialist Antonio Guterres. Novi člani portugalske manjšinske vlade so jedrski fizik Jose Viegas Simao, ki bo vodil obrambno ministrstvo, Joaquim de Pina Moura kot minister za gospodarstvo in Jorge Coelho kot notranji minister. Portugalski socialisti (PSP) so tako povečali svoj vpliv v vladi. Za svojega namestnika je Guterres imenoval zunanjega ministra Jaimeja Gamo, ki pripada desnemu krilu PSP.

Ankara proti novim pogajanjem o Cipru

ANKARA/ATENE - Posebni odposlanec generalnega sekretarja ZN za Ciper Diego Cordovez je v Ankari napovedal nov krog pogajanj o prihodnosti Cipra, ki naj bi se začel marca. Poluradna turska agencija Anadolu je povzela Cordovezovo izjavo, da želi generalni sekretar ZN Kofi Annan pospešiti prizadevanja za rešitev ciprskega problema. ZN zagovarja predlog ciprske federacije. Ankara je medtem že zavrnila predlog o ponovnem začetku ciprskih pogajanj, Grčija pa je predstavila tri pogoje, pod katerimi je pripravljena pristati v sodelovanje Turčije na evropski konferenci o siritvi EU.

Policijski funkcionarji pred sodiščem zaradi pokola v Luksorju

KAIRO - Kot posledica krvavega pokola v Luksorju, v katerem je bilo nedavno ubitih 58 ljudi, naj bi se pred enim od egiptovskih sodišč začel proces proti šestim visokim policijskim funkcionarjem, ki jih obtožnica bremeni »zanemarjanje« dolžnosti in neucinkovitosti. O tem pišejo večerajšnji egiptovski casniki. Egiptovski predsednik Hosni Mubarak pa je že konec minulega tedna pojasnil, da preiskujejo primer šestih policijskih častnikov z namenom, da bi jim pred sodiščem prisodili »tragediji primerno kazen«.

POLEMIKA / PO NEPLODNI MISIJI V RIMU

Leva sredina očita občini napake in trmoglavost

Posl. Prestamburgo, "Cittadini" in Pokrajina kritični do Valentija tudi glede denarja EU - Z občine odgovarja odbornik Amirante

Medtem ko ostaja kampanja za senatne volitve precej v zatišju, se je v Gorici razvnela polemika glede Teritorialnega pakta, neplodne misije v Rimu in načrtov za preustroj obmejne gospodarstva, ki naj bi jih financiral Evropski parlament.

Po očitkih desne sredine na račun Prodijske vlade, ki da nima posluha za probleme Gorice, se je polemika razvnela iz intervjujem poslanca Prestamburga za furlanski dnevnik in izjavo gibanja "Cittadini per l'ontino". Prestamburgo očita Valentiju, da se je zaprl v lokalno mestno dimenzijo. Problemi Gorice terjajo sirsi pristop, poiskati je treba politične zavestnike in podjetnike, ki jih tu očitno ni, po vsem severovzhodu. Bolj kot trkanje na Bruseljska vrata bi zato bila potrebna skupna zavzetost za revizijo zakona o obmejnih območjih.

"Cittadini" očitajo Valentiju, da je iskal "bližnjico" do Bruslja misleč, da si bo potem sam lastil zasluge. Obmejne načrte bi bili morali Gorica in Nova Gorica že od vsega začetka

predložiti Evropi preko državnih vlad. Tega nista storili, zato sedaj nima smisla jokati, da v Rimu ni posluha in nalogati krivdo silam, ki jih Valenti sprva ni hotel zraven. V rokah se mu je razbila igracka, s katero se je hotel igrati sam, ugotavljajo "Cittadini". V dvom postavljajo tudi evropska financiranja iz poglavja za rekonstrukcijo Bosne in drugih vojnih območij na Balkanu. Le kako naj si Gorica lasti denar iz tega poglavja, se sprašujejo in ugotavljajo, da tudi Ljubljana noče teh sredstev, ki bi jo spet nekako vezala na Balkan. "Cittadini" zaključujejo, da je rešitev treba iskati v slozmem nastopu v okviru Cezmejne teritorialnega pakta, za katerega se je zavzemal Darko Bratina. Tudi Valenti, ki ga je vedno zavračal, se danes za to.

Replika je včeraj pršla z občine z ostro izjavo odbornika Amiranteja. Levi sredini očita, da sabotira prizadevanja občine podobno kot pri zadevi financerske šole. Za Amiranteja je amandma k "balkanski postavki"

zelo konkretna obveza Evrope za financiranje goriskih obmejnih nacrto. Naslednji korak naj bi bil oblikovanje italijansko-slovenske vladne komisije, ki naj bi se pogajala z Evropsko unijo glede višine financiranja za Gorico in postopkov za njihovo izrabo. Iz Bruslja, kjer je bil včeraj na obisku skupaj z župani starih mest FJK, se je oglašil tudi župan Valenti in zavrnil Prestamburgove očitke.

V polemiko se je včeraj vključil tudi podpredsednik Pokrajine Brancati. Rimski neuspeh pripisuje protagonizmu Goriske občine, ki je doslej nastopala svojevoljno v odnosu do Slovenije in Bruslja, potem pa se pritožuje, da ji v trenutku potrebe Rim in Dežela ne priskočita na pomoč. Potrebna je koordinacija v okviru Teritorialnega pakta, brez protagonizmov ampak z usklajevanjem vseh prizadevanj. Pokrajina dela za to in bo paktu ponudila tudi nekatere uporabne instrumente ti. cezmejne načrta Cisit, ki ga je (doslej ločeno) izvajala prejšnja pokrajinska uprava.

GORICA / »MONTIFILM«

Prikaz nagrajenih filmov z natečaja o gorah in okolju

Najboljši je film o Timavi

Niz srečanj na gorsko tematiko »Montifilm«, ki ga prireja goriska sekcija združenja CAI in zveza »UISP - Lega montagna« se bo sklenil nocoj s predvajanjem treh nagrajenih filmov na natečaju »Alpi Giulie cinema«, ki ga je zveza UISP iz Trsta razpisala že četrto leto zapored. Namenjen je filmskih in video ustvarjalcem, tako poklicnim kot amaterjem, iz Furlanije - Julijske krajine, Slovenije in Koroške, ki lahko sodelujejo s filmi na gorsko oziroma naravoslovno tematiko.

Nocoj ob 21. uri si bomo v predavalnici klasičnega liceja Dante Alighieri v Drev. 20. septembra lahko ogledali tri na natečaju nagrajene filme. Dobitnik absolutne nagra-

de "Scabiosa Trenta" (umetniška reprodukcija mitičnega cveta, ki ga je iskal pominir Julius Kugy) je tržačan Gianpaolo Penzo s filmom o Timavi, reki, ki jo gre zaščititi. Film je pot od izvira do izliva reke, sledi tudi njenemu podzemnemu toku in kulturam krajev, skozi katere teče. Nagrada za fotografijo je dobila slovenska režiserka Marjeta Kersic Svetel za film, ki v svojem filmu ponuja res lep izbor zimskih razglednic iz slovenskih gora. Tretji na sporedu bo film Pod ledom, prav tako slovenskega avtorja Alesa Princica, ki je s to kroniko zimskega potapljaškega spusta pod skorjo ledu Kočevskega jezera dobitnik nagrade za scenarij.

GORICA / OBNOVA PALAČE DE BASSA

Dela za študentski dom

Financira jih Trgovinska zbornica iz Goriškega sklada

Visok zerjav je od včeraj prvi zunanji znak novega pomembnega gradbišča, ki se odpira v Gorici. Gre za prenovalno palačo De Bassa na četverkotniku med ulicami Mazzini, Crispi in De Gasperi, ki jo bodo preuredili v študentski dom. Trgovinska zbornica je že leta 91 dodelila v ta namen 13 milijard lir iz Goriškega sklada, začetek del pa se je zakasnil, ker prvotni načrt ni spostoval določil o spomeniskem varstvu. Stevilo ležišč so nekoliko zmanjšali (od 150 na 120), v palaci bodo ohranili gledališko dvoranico. Gradnja naj bi trajala dve leti, sveda če ne bo zastojev

KMETIJSTVO / DEMONSTRACIJA ČLANOV COLDIRETTI

Traktorji zasedli mesto

Traktorji kmetov združenja Coldiretti so včeraj dopoldne ohromili promet v Gorici. Bolj kot stotvo udeležencev (kvečjemu 200) je k odmevnosti demonstracije prispevalo to, da se je vsak pripeljal na svojem traktorju. Približno 140 se jih je zbralo pred sejmiščem, odkoder so se s poljo hitrostjo podali po Korzu do Travnika. Tam so podprefektu Squarcini izročili izjavo z utemeljitvijo protesta. Sprevod se je nato nadaljeval mimo Pokrajine, kjer sta delegacijo sprejela predsednik Brandolin in podpredsednik Brancati ter obljubila pozornost do iznešenih problemov.

Ob precej splošnih geslih, ki so izražala zahtevo po večji pozornosti vlade in po izdatnejših javnih prispevkih za investicije v kmetijstvu, so kmetje protestirali predvsem zato, ker nočejo plačevati novega davka IRAP in novih količnikov IVA na nekaterih proizvodih, med katerimi je tudi vino.

NOVICE

Socialni filmi: »Segreti e bugie«

Filmski cikel s socialno tematiko "Alcol & cellule" je doživel spodbuden uspeh, ki je presenetil same prireditelje. Prva dva filma "Amarsi" in "Via da Las Vegas" sta privabila v Kulturni dom številno občinstvo, pa tudi debati po predstavah sta bili nadvse zanimivi. Ciklus ponuja še dva filma. Nocoj ob 20. uri bodo vrteli angleški film "Segreti e bugie" ('96), v torek, 2. decembra, pa se bo niz sklenil s filmom "Trainspotting" (VB 1996). Ciklus prireja zveza klubov alkoholikov na zdravljenju (ACAT) v sodelovanju s Fundacijo goriske hranilnice, Kulturnim domom in kinodvorano "Vittoria".

TV Primorka o SCGV E. Komel

Tedenska oddaja TV Primorka iz zamejstva Med Soco in Nadižo bo nocoj ob 18.30 namenjena predstavitvi Slovenskega centra za glasbeno vzgojo Emil Komel. Z voditeljem Liviom Semoličem se bodo pogovarjali Valentina Pavio, Silvan Kerševan in Martin Srebrnič, ki bodo predstavili delovanje glasbene šole in koncertno sezono, ki jo center prireja v Gorici.

Kraje v slovenskih ustanovah

Pred žeparji niso nikjer na varnem. V teh dneh so neznanci kradli v dveh slovenskih ustanovah v Gorici. Prejšnji petek popoldne je v solskem centru v Ul. Puccini izginila torbica čistilke. Se držejši je bil podvig tatu med nedeljsko Cecilijanko v Bratuzevem centru. Iz slatilnice so izginile listnice treh pevcev zbora Podgora (Ales Pintar, Bernard Antoni, Sabina Antoni) iz prostorov režije pa se denarniki Marinke Cernic in Nika Klanjska. Skupno naj bi tat odnesel tri milijone lir.

KRONIKA / V LOČNIKU IN PODGORI

Ranjena mlada motorista

Pridržana prognoza za 18-letno dekle iz Ločnika

V Ločniku se je včeraj ob 8.15 hudo ponesrecila 18-letna Monica Romanut. Iz stranske ceste se je z motornim kolesom pripeljala na Ul. S. Roc di Luzinis v trenutku, ko je po njej peljal v smeri proti Mošu opel corsa, ki ga je upravljal 23-letni Andrej Jussa iz Steverjana. V trčenju je dobila težke poškodbe po vsem telesu, tako da so jo v goriski splošni bolnišnici pridržali v oddelku za intenzivno nego s pridržano prognozo. Točne okoliščine in vzroke nesreče ugotavlja prometna policija.

Mlad motorist se je predsinoci posrečil tudi v Podgori. Nekaj minut pred 21. uro sta v Ul. brig. Cuneo blizu paserele cez Soco trčila honda 125, na kateri se je peljal 16-letni Boris Bogar, in Y10, ki ga je upravljala 27-letna Martina Colautti, oba iz Gorice. Bogar je padel iz si zlomil nogo, prst na roki ter dobil udarec v vratna vretenca. Sprejeli so ga na zdravljenje v ortopedskem oddelku s prognozo okrevanja v 40 dneh.

Na sliki (foto Bumbaca) prizorišče trčenja v Ločniku

URAD ZA DELO

Brezposelni morajo podpisati izjavo

Dezelni urad za delo in zaposlovanje opozarja na skorajšno zapadlost roka za izpolnitev obveznosti, ki jih nalaga zakon št. 56/1987 glede vpisa v seznam nezaposlenih. Na podlagi kriterijev, ki jih je določila Dezelna komisija za delo in zaposlovanje, morajo občani, ki so vpisani v seznam nezaposlenih, vsako leto v roku od 1. oktobra do 30. novembra javiti v pristojnem uradu za delo, če stanje nezaposlenosti se traja. V primeru, da v uradu ne bodo prejeli izjave, bodo "pozabljive" nezaposlene crtali iz seznama. S tem bodo izgubili tudi pravico do odszkodnine za nezaposlenost.

Kdor se iz utemeljenih razlogov osebo ne more zgledati v uradu, lahko poslje samoizjavo po pošti (izjava, na lastno odgovornost, da je na dan izjave brez zaposlitve). Izjavo je treba poslati s priporočeno pošto pošiljko, dospeti pa mora v urad do vključno 30. novembra.

Urad za zaposlovanje je za stranke odprt od ponedeljka do petka od 8.30 do 11.30, ob ponedeljkih in četrkih pa tudi od 14.30 do 16.30.

V uradu za zaposlovanje v Gorici (Ul. del Molino 3) bodo jutri od 9. do 11. ure klicali interesente za tri začasna (3 mesece) mesta strojepisca (4. stopnja kvalifikacije) na preturi v Gorici. Selekcijo bodo opravili s preizkusno uporabo računalniškega programa word 3.

KINO

GORICA
VITTORIA 1 17.50-20.10-22.30 »Speed 2«. Sandra Bullock in Jason Patric.
VITTORIA 3 17.40-20.00-22.20 »Donnie Brasco«. Al Pacino in Johnny Depp.
CORSO Danes zaprto.

KONCERTI

UPRAVA KULTURNEGA DOMA v Gorici obvešča, da so vstopnice za petkov koncert New swing quarteta že razprodane in prosi vse, ki so jih rezervirali, naj jih dvignejo v pisarni doma čimprej.

PRIREDITVE

KATOLISKA KNJIGARNA vabi v petek, 28. t.m., ob 18. uri na predstavitev knjige prof. Marije Pirjevec Tržaški zapisi. Knjigo bo predstavila prof. Lojzka Bratuž. Predvajali bodo tudi dokumentarec o pisatelju Borisu Pahorju, za katerega je scenarij napisala prof. Marija Pirjevec.

SPDG - SMUČARSKI ODSEK vabi v soboto, 29. t.m., ob 15. do 19. ure na smučarski popoldan na sedežu v Ul. Malta 2. Na sporedu bo sejem rabljene smučarske opreme, predvajanje video posnetkov o smučarskem tečaju SPDG '97 in o carvingu, sočasno pa se bo tudi začelo vpisovanje v smučarski tečaj '98.

KD KRAS DOL-POLJANE prireja gostovanje dramske skupine Metronom iz Doline z lepljenko poezij slovenskih tržaskih pesnikov Kaj bi bilo sonce brez ljudi. Nastop bo v nedeljo, 30. novembra, ob 19. uri v soli na Palkiscu.

OBVESTILA

KD BRISKI GRIC prireja vsak ponedeljek in sredo ob 20. uri telovadbo za odrasle na sedežu društva na Bukovju. Interesenti se se lahko prijavijo (tel. 884202).

IZLETI

KD OTON ZUPANČIČ prireja 7. in 8. decembra avtobusni izlet na Stajersko. Program zajema ogled Ptuijske in Ljutomerske kleti z degustacijo vin ter ogled pivovarne Lasko. Informacije in vpisovanje pri Eriki, tel. 21065.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI - ALL'ORSO BIANCO, K. Italia 10, tel. 531576.
DEŽURNA LEKARNA V TRZICU - S. NICOLÒ, Ul. I Maggio 94, tel. 790338.

POGREBI

Danes: 10.30, Federico Angesser iz bolnišnice Janeza od Boga v cerkev Srca Jezusovega in na glavno pokopališče.

Na tržaski fakulteti je iz klasične filologije z odliko in pohvalo diplomirala

Mara Gergolet

iskreno ji čestitajo
nonoti, Gabrijel, Betty, Marko in Savina

Obenem ji želijo se veliko nadaljnjih uspehov ob novem studiju v Rimu.

moška oblačila
mauro karina
ul. Carducci 24
tel. 537561

Vaš bančni partner
v poslovanju
s Slovenijo
in drugimi državami.

ljubljska banka

Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana

Podružnica Milano

Tel.: 02/806 9191

Faks: 02/8646 5358

gospodarstvo in finance

Sreda, 26. novembra 1997

Vse zunanje trgovinske
in bančne storitve.
Finansiranje domačih
in tujih
partnerjev.

ljubljska banka

Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana

Podružnica Milano

Tel.: 02/806 9191

Faks: 02/8646 5358

TRST / SREČANJE SINDIKATOV IZ SEDMIH DRŽAV JUŽNE EVROPE

Koridor št. 5 priložnost za gospodarski razvoj

Gradnja infrastruktur naj bi ustvarila 140 tisoč delovnih mest

TRST - Vseevropski koridor št. 5, ki bo skupno s koridorjem št. 4 povezal Spanijo z Ukrajino, je zamikal tudi južноеvropske sindikalne organizacije. Sindikati so spredvideli, da bodo hitre cestne in železniške povezave med zahodno in vzhodno Evropo na relaciji Barcelona-Lyon-Turin-Benetke-Trst-Ljubljana-Budimpesta-Lviv-Kijev nudile nove gospodarske možnosti in s tem nove možnosti zaposlovanja. Zato so se odločili, da skupno pogledajo, kaksne bodo delovne perspektive ob gospodarskem odpiranju Evrope proti vzhodu.

Včeraj so se na tržaski Pomorski postaji na srečanju, ki ga je priredil Medregijski sindikalni svet Furlanija-Juljska krajina in Slovenija, sestali predstavniki 16 sindikalnih organizacij iz sedmih južноеvropskih držav (na sliki, foto Kroma), to je iz Spanije, Francije, Italije, Slovenije, Hrvaske, Avstrije in Madžarske. Gre za tiste države, ki bodo neposredno vezane na hitre povezave južno od Alp (in Avstrijo v vlogi povezovalca Jadrana s srednjo in severno Evropo).

Ze sama gradnja velikih infrastruktur bo odprla na gradbiščih velik stevilo delovnih mest. Po izračunih tehnikov, naj bi stala gradnja avtocest in železnic za vlake visoke hitrosti ter posodobitev pristaniških struktur kakih 20 tisoč milijard lir. Gre za veliko vsoto. Predsednik Medregijskega sindikalnega sveta Roberto Treu je ocenil, da bi na vsako milijardo lir investicij odpadlo sedem novih delovnih mest. Vsega bi torej nanoslo kakih 140 tisoč delovnih mest. Nekateri so se večji optimisti in govorijo o kakih 200 tisoč delovnih mestih.

Ta delovna mesta bi seveda splahnela, ko bi bila dela dokončana. Takrat pa bi prišle v postev nove gospodarske možnosti, ki bi se opirale prav na nov komunikacijski sistem. V tem primeru bi slo za »kvalitetna« delovna mesta, ki bi se naslanjala na stabilno gospodarsko osnovo, do katere pa bo treba se priti. Po mnenju nekdanjega tržaskega evropskega parlamentarca Georga Rossettija naj bi se to dogodilo sele cez kaki dve desetletji.

Tržaski župan Riccardo Illy je poudaril, da obstajajo se vedno pomisleki zaradi dolgih rokov realizacije vseevropskega načrta. Koridor št. 5 so prvič evidentirali pred tremi leti, doslej pa se niso dokoncali niti studije o njegovi izvedljivosti. Obstajajo se druge ovire, kot na primer tista, ki jo je omenil deželni odbornik za prevoze Giorgio Mattassi. Odnosi med Furlanijo-Juljsko krajino in Slovenijo so upočasnjeni, ker mora o njih vedno odlocati Rim. Ko bi imela tudi Slovenija svoje regije, bi lahko bilo dogovarjanje na regionalni ravni hitrejše.

Predsednik sindikalne zveze Alpe Adria Jadrana Calija je opozoril na velike zaposlitvene težave, ki jih bo povzročila pridružitve Slovenije Evropi. Po izračunih naj bi »stala« kakih 6 tisoč delovnih mest, predvsem v speditorskem sektorju. Tudi v Sloveniji naj bi se torej ponovilo tisto, kar se je že dogodilo v Furlaniji-Juljski krajini ob vstopu Avstrije v Evropo. Zato si v Sloveniji že sedaj prizadevajo, da bi zadevo čim bolj omilili s socialnimi »padali«, kot so na primer predhodne upokojitve.

AZIJSKE BORZE / PO ZLOMU NAJVEČJE JAPONSKE BORZNOPOSREDNIŠKE HIŠE

Hudi padci tečajev delnic na azijskih borzah

Indeks nikkei padel za 5, 1 odstotka - Evropske borze povsem mirno prestale azijski »potres«

TOKIO - Tecaji vrednostnih papirjev na borzi v Tokiju so po razglasitvi stečaja četrte največje japonske borznoosredniške hiše Yamaichi Securities včeraj množično padali, se naprej pa so se cenile tudi delnice v Seulu. Hude padce tečajev so zabeležile tudi borze v Hongkongu in jugovzhodni Aziji, a so bili padci manj dramatični kot v Seulu ali Tokiju. Indeks Nikkei, ki ga izračunavajo na osnovi vrednosti 225 vodilnih japonskih delnic, je včeraj izgubil 854, 05 točke oz. 5, 1 odstotka in trgovanje končal pri 15.867, 53 točke. Padci tečajev so prizadeli delnice podjetij domala vseh panog.

Pred poslovalnicami borzne hiše Yamaichi, ki je v ponedeljek sprico treh bilijonov jenov dolgov (preko 40 tisoč milijard lir) razglasila likvidacijo, so se zbrale dolge vrste strank, da bi dvignile svoje naložbe. Panike ni bilo. Da bi zascitili vlagatelje, je japonska centralna banka borznoposred-

niski hiši Yamaichi Securities včeraj nakazala 800 milijard jenov (skoraj 11 tisoč milijard lir) posojila, da bi zascitila vlagatelje, je povedal guverner banke Jasuo Macusita.

Macusita je se povedal, da je centralna banka včeraj deblokirala skupno 3100 milijard jenov (24 milijard dolarjev) predvsem za pokritje potreb banke Takushoku Bank, ki je minuli teden napovedala stečaj.

V Singapurju je vodilni borzni indeks Kospi včeraj izgubil 11, 05 točke oz. 2, 45 odstotka in je bil ob zaprtju borze vreden 439, 59 točke. V ponedeljek je seulski borzni indeks trgovanje končal pri 450, 64 točke, kar je bilo najmanj v zadnjih desetih letih. Strokovnjaki drsenje tečajev na seulski borzi pojasnjujejo z bojaznimi vlagatelji, da bi vlada zaradi načrtovanega posojila Mednarodnega denarnega sklada uvedla strogo varčevalno politiko. Ne izključujejo niti zapiranja bank in

stečajev podjetij. Izredno velike upade tečajev svojih delnic so včeraj na seulski borzi utrpeli jeklarski koncern Pohang Iron and Steel Co. (Posco), ki je v polovični državni lasti, državni energetske koncern Korea Electric Power Corp. in proizvajalec elektronike Samsung Electronics.

Južna Koreja je konec preteklega tedna zaprosila IMF za pomoč pri prebroditvi finančne krize. Ta je v Seul že poslal delegacijo, ki naj bi pripravila pogajanja o pogojih odobritve posojila.

Med borzami v jugovzhodni Aziji so se delnice včeraj najbolj pocenile v Kuala Lumpurju, kjer je zbirni indeks v dopoldanskem trgovanju izgubil dobrih šest odstotkov oz. 33, 01 točke. Hongkong je v povprečju izgubil 215 točke oz. dobra dva odstotka, tako da je indeks Hang Seng končal trgovanje pri vrednosti 10.370, 53 točke. Na največji borzi jugovzhodne Azije - v Singapurju, je indeks STI izgubil 32,

12 točke oz. dva odstotka in padel na 1649, 73 točke. Tudi v Bangkoku so zabeležili padec tečajev delnic in sicer v povprečju za 3, 4 odstotka, v Džakarti so se delnice pocenile za 2, 5 odstotka, v Manili pa za dva odstotka.

Evropske borze so dokaj mirno sprejele burno dogajanje na azijskem trgu. Pretresov ni bilo, vse evropske borze pa so zaključile včerajšnje poslovanje s pozitivnim predznakom. To velja tudi za milansko borzo, kjer je indeks Mibtel dosegel vrednost 15.146 točke (+0, 48%).

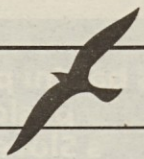
Na valutnih trgih pa je glavno vlogo imel dolar, ki je pridobil v odnosu do vseh glavnih valut, vrednost jena pa je v odnosu do dolarja s 127,57 jena za dolar padla na najnižjo raven od avgusta 1992. V tem kontekstu se je lira držala razmeroma dobro. Dolarjev je veljal 1707, 12 lire (v ponedeljek 1700, 52), marka pa 980, 26 (980, 86) lire.

ZADRUŽNA KRASKA BANKA Zadruga z.o.z. TRST	25. NOVEMBER 1997	v LIRAH	
	valuta	nakupni	prodajni
	ameriški dolar	1692,00	1727,00
	nemška marka	970,00	990,00
	funt šterling	2853,00	2908,00
	švicarski frank	1196,00	1226,00
	belgijski frank	46,53	48,53
	francoski frank	287,70	297,70
	danska krona	252,00	262,00
	norveška krona	236,00	246,00
	švedska krona	219,00	229,00
	kanadski dolar	1180,00	1220,00
	portugalski eskudo	9,09	9,99
	nizozemski gulden	854,00	879,00
	avstrijski šiling	136,75	141,25
	španska pezeta	11,10	12,20
	grška drahma	5,95	6,75
	irski šterling	2511,00	2591,00
	japonski jen	12,85	13,75
	avstralski dolar	1125,00	1195,00
	madžarski florint	8,50	10,00
	hrvaška kuna	260,00	280,00
	slovenski tolar	10,20	10,55

KMEČKA BANKA - GORICA	
25. NOVEMBER 1997	v LIRAH
valuta	nakupni prodajni
ameriški dolar	1687,00 1717,00
nemška marka	971,00 989,00
francoski frank	288,00 298,00
nizozemski gulden	854,00 879,00
belgijski frank	46,69 48,49
funt šterling	2828,00 2908,00
irski šterling	2508,00 2603,00
danska krona	253,00 263,00
grška drahma	6,06 6,66
kanadski dolar	1178,00 1213,00
švicarski frank	1197,00 1222,00
avstrijski šiling	136,84 141,34
slovenski tolar	10,15 10,40

MILANSKI DEVIZNI TRG	
25. NOVEMBER 1997	v LIRAH
valuta	povprečni
ameriški dolar	1707,120
EKU	1943,040
nemška marka	980,260
francoski frank	292,820
funt šterling	2877,860
nizozemski gulden	869,780
belgijski frank	47,526
španska pezeta	11,550
danska krona	257,650
irski šterling	2551,460
grška drahma	6,254
portugalski eskudo	9,592
kanadski dolar	1200,930
japonski jen	13,471
švicarski frank	1212,440
avstrijski šiling	139,280
norveška krona	240,910
švedska krona	224,440
finska marka	324,580

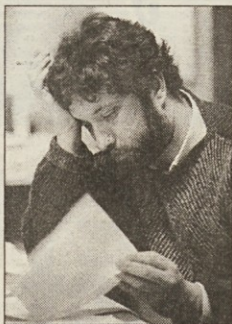
MILANSKI BORZNI TRG					
25. NOVEMBER 1997			INDEKS MIB-30: +0,52		
delnica	cena	var. %	delnica	cena	var. %
Alleanza Ass.	15.358	-0,14	Mediaset	8.594	+0,58
Bca Comit	4.784	+1,16	Mediobanca	11.973	+0,90
Bca di Roma	1.454	-0,34	Montedison	1.410	+1,07
Bca Fideuram	6.878	+1,35	Olivetti	956,30	+0,25
Bco Ambros.	5.797	+0,90	Parmalat	2.408	+0,45
Benetton	25.865	-0,58	Pirelli Spa	4.292	+0,06
Credit	4.597	+1,50	Ras	15.393	+1,14
Edison	9.197	+0,60	Rolo	24.018	+0,57
Eni	10.118	-0,30	Saipem	9.771	-0,97
Fiat	4.861	-1,21	San Paolo To	14.090	+1,33
Generali	38.156	+0,55	TIM	6.876	+1,65
Imi	17.873	+1,68	Telecom Ita	10.596	+0,12
Ina	2.948	+0,34			
Italgas	6.595	+0,12			
La Fondiaria	8.212	-1,28			

OGLEDALO

Kakšna bo nova razporeditev moči?

ACE MERMOLJA

V enem izmed svojih Ogledal sem omenil vprašanje globalizacije in zadržal, da je globalizacija beseda, ki jo vedno pogosteje uporabljamo, a nam je njen pomen nejasen. Nekaj bralcev mi je ustno posredovalo pripombe o članku, kar pomeni, da jih je vprašanje zanimalo. Menim, da potrebujejo moja prejšnja izvajanja nekaj pojasnil. Globalizacija je nedvomno dejstvo. Z njim se na teoretični ravni ukvarjajo ekonomisti, sociologi, politologi, itd. Obcutimo jo tudi na lastni koži, čeprav se nam zdijo globalni procesi nekaj oddaljenega. Delavci tovarne Velikih motorjev se soočajo z lastništvom, ki posluje na svetovni ravni in igra na sahovnici, kjer je vprašanje sto, dvesto, tristo brezposelnih v Trstu povsem nepomembno. Za prizadete delavce in sam Trst pa je problem velik. Skratka, gospodarska globalizacija je dejstvo, vendar mi nanj ne uspe gledati kot na pojav brez mnogih temnih senc. V globalizaciji ne vidim univerzalne zmage razuma, kot to menijo nekateri, ki gledajo na rast in razvoj z optimizmom iluministov.

Tradicija marksistične družbene kritike mi onemogoča, da bi spregledal velika družbena vprašanja. Konec koncev je marksizem v svoji kritiki že upošteval vprašanje globalizacije in sam Marks je v svoji analizi presegal okvire posameznih nacionalnih držav. Zanj je bil delavec nov protagonist sveta, oziroma tistega sveta, kjer se je razvijala industrializacija. Moja srečanja z mislijo, ki jo pavšalno imenujemo nihilizem, omejujejo mojo vero v »zdrav« razum. V tem stoletju so se s skoraj matematično natančnostjo dogajala najbolj nerazumna dejanja, kot so vojne, etnociidi, itd. Pozornost na postmoderne zareze mi zastavljajo vprašanja varstva okolja, kultur in ljudi in ne nazadnje problem miru. Nekateri globalni procesi se pozvijo na vsa ta vprašanja in zrtvujejo človeka na oltarju planetarnega razvoja. Globalni gospodarski procesi prinašajo več blaga in kruha, vendar je porazdelitev dobrin neustrezna. Osebnost ne verjemem, da je sodobni kapitalizem edini mehanizem, ki bo prinesel blagostanje abstraktnemu »človeštvu«. Kapitalizem je sistem in obremenjen ideologijo, ki ni umrla. Nekritični zagovorniki kapitalizma in tržnega liberizma trdijo, da gre za edino pot človeštva, skratka, da je liberalizem edina možna resnica našega sveta. S trditvijo postavljajo v senco nestete in krute rane, ki jih povzročajo kapitalizem. V svetovni areni so na problem zelo pozornost cerkve in vere. Nanj opozarja katoliška cerkev. Z vprašanjem se sooča tudi muslimanski svet. Islamski integralizem je verjetno eden izmed odgovorov na razpoke in krivice, ki jih povzročajo globalni gospodarski, politični in informacijski procesi.

Bogati svet preprosto mizi pred razlogi vedno večjih množic islamskih integralistov. Ob verah igrajo kritično vlogo narodna in etnična gibanja ter politične opcije, ki zagovarjajo pravičnejšo razporeditev dobrin. Če povzamem, je globalizacija dejstvo, na katerega ne morem gledati nekritično in z naivnim navdušenjem. Obenem ga ne morem spregledati, kot da se nič ne dogaja.

Problemi pa ne nastajajo le v globalnem svetu. Celotno v okvirih nacionalnih držav prihaja do vedno večjega uniformiranja in svojevrstne centralizacije. Problem je namreč v vprašanju, če se veliki globalizacijski procesi dogajajo kot porazdelitev moči ali kot njena centralizacija. Ze raven večje nacionalne države, kot je Italija, nam daje nekaj otipljivih znakov sprememb, ki niso le pozitivne. Ključ za vstop v širši svet je nedvomno informacija. Nase informativne mreže, med katerimi izstopa vloga televizije, so osredotočene. Če pomislimo na politiko, nam bo takoj jasno, kako je v zavesti volilcev prisotnih nekaj protagonistov, ki se vsakodnevno pojavljajo na televizijskih ekranih. Na krajevni ravni se lahko se odločamo za župane in svetovalce, ker jih neposredno poznamo. Na deželni ravni in v velikih mestih pa je med nami in kandidati že mogočen filter televizije in časopisov. Politicni aktivizem na terenu, ki so ga nekoč izvajale ideološke zanamovane stranke, izginja. Do včeraj so bile stranke nositeljice idej in ideologij o katerih so se ljudje pogovarjali na delovnem mestu, v sekcijah, v župniščih in tudi v gostilnah. Bolj kot za kandidato so se volilci odločali za stran. Ko danes izstopajo kandidati, oziroma osebnosti, se stvari korenito spreminjajo. Odločamo se za besede in obraze, ki jih vidim po televiziji ali pa o njih beremo v večjih časopisih. Tak način informacije omogoča dokaj centralizirano selekcijo. Ni slučaj, da se politične grupacije pred volitvami potegujejo za znana imena pisateljev, profesorjev, gospodarstvenikov, novinarjev, itd. Politika kot poklic se istocasno zapira v posvečena središča in o njej odločajo ožja vodstva.

Podobno se dogaja v kulturi. V zavesti glasbenega laika je edini tenor Pavarotti. Uspe pisatelj, ki prodre v vsedržavno medijsko mrežo. Poznamo igralce, ki nastopajo na televizijskem ekranu, itd. Omenjeni pojavi postavljajo bogato in mnogokrat izjemno kvalitetno ustvarjalnost, ki se izraža na krajevni ravni. Sodobna pot do uspeha namreč ni odvisna le od kvalitete, ampak od številnih okoliscin, kjer igraata nemajhno vlogo slučaj in sreča.

Omenjenim procesom se upirajo mnoga gibanja, ki zahtevajo državno decentralizacijo. Nekatera se izrodijo v živčne partikularizme, kar ni naključje. Ni namreč cud-

no, da želijo imeti ljudje vpliv vsaj v prostoru, ki ga poznajo in obvladajo. Zaradi tega zagrizeno branijo svoj vrtiček in se zoprstavlajo moči, na katero ne vplivajo. Tako se celo znotraj nacionalnih držav izostruje spor med centrom in periferijo. Ko bi namreč prevladal centraliziran upravno-informacijski model, bi bilo vedno manj pomembno delo množice, krajevnih politikov, kulturnikov, gospodarstvenikov ter drugih ljudi in poklicev, ki pomenijo stvarno življenje neke države, so njeno meso in kri. Naglaševanje posebnosti je torej upravičeno, čeprav se zlahka sprevrže v neploden egoizem.

Ko obcutimo razpoke znotraj nacionalne države, je toliko bolj problematično, kako bomo živeli v globalnih sistemih. Če se pocutimo nemočni v mejah večje države, kakšna bo naša vloga v nepreglednem morju svetovnih množic? Točneje, kako bomo lahko vplivali na dogajanje, o katerih odločaji nadnacionalna središča moči, ko pa ne pridemo do besede niti v mejah manjše države? Izraz »državljan sveta« se lepo slisi, sodobni komunikacijski sistemi in način življenja pa nam dajejo občutek izkoreninjenosti že znotraj narodne skupine in države. Globalizacija le se stopnjuje anonimnost. Potiska nas v prostor, kjer sogovorniki ali lutkarji (kot pač ne stvar gledamo) nimajo imena in obraza. Zato je ključno vprašanje, kako se bo globalizacija dogajala. Če se na krajevni ravni ljudje borijo za avtonomijo, decentralizacijo in federalizem, za kaj naj se potegujejo kot prebivalci globalnega naselja? Po kateri mizi naj udarijo? Menim, da je to osnovni problem globalizacije. Po eni strani gre za proces, ki se dogaja in ni več utopija. Po drugi strani pa obcutimo prav v tem procesu potrebo, da ohranimo prostor, kjer smo razpoznavni, kjer lahko sodelujemo ter si sami izbiramo zakone, postavimo in ljudi, ki nas predstavljajo.

Če ne bo prišlo do ravnovesja med univerzalnim in partikularnim, so verjetno neizbežni močni pretresi. V Italiji je Severna liga pojav, ki je vzbudil veliko pozornosti in tudi preplaha. S povsem drugačnim strelivom razpolagajo ogromna svetovna verska, rasna in socialna gibanja. Ko torej razpravljamo o globalizaciji, ne bi smeli mimo konfliktov, ki jih obcutimo že na državni ravni in v Zahodni Evropi, ki je po številu ljudi le ena izmed kitajskih provinc. Slovencev nas je v tej luči le za nekoliko večjo vas, ali, kot pravi znana smešnica, za hotel. Kljub temu želimo ohraniti svojo vlogo, kot jo hočejo nestete skupine, ki se bojijo, da bi ostale v globalnih procesih brez glasa in moči. Skratka, bo globalen svet kolikor toliko po naši meri, ali pa bomo le njegove scinke?

ODPRTA TRIBUNA

Psihološka pogojenost z »zoženo« zgodovino krvnikov in žrtev

GIAMPAOLO VALDEVIT

Posredovali so mi poseg Pavla Fonde z naslovom »Zakaj naj bi Slovenci bili žrtveni kozel na oltarju sprave med Italijani?«, ki je bil objavljen v dnevniku 21. novembra kot odgovor naj moj komentar v Piccolu nekaj dni prej.

Nisem razumel, katere naj bi bile psihološke pogojenosti, ki so mi pripisane. Ali pa morda razumem: to, da delam za narodno spravo skupaj s Spadrom in Violantejem, zaradi česar mi očitajo, da zamenjujem kulturo in zgodovino z interesi in politično računico.

Naj takoj pojasnim, da me tako imenovana narodna sprava ne zanima kot zgodovinarja in niti kot državljana. Osebnost ne vidim, kaj bi bilo v Italiji treba spraviti.

Pač pa me zanima - to pa ja da v Trstu in Italiji ne bo različnih spominov in različnih zgodovinskih, takih, kjer se jaz ukvarjam s svojim in ti s tvojim, ne da bi si hodila v zelje.

Kot zgodovinarja in kot državljana me torej zanima ponovno sestavljeni (rekompzicija) preteklost, tako da bo mogoče videti vse akterje, ki so nastopali na sceni zgodovine v različnih vlogah: ne samo kot preganjanci in žrtve. To je smisel mojega in našega (ker nisem

sam) dela.

Zdi se mi, da smo v tem oziru na pravi poti. Nismo zbrisali preganjanja in raznarodovanja ali kakorkoli ga že imenujemo - Slovencev in Hrvatov, ne napada na Jugoslavijo, ne deportacij in internacij. Bibliografija, ki jo lahko predstavim kot predsednik Deželnega instituta za zgodovino osvobodilnega gibanja, je najboljši dokaz.

Kar pa zadeva zgodovinski spomin, so mu namenjeni tudi kraji: v Bazovici, na openskem strelšču, v skoraj vseh vaseh na Krasu; pa tudi onstran meje: v Lipi, se posebno pa na Rabu, kot opozarja Fonda.

Ali obstajajo v spominu Italijanov? Najbrž ne. Seveda, treba jih bo priklicati. Osebnost mi slimi, da bi Scalfaro v primeru, ko bi hotel obiskati kraje spomina v nasi deželi, moral začeti ne pri fojbah in Rizarni, ampak z Lipo in Rabom in morda se kakšnim drugim krajem, ki spominja na nasilje italijanske države, najprej liberalne in potem fašistične. Med drugim se mi zdi, da je njegov sedanj obisk v Etiopiji prav v tem duhu.

Če se povrnem k zgodovini, pa je to, da vidimo v njej samo krvnike in žrtve, taka vrsta rekonpozicije, s katero se ne strinjam in za katero mi je žal,

da jo zasledim v Fondovem razmišljanju. Danes bi v Italiji radi pozabili žrtve (Slovenci in Hrvati), da bi pozabili na preganjance (fašizem), meni Fonda; nasprotno, dodaja, žrtve moramo postaviti ob preganjance.

Zgodovina torej, ki je sestavljena le s krvniki in žrtvami (in, seveda, tudi s pajdaši enih in drugih): to je v resnici psihološka pogojenost, ki obremenjuje Fondovo razmišljanje. Pa ne samo njegovo, saj ga opazam v delu mnogih slovenskih zgodovinarjev.

Od tod je lahko priti do temeljne pogojenosti. V bistvu je problem ta: ali morajo Slovenci nadaljevati z elaboriranjem ločenega zgodovinskega spomina in pričakovati od zgodovinarjev ločeno zgodovino. Izbira ločenosti je v bistvu izbira obrambe, a ima to slabost, da povzroča obsedenost, obsedenost identitete, ki je velika tržaska obsedenost (pravim tržaska, ne le slovenska). Obsesije ne koristijo zdravju; ne posameznikov in niti družbe v njeni celoti. Prizadevati si moramo, da se je osvobodimo. Toda rešitev ni v spravi, ampak v priznanju, in to ne potom fiksnih vlog, ampak globalnega in seveda vzajemnega priznavanja.

PISMA UREDNIŠTVU

SSk in volitev v Devinu Nabrezini

Podpisana Mitja Tercon in Ales Breclj sva bila predlagatelja liste SSK za prvi krog občinskih volitev v Devinu-Nabrezini. Kot taka cutiva najprej dolžnost, da se iskreno zahvaliva vsem volivkam in volivcem, ki so zaupali glas stranki SSK in domačinu Viktorju Tanceju, neodvisnemu županskemu kandidatu.

Prejšnjo nedeljo, 23. t.m., sva posredno sledila zadnji fazi razgovorov predstavnikov vseh strank, ki naj bi v drugem krogu volitev podprle Marina Voccija, županskega kandidata levic in Zelenih. Pogajanja med DSL, SKP in Zelenimi s SSK in Listo 2000 županskega kandidata Giorgia Reta za sklenitev volilnega sporazuma so se, kot znano, izjalovila. Predstavnik obeh levih strank in Zelenih so odločno zavracali vsako možnost formalne povezave s SSK, in to tudi takrat, ko se je za takšno rešitev zavzela Retova občanska lista. Ta je bila pripravljena tako sestavljati politični formaciji zagotoviti zunanjo podobo.

Eden glavnih razlogov, ki so ga navajali predstavniki DSL, SKP in Zelenih pri odklanjanju uradnega sporazuma s SSK, je bil ta, da bi slovenska stranka v primeru zmage skupne koalicije imela v novem občinskem svetu preveliko težo. Na podlagi rezultatov prvega kroga volitev in veljavne volilne zakonodaje bi ji namreč pripadli 4 večinski svetovalci na skupnih 10. To naj bi bilo po mnenju predstavnikov Voccije politične naveze povsem nesprejemljivo, saj bi kvarno vplivalo na zasnovano njihovega začetnega zavezništva in na njegova notranja ravnovesja.

Takšno argumentiranje je neprepričljivo, in to iz vsaj treh razlogov:

1. Kdor doseže v prvem krogu volitev 32, 4 odstotkov vseh oddanih glasov, mora za zmago nekaj zrtvovati. Pripravljen na žrtve mora biti seveda tudi tisti, ki se pridruži že obstoječi koaliciji.

2. Novo zavezništvo, ki naj bi podprlo Voccija (obe levi stranki, Zeleni in SSK), bi bilo zelo podobno onemu, ki je do danes podpiralo župana Giorgia Depangherja. Tudi v tej politični formaciji je SSK imela zaradi svoje politične teže 4 člane in vsi so kljub nekaterim nesoglasjem lojalno sodelovali v Depangherjevem odboru.

3. Med zadnjimi nesrečnimi pogajanja so bili DSL, SKP in Zeleni pripravljeni skleniti formalni sporazum s sredinsko Retovo listo (seveda brez SSK). Če bi bila Retova skupina sprejela ponudbo, bi v morebitni novi večini imela zara-

di števila prejetih glasov v prvem krogu vsaj toliko članov kot SSK. Ali bi s tem ne bila se bolj radikalno podvržena spremembam vsa notranja ravnovesja dosedanje Voccijeve koalicije?

Dejstvo je, da so se skušali predstavniki levih strank, za katere glasujejo veliko pripadnikov naše manjšine, na vse načine odkrizarati SSK, in to najbrž iz nekih preživelih ideoloških predsodkov in iz neke nerazumljive maskevalnosti. Tega so se prav kmalu zavedli člani Retove liste in eden izmed njih je to dogajanje v pogovoru komentiral takole: »La Sinistra non vedi l'ora de scazzar fora l'Unione Slovena!« (Opričujeva se zaradi rabe trzascine in vulgarizmov, vendar je le tako možno ohraniti originalni zven in plasticnost te izjave.)

Zdaj pa se nekaj o možnih posledicah tega nerazumnega in nerazumljivega početja. Zaradi odklonitve uradne povezave s SSK so se Vocci in njegovi odrekl malodane zagotovljeni zmagi. V primeru, da bi do omenjene povezave prišlo, in to velja se pripravljati podpreti Voccijevo izvolitev. Kako se bodo ravnali sedaj, v novih okoliščinah, ko je Marino Vocci izraz zgolj »ciste« levic, je vprašanje. (Tudi drugi lahko gledajo na nastalo situacijo skozi ideološka očala!)

Slovenski predstavniki DSL in SKP, ki so sekundirali »zaganju« SSK od strani vodstev svojih strank so s tem se bolj razdvajali tukajšnje Slovence. Poleg tega so hočeš nočeš dali razumeti skoraj 800 volivcem SSK in županskega kandidata Viktorja Tanceja, da so pravzaprav nezazeleni. Meniva, da so tako postavljene skoraj vse premise, da se ponovi miljski politični scenarij.

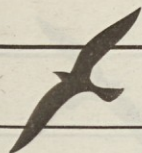
Voccijevo zavezništvo očita SSK samostojni nastop v prvem krogu volitev. To je med možnimi zavezniki v večinskih volilnih sistemih res neobčajno (čeprav, resnici na ljubo, so v tistih sistemih, ki predvidevajo balotazne volitve, tovrstne izjeme kar številne).

Toda se bolj neobčajno je, da v takšnih sirokih zavezništvih določa županske in druge kandidate le ozi kar ljudi iz ene ali kvečjemu dveh političnih sil, ostali zavezniki pa naj bi brez pripomb sprejemali izvršena dejstva.

Prepričana sva, da so casi, ko je bilo le redkim posvečenim dovoljeno, da vizajo in regirajo, kot se jim zahoče, za vedno za nami. Veliko bolj zdravo bi bilo, ko bi vedno in povsod veljal že več kot dva tisoč let stari rek »Pacta clara, boni amici.«

S spoštovanjem

Mitja Tercon in Ales Breclj

NOGOMET / POKAL UEFA

Lazio uspešnejši od Milančanov

Rimljani zmagali na Dunaju, porazna igra Interja v prvem polčasu, smola v drugem

Strasbourg - Inter 2:0 (2:0)

Strelca: Baticle v 10. in Ismael v 19. minuti.

STRASBOURG: Vencel, Ismael, Okpara, Dogon, Raschke, Collet, Baticle, Miceli (Rott), Dacour, Conteh (Arpinon), Zitelli (Keller).

INTER: Pagliuca, Sartor, Bergomi, Galante, West, Cauet (Simeone od 79. min.), Zè Elias (Moriero od 58. min.), Winter, Djorkaeff, Ronaldo (Recoba od 60. min.), Ganz.

Sodnik: Husajnov (Rus). Koti: 7:7. Rumena kartona: Zè Elias in Conteh.

STRASBOURG - Kot že proti Lionu bo moral Inter tudi na povratni tekmi s Strasbourgom spet narediti čudež, tokrat pa bo menda težje, saj je Strasbourg izločil že Rangers in Liverpool.

Milančani so si zahtevno »domačo nalogo« sami naprtili s presenetljivo slabo igro v prvem polčasu, ko so bili povsem v podrejenem položaju. Tako slabe igre si po tekmi ni znal razložiti niti trener Gigi Simone. Se sam ni vedel, ali pripisati vzrok za blede igro utrujenosti po derbiju z Milanom ali podcenjevanju nasprot-

Napet trenutek pred Laziovimi vrati

nika. Prvi gol je padel po napaki Pagliuce, ki je v gneči slabo posredoval, drugi gol pa je padel po silovitim in natančnem prostem strelu, ki je bil za Interjevega vratarja neubranljiv.

Inter je v drugem delu pokazal popolnoma drugačen obraz. Takoj je začel napadati, njegov pritisk pa je postal še bolj silovit, ko je na igrišče vstopil Moriero. Sodnik je tudi razveljavil regularen gol Simenoneja, potem ko je v prvem polčasu podobno

krivico doživel Ganz. Obakrat je slo za slabo ocenjevanje off-sideja.

Rapid Dunaj - Lazio 0:2 (0:1)

Strelca: Casiraghi v 39. in Mancini 61. minuti.

RAPID: Hedl, Jerkan, Schoettel, Zingler, Ratjczyk, Freund, Prosenik, Wagner M. (Penksa), Wimmer, Ipoua, Stumpf.

LAZIO: Marchegiani, Pancaro, Nesta, Lopez, Favalli, Fuser (Venturin od 88. min.), Almeyda, Marcolin, Nedved, Casiraghi, Mancini.

Sodnik: Melo Pereira (Por). Koti: 7:6 za Lazio. Gledalcev: 34.000. Izključitvi: Freund v 55. minuti (dvojni opomin) in Mancini v 63. minuti (dvojni opomin). Rumeni kartoni: Schoettel in Ipoua.

V Zagrebu je Coratia igrala neodločeno 1:1 z madridskim Athleticom, strelca pa sta bila Mujcin v 2. in Caminero v 61. minuti.

KOŠARKA / KVALIFIKACIJE ZA EP

Proti Letonski prvi Tanjevičev nastop z azzurri

Začel je s preosnovno moštva Slovenija v Atenah z Grčijo

CATANIA - Če ga vprašate, kako se počuti pred današnjim krstnim nastopom na krmlu italijanske košarkarske reprezentance, vam Bogdan Tanjevič odgovori: »Zelo se bojim!«. Slisi se čudno za človeka, ki je star 50 let, od teh pa jih je 26 preživel kot »head-coach«, pa je vendar res. Tanjevič je sila protisloven človek, petnajstletno bivanje v Italiji pa ga ni spremenilo. V isti sapi vam bo povedal, da ni nikjer napisano, da Italija ne more prihodnje leto postati svetovni prvak, danes pa da se boji prve kvalifikacijske tekme za nastop na evropskem prvenstvu leta 1999 proti Letonski, ki ni ravno košarkarska velesila.

Cemu se Tanjevič boji? »Zato, ker je lahko v samih treh dneh skupnega treninga lahko za nas velik problem tudi najbolj enostavna nova shema, ker je rezultat važnejši od igre in je neizogibno, da bo prišlo do primerjav med to reprezentanco in prejšnjo, ki jo je vodil Messina.« Tanjevičev predhodnik pa, se ve, je brez težav premošal vse kvalifikacijske nastope, na zadnjem EP pa je ne pričakovano osvojil srebrno medaljo. Kljub temu uspehu je popularni »Boša« že začel s preosnovno moštva. V njem je le še sedem dobitnikov medalje v Barceloni (Bonora, Myers, Marconato, Abbio,

Fucka, Galanda in Frosini), danes pa se jim bodo pridružili se Pozzecco, Meneghin in Chiacig. »Andrea Meneghin je velik talent evropske košarke«, pravi Tanjevič, ki pa je to trdil že za celo vrsto drugih košarkarjev (tudi za naša Lokarja in Budina, če nas spomin ne vara), njegove napovedi pa se niso vedno uresničile. Zelo zanimiv je tudi preizkus Fucke v vlogi zunanje krila, vrata reprezentance pa so dokončno zaprta za Gentileja (»preveč poškodb«) in Esposita (»v reprezentanco sodi kdor izzareva pozitivne žarke«), medtem ko so za Rusconija se... priprta. Čeprav imata Fucka in Frosini za sabo več nastopov, je Tanjevič kapetanski trak izročil Carltonu Myersu.

Precej težjo nalogo danes popoldne čaka Slovenijo, ki se bo v Atenah pomerila z Grčijo. S seznama reprezentantov je zaradi poškodb gleznja odpadel Marijan Kraljevič.

Veliko ugibanj je s kakšno postavo bodo nastopili Grki. Ti so na slovensko košarkarsko zvezo poslali seznam 14 igralcev, od katerih bodo stirje tekmo gledali s tribun. Na seznamu jih je osem, ki so na evropskem prvenstvu v Spaniji osvojili 4. mesto, in to so: Sigalas, Alvertis, Ekonomu, Koronios, Gianulis, Panikolau, Miriunis ter Kalaitzis.

NOVICE

Liga prvakov: danes Feyenoord - Juventus

RIM - Točno na današnji dan pred enim letom je Juventus v Tokiu osvojil naslov svetovnega klubskega nogometnega prvaka, v današnjem predzadnjem kolu kvalifikacijskega dela Lige prvakov pa ga v Rotterdamu čaka proti Feyenoordu težka naloga in si poraza ne more privoščiti. Trener Lippi priznava, da je bila forma moštva lani ob tem času boljša. »Ker smo pripravljali ravno za to tekmo,« dodaja trener. »Ce premagamo Feyenoord nam v zadnjem kolu proti Manchesteru zadostuje zmaga z 1:0, da osvojimo prvo mesto v B skupini. Če pa igramo neodločeno, lahko se vedno računamo na 2. mesto. S trinajstimi točkami bi skoraj gotovo dosegli uvrstitev v naslednjo fazo.« Tekma se bo pričela ob 20.45 in bo tudi po Tv Canale 5. Parma se bo s Sparto iz Prage pomerila jutri.

Mazzoneja zamenjal Galeone

NEAPELJ - Giovanni Galeone je novi trener Napoli. Za neapeljsko društvo je podpisal pogodbo do konca letošnje sezone. Problem je nastal v ponedeljek, ko je odstopil dosedanji trener Carlo Mazzzone. Galeone je star 56 let. Otroštvo je preživel v Trstu, kot nogometaš se je uveljavil pri Udinesiju, kot trener in pristas cone pa je najboljše rezultate dosegel v osemdesetih letih v Pescari. Galeone je bil do včeraj pogodbeno vezan s Perugia, s katero pa je bil sprt.

Makinen svetovni prvak

CHELTENHAM - Finec Tommi Makinen je drugo leto zapored osvojil naslov svetovnega prvaka v reliju. Na zadnji dirki, angleskem Rac Rallyju, je s svojim mitsubishijem pristal na končnem 6. mestu, kar je bilo dovolj za skupno zmago. Dirko je osvojil Skot Colin McRae (Subaru), ki je na končni lestvici za Makinenom zaostal le za točko. Makinen je veselje za osvojeni naslov pokvarila izjava njegovega sopilota, 49-letnega Seppija Harjanna, da ga po treh letih zapusca. S Harjannom je Makinen od leta 1994 osvojil enajst dirk, letos pa je zmagal na Portugalskem, v Kataloniji, Argentini in na dirki Tisocih jezer.

Vrstni red zadnje dirke: 1. McRae (Vbr, Subaru) 3.54:31; 2. Kankkunen (Fin, Ford) 3.57:18; 3. Sainz (Spa, Ford) 3.58:24; 4. Burns (Vbr, Mitsubishi) 3.59:30; 5. Gronholm (Fin, Toyota) 4.00:43; 6. Makinen (Fin, Mitsubishi) 4.01:31. Končni vrstni red: 1. Makinen 63; 2. McRae 62; 3. Sainz 51; 4. Kankkunen 29; 5. Eriksson (Sve, Subaru) 28; 6. Liatti (Ita, Subaru) 24. Končni vrstni red konstruktorjev: 1) Subaru 114; 2) Ford 91; 3) Mitsubishi 86.

Desailly uničil ferrari

ALESSANDRIA - Milanov nogometaš, francoski državljani Marcel David Desailly je v prometni nesreči na avtocestnem odseku Genova Voltri - Sempione zelo poškodoval uničil svoj ferrari, a se k sreči pri tem ni ranil. Vozilo je zaradi prevelike hitrosti zdrsnilo na mokrem cestišču in svojo pot končalo v občestno ograjo.

Belov odstopil

MOKSVA - Trener ruske košarkarske reprezentance Sergej Belov je dva dni pred začetkom novega ciklusa kvalifikacij za evropsko prvenstvo v Franciji odstopil s položaja. Kot je dejal dobitnik zlate medalje na olimpijski igrah leta 1972, je najboljša menjava za njegovo mesto Stanislav Jeremin, zdajšnji trener CSKA Moskve.

Stark namesto O'Briena

GÖTEBORG - Selektor ameriške teniske reprezentance za Davisov pokal Tom Gullikson je v moštvo, ki bo v petek začelo finalni dvoboj z reprezentanco Švedske, namesto poškodovanega Alexa O'Briena poklical Jonathana Starka. Specialist za igro dvojic se je tako v Goeteborgu že pridružil Petu Samprasu, Michaelu Changu in Toddu Martinu, ki bodo Americanom poskušali zagotoviti nov naslov zmagovalca najprestižnejšega ekipnega teniskega tekmovanja.

Deseti zaporedni poraz Toronta

NEW YORK - Sinoci so bila v ameriški profesionalni košarkarski ligi odigrana le tri srečanja. Orlando Magic je doma premagal Washington Wizards s 95:87, Utah Jazz prav tako doma po podaljšku Minnesoto Timberwolves s 133:124, Portland Trail Blazers pa so bili v gosteh boljši od Toronto Raptors z 91:90. Torontu ne gre in ne gre. Poraz s Portlandom je že njihov deseti v letošnji sezoni. Najboljši strellec je bil z 29 točkami domačin Damon Stoudamire, pri gostih pa se je spet izkazal Arvidas Sabonis, ki sicer ni bil najboljši strelec, a je poleg 12 točk zbral 16 skokov in osem asistenc. Enemu najboljših centrov v ligi Hakeemu Olajuwonu so v bolnišnici v Houstonu operirali levo koleno. Tridesetminutna lažja operacija (atroskopija) je povsem uspela, vseeno pa bo zvezdnik Houstona moral počivati najmanj dva meseca. Olajuwon je imel s kolenom že v preteklosti veliko težav, po tekmi z Golden Statom pa so bile bolečine prehude, tako da je bila operacija neizbežna. Zdravstvene težave ima tudi center vodilnega moštva Los Angeles Lakers Shaquille O'Neal, ki si je nategnil trebušno misico in bo moral počivati deset dni.

Sinočnji izidi pokala UEFA

OSMINA FINALA

Rapid Dunaj (Avt) - Lazio (Ita)	0:2
Braga (Por) - Schalke 04 (Nem)	-
Twente Enschede (Niz) - Auxerre (Fra)	0:1
Croatia Zagreb (Hrv) - Atletico Madrid (Spa)	1:1
Strasbourg (Fra) - Inter (Ita)	2:0
Steaua Bukaresta (Rom) - Aston Villa (Ang)	2:1
Ajax Amsterdam (Niz) - Bochum (Nem)	4:2
Karlsruhe (Nem) - Spartak Moskva (Rus)	0:0
Povratne tekme bodo 9. decembra	

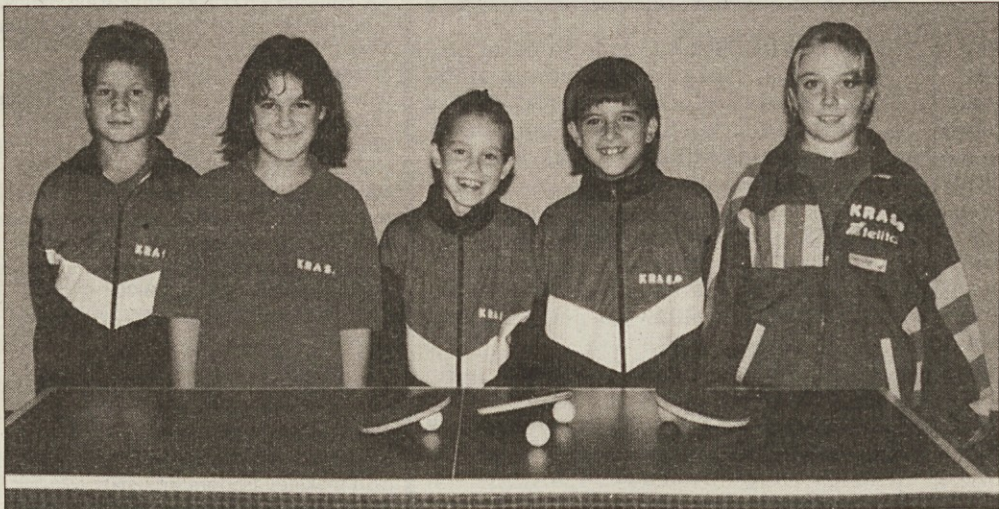
NAMIZNI TENIS / NA DEŽELNIH KVALIFIKACIJAH V MLADINSKIH KATEGORIJAH

Zelo dobri uspehi mladih članov Krasa Telital

Med dekleti več prvih mest

Društvi San Giovanni in Latisana sta bila organizatorja prve deželne preizkušnje v Cintu Cao Maggiore, veljavne za pristop na ustrežna državna prvenstva. V soboto so bile na sporedu madinske kategorije, v nedeljo tekmovala združene tretje in četrte jakostne kategorije in dvojic. V konkurenci 16 društev iz celotne Furlanije Julijske krajine je sodelovalo tudi zgoniško društvo Kras z velikim številom svojih članov, ki so osvojili veliko prvih in mest pod vrhom, in s tem mnogo kvalifikacijskih točk.

Se zlasti se je izkazal narasčaj Krasa Telital, kjer so med klubskimi tovarisi pogosto potekale velike borbe za višje točke, kot je to slučaj enotne skupine pri najmlajših deklicah. Outsiderko iz Sakure so Krasove deklice izrinile na zadnje mesto, same pa so si »razporedile« takole: 1. Mateja Krizmančič, 2. Lisa Ridolfi, 3. Eva Carli, 4. Paola Zavadlal. Pri deklicah je zopet prevladal Kras: 1. Roberta Zavadlal, 2. Giada Vidoni, 3. Mateja Krizmančičin Sara Sardo, 5. - 8. mesto Alessia Gera-bizza in Lisa Ridolfi. Pri narasčajnikah je zmagala igralka Sistiane Buttazzonijeva, takoj za njo pa so sledile kraovke: 2. Martina Tretjak, 3. Roberta Ridolfi in Zavadlal. Kristina Stubelj (Kras) je bila zmagovalka pri mladinkah. Bron je osvojila Martina Zavadlal, 5. - 8. Martina Tretjak. Če srečujemo isto ime večkrat je to zato, ker se v mladinskem sektorju lahko igra tudi v višji kategoriji, kar so prenekateri Krasovi igralci s pridom izkoristili, nekaterim pa se je poizkus tudi posrečil. Pri najmlajših dečkih je zmagal Mattia Michieli (Kras), pri narasčajnikih je osvojil Uroš Fabiani

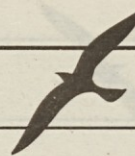

srebro, Bostjan Milič bron. V višji starostni kategoriji pri mladnicah je imel Juri Verc več sreče kot v svoji. Tu se je prebil iz skupine in se uvrstil med prvo šestnajstero. Uroš Fabiani in Bostjan Milič pa med osmerico. Bojan Simoneta je v finalni tekmi z Mucignatom dosegel drugo mesto.

V drugem dnevu tekmovala (3. in 4. kategorija) so zgoniški igralci dosegli naslednje rezultate. V ženski konkurenci je bila najboljša Kristina Stubelj s 3. mestom. Med 5. - 8. sta prišli Irena Rustja in Biserka Simoneta med 16. Nadia Blason. Fante je spremljala smola. V skupini je bil Bojan Simoneta z dvema igralcema 3. jakostne kategorije. Napredovanje iz nje pa je za las izgubil zaradi slabše set razlike. V prvem krogu med 32-

terico je Edi Bole tesno izgubil z domaćinom Olivom (-19, 19, -19), Peter Santini pa z Roncagliom. V osmini finala je spet aktivni Marjan Milič imel slab zreb - veterana Alda Coscianija. Se dvojice, ki pa ne stejejo za kvalifikacijske točke. 3. mesto je dosegel Krasov ženski par Rustja - Stubelj. Tri Krasovi pari so prišli med prvo osmerico. Blason - Ridolfi in Zavadlal - Tretjak ter moška Bole - Simoneta. Med 16. parov pa M. Milic - Santini. Za kvalifikacije na državna prvenstva sta na programu se dve takšni deželni preizkušnji in se tri na državnih turnirjih. (J. J.)

Na sliki: najmlajši Matija Micheli, Eva Kralj, Paolo Zavadlal, Lisa Ridolfi in Mateja Krizmančič

ODBOJKA / PRVOLIGAŠ BOLOGNA GOST OK VAL

Gledalci so lahko uživali ob igri petih reprezentantov

Toda Goričani so se nasprotnikom presenetljivo dobro upirali - Matej Černic je žal zbolel pred tekmo

La Goriziana Kmečka banka - Jean Hatù Bologna 0:3 (12:15, 4:15, 9:15)

LA GORIZIANA: Feri, Florenin, Sulina, Snidero, Beltraime, Buzzinelli, Cernic, Aizza, Graunar, Visciano, Rigonat, Cola.

BOLOGNA: Danilo in Cosimo Gallotta, Karabec, Masetti, Czedula, Falasca, Cerdenic.

Enainsedemdeset minut prvoligaskega vzdušja. To-liko je trajala ponedeljkova prijateljska tekma med bolonjskimi odbojkarji Jeans Hatù iz A1 lige in gorisko La Goriziano Kmečko banko. Seveda so zmagali gostje, vendar so se jim Goričani zelo solidno upirali, tako da so gledalci prisli na svoj račun, poleg njih pa tudi Valov blagajničar, ki se je lahko veselil rekordnega dobička v letošnji sezoni.

Slo je torej za pravi praznik odbojke, ki je imel eno samo napako: zaradi gripe se ga ni mogel udeležiti glavni protagonist Matej Černic, ki je pravzaprav tisti, zaradi katerega je do tekme sploh prišlo, saj je sodila v okvir dogovora med društvu za Matejev prestop iz Gorice v vrste bolonjskega prvoligasa. »Mateja je pred tekmo pregledal zdravnik bolonjskega društva in mu odsvetoval, da igra,« je poja-

snil sportni vodja goriskega društva Ivan Plesničar.

Kakorkoli že, Bolonjčani so držali obljubo in prisli v Gorico. Predstavili so se samo s sedmimi igralci, vendar pa z najboljšimi, kot se za profesionalno društvo tudi spodobi. Tako so se lahko goriski ljubitelji odbojke neposredno soočili kar s petimi reprezentanti: Cehom Karabecem, Spancem Falasco, Rusom Cerdnikom (nekdanjim igralcem Sovjetske zveze), Avstrijem Czedulo in italijanskim mladinskim reprezentantom Gallotto. Od standardne bolonjske sesterke je manjkal samo poskodovani Lavorato. Na domestil ga je dvometras

Masetti, ki pa je za razred slabši od ostalih, kar potrjuje znano pravilo, da imajo prvoligaske klubi praviloma močne standardne sesterke in obcutno slabše rezervne igralce.

Bolonjčani so začeli izredno silovito in takoj povedli z 10:0. Njihov trener Menarini je tedaj zamenjal nezadržnega Cerednika z mlajšim Gallotto in razmerje moči na igrišču se je takoj spremenilo, da so se Goričani celo približali gostom do rezultata 12:10, preden je Bologna (spet s Cerdnikom) končala set v svojo korist. Dober odpor so igralci La Goriziane Kmečke banke nudili tu-

di v 3. setu, ki je bil dokaj izenačen (9:9).

»Mislim, da smo se jim dobro upirali. Vsakic, ko so oni nekoliko popustili, smo pokazali enakovredno igro, čeprav sta med ekipama dve ligi razlike. Presenetljivo dobro smo sprejemali in servirali, tako da smo lahko igrali hitro in smo izsilili veliko stevilo menjav servisa. Seveda pa so na koncu zmeraj prevladali oni, se posebej opazna pa je bila razlika v bloku. Za nas je bila tekma tudi lepa prilžnost, da smo se preizkusili v organizaciji vrhunskih nastopov. Tako smo prvič imeli na tekmi glasbo in spikerja,« je se povedal Ivan Plesničar.

KOŠARKA / PRVENSTVO MLADINCEV

Borovci so tokrat razočarali

Proti Arteju v drugem delu slabo in občasno nemotivirano

Bor Friulexport - Arte Gorica 79:93 (38:40)

BOR: Brazzani 17 (5:12, 6:12, 0:1), Stefancic 8 (0, 4:10, 0:1), Vidali 0 (0:3, 0), Velinski 25 (5:6, 10:13, 0), Fonda, Hrovatin 3, (0, 0, 1:3), Caser 22 (2:2, 10:16, 0), Stokelj 0 (0:3, 0), Mura 2 (0, 1:3, 0), Milkovic 2 (0, 1:1, 0). Trener: Furlan.

PM: 12:20. PON: Velinski (38'). SON: 27. 3 TOCKE: Hrovatin 1.

Tekma med Borom Friulexport in Artejem je bila izenačena in dokaj zanimiva

vse do sredine drugega polcasa, ko so nasi povsem popustili, gostje pa so s hitro igro in odličnim odstotkom pri prostim metih (37:42) zanesljivo povedli in zaslužno zmagali. Svetoivancani so tokrat odpovedali zlasti v obrambi, občasno pa je bilo celo videti, da igrajo nemotivirano. Vecina igralcev je zaigrala pod svojimi sposobnostmi, se najbolj poztvovalna pa sta bila to pot Caser v prvem polcasu in Brazzani v nadaljevanju srečanja. (N.S.)

VESTI S KOROŠKE

Zmaga odbojkarjev SK Dob

CELOVEC - Odbojkarji SK Dob so v 13. kolu prvenstva v 1. avstrijski zvezni ligi slavili obvezono zmago. Zmagali so proti zadnjemu na lestvici SVS/Röder iz Dunaja gladko 3:0 (12/9/6). Varovanci trenerja Bojana Ivartnika so sicer z desetimimi točkami se naprej na sedmem mestu lestvice, imajo pa vse možnosti na osvojitve šestega mesta in s tem za uvrstitve v koncnico za naslov avstrijskega prvaka pa moraja doseči sesto mesto. Sesti z istom številom točke je Gleisdorf, naslednji nasprotnik Dobljanov. Na lestvici se naprej vodi Donaukraft (26 tock) pred PL Salzburg (24) in Union Enns (22). (I.L.)

Tesen poraz šahistov SSZ Celovec

CELOVEC - Prva ekipa Slovenske sportne zveze Celovec je v cetrtem kolu

prvenstva v koroski ligi tesno izgubila proti velikemu favoritu ASK/KSV Celovec z 2, 5:3, 5. Kranjčan Dušan Zorko je v svojem prvem nastopu za SSZ na prvi deski remiziral s Herwigom Pilajem, zmagal je Arnold Hattenberger, remizirala pa sta se mag. Gorazd Zivkovic in Dunja Lukan. SSZ/Carimpex I je zdaj enajsta na 12-mestni lestvici z zaostankom dveh tock na »resilno« deseto mesto. Vodi se naprej Spital/Ferndorf (19 tock) pred Bekstanom (17, 5) in SG RBB Wolfsberg/WAC (16, 5). Svojo tretjo zmago v cetrtem nastopu v prvenstvu 3. razreda C pa so je slavila ekipa SSZ/Posojilnica Borovlje II: tokrat so premagali moštvo SG Tanner iz Celovca s 3, 5:2, 5. Na prvi deski je zmagal mladi Ziga Zvan iz Kranja, ki je - kot Zorko - prvič nastopil za SSZ, točkovali pa so se Ivan Lukan (1) ter Rupert Reichmann, Ivko Fern in Robert Hedenik (vsi remi). (I.L.)

Obvestila

SK DEVIN obvešča, da je se nekaj prostih mest, v okviru noveoletnega zimovanja od 1. do 6. januarja '98, v smučarskem središču Falcade. Informacije nudi tajništvo, vsak večer na tel. 2916004.

ZUTS - zamejstvo prireja 7. in 8. decembra 1997 predsezonski seminar za učitelje smucanja. Prijave sprejema ZSSDI, tel. 635627 do petka 28. novembra 1997.

TPK SIRENA vabi clane na društveno vecerjo, ki bo v petek, 28. novembra, v gostilni v Gabrovcu. Prijave na pomorskem sedežu, Miramarski drevored 32, tel. 422696.

TPK SIRENA sporoča, da je urnik tajništva spremenjen in sicer: PONEDELJEK in PETEK od 18. do 20. ure.

TPK SIRENA organizira tečaj za dopolnjevanje jadrnanja pod vodstvom kapetana A. Chersija. Namenjeno odraslim osebam. Informacije v ponedeljek in v petek, od 18. do 20. ure. Tel. 422696.

SK DEVIN prireja otroško telovadbo v telovadnici Marchesetti v Sesljanu. Vrsila se bo ob petkih od 17. do 19. ure. Informacije na tel. 2916004.

GLEDALIŠČA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Rossetti

Stalno gledališče FJK - Gledališka sezona 1997/98

Danes, 26. t. m., ob 16. uri (red E) predstava Vittoria Gassmana »Bugie sincere«. Nastopajo Ugo Pagliai, Paola Gassman in Virgilio Zernitz. Predstava v abonmaju: odrezek 2 - rdec. Pri blagajni gledališča je v teku predprodaja vstopnic za predstavo »Le sedie«, ki bo na sporedu od 2. do 7. decembra - v abonmaju: odrezek 5 rumen (urnik: 8.30-13, 16-19 ob delavnikih), v Pasazi Protti (urnik: 8.30-12.30, 15-19).

Gledališče Verdi

Opera in baletna sezona 1997/98

V petek, 28. t. m., ob 20.30 (red F) opera »Don Carlo« v izvedbi orkestra, zbora, in baletnega ansambla Gledališča Verdi. Orkester vodi Woldemar Nelsson.

Prodaja vstopnic pri blagajni gledališča Verdi (urnik: 9-12, 16-19 - tel. 6722500 - zaprto ob ponedeljkih). Pri blagajni je v teku predprodaja vstopnic za opero »Don Pasquale«, ki bo na sporedu od 13. decembra.

Gledališče Cristallo - La Contrada

Jutri, 27. t. m., ob 16.30 premiera otroške igre »Il piccolo elefante« R. Kiplinga. Režija Paolo Bonaldi. Nastopata Gualtiero Giorgini in Nikla Panizon.

Pri blagajni gledališča Cristallo, pri UTAT v Pasazi Protti, na solah, pri sindikatih in raznih ustanovah lahko podpisete nov abonma. Za informacije tel. 390613.

Gledališče Miela

V petek, 28. t. m., ob 18. uri, bo v okviru pobud »Kdo so drugi« na sporedu okrogla miza »Pluralizem kultur: protistrup nacionalizmom, partikularizmom in odcepitvenim gibanjem«.

TRŽIČ

Obcinsko gledališče - Gledališka sezona 1997/98

V torek, 2. in v sredo 3. decembra, ob 20.30

GLASBA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Glasbena matica

vpisuje abonmaje za koncertno sezono 1997/98 vsak dan, razen sobote na GM, UL Manna 29 (tel. 418605) od 10. do 12. ure. V torek, 2. decembra, ob 20.30 v Kulturnem domu koncert, na katerem bosta nastopila Igor Malinovsky (violina) in Christopher Hinterhuber (klavir). Na programu Beethoven, Schumann, Brahms, Waxmann. Prodaja vstopnic eno uro pred začetkom koncerta.

SKatedrala sv. Justa

Jutri, 27. t. m., ob 21. uri koncert nemškega organista Chritopha Schoemiga. Na sporedu bodo Bachove skladbe.

Vila Primc

Jutri, 27. t. m., ob 20.30 koncert zbora Resonet, ki ga vodi Aleksandra Pertot.

Gledališče Miela - Kdo so drugi...

V petek, 28. t. m., ob 21. uri, koncert Vlada Kreslina in Beltinske bande.

RAZSTAVE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

TK Galerija - Trzaska knjigarna: danes, 26. t. m., ob 18. uri otvoritev razstave Deziderija Svare.

Miramar - Konjusnica: do 30. t. m. je na ogled velika razstava o zgodovini Dačanov. Obiscete jo lahko vsak dan od 9. do 17. ure; ob nedeljah ob 11. uri, ob 14.30 in ob 15.30 vodeni obiski razstave.

Miramarski park in muzej sta odprta vsak dan od 9. do 17. ure (grad od 8. do 18. ure).

Galerija Torbandena: do 31. decembra razstavlja Edo Murtić. Urnik ogleda: od ponedeljka do sobote 10-13, 16-20.

Tergesteo: do 20. decembra je na ogled razstava o škedenjski železarni. Urnik: 8-21.

Sedež turistične ustanove (Ul. S. Nicolò 20): do 10. decembra razstavlja Patrizia Delbello.

Galerija Cartesius: se jutri, 27. t. m. razstavlja slikar Bruno Ponte.

Kavarna S. Marco: na ogled je razstava filmskih plakatov Isodora Brizzija.

Art Gallery (Ul. S. Servolo 6): do 29. t. m. razstavlja madžarski slikar János B. Toth.

Pedagoški licej A.M. Slomsek (Ul. Caravaggio 4): do 29. t. m. je na ogled razstava fotografij od leta 1947 do danes. Na ogled vsak delavnik od 8. do 14. ure.

Galerija Grandangolo: jutri, 27. t. m., ob 18. uri otvoritev razstave Ennia Tedeschija »Onkraj obzorja«.

Krozek Fincantieri (Galleria Fenice 2 - I. nadstropje): v soboto, 29. t. m., ob 18. do 20. ure otvoritev razstave trzaskeslikarke Adriane Bavaresco »Jadran: morje in zemlja«.

Studio Tommaseo: do 30. t. m. razstavlja Mikulas Rachlik.

Gledališče Miela - Kdo so drugi...: danes, 26. t. m., ob 18. uri otvoritev fotografske razstave. Razstavlja Sebastiao Salgado »Podobe, tragedije in upanja«.

se bo Stalno gledališče FJK predstavilo z delom »Sladka Irma« v režiji Antonia Calende. Nastopajo Daniela Giovanetti, Fabio Camilli, Paolo Triestino in Gian.

Vstopnice dobite pri blagajni gledališča: od ponedeljka do sobote 17-19 (za informacije tel. 0481 - 494368/494365).

GORICA

Kulturni dom

Danes, 26. t. m., ob bodo ob 20. uri prdvajali film »Segreti e bugie«.

VIDEM

Nuovo Teatro Giovanni da Udine

Danes, 26. t. m., ob 20.45 recital Milve »Non sempre splende la luna«. Režija Giorgio Strehler.

Teatro Contatto

Danes, 26. t. m., ob 20.30 katalonska skupina s predstavo La Fura dels Baus. Predstave trajajo do 28. t. m.

SLOVENIJA

PORTOROŽ

Avditorij

V petek, 28. t. m., gostovanje Slovenskega narodnega gledališča iz Maribora z dramo »Crna komedija«.

NOVA GORICA

Primorsko dramsko gledališče

V casu od srede, 26., do sobote, 29. t. m., odpadejo vse predstave »Bolha v usesu ali Kaplja cez rob« zaradi bolezni v ansamblu Drame SNG iz Ljubljane. Predstave bodo predvidoma v začetku januarja.

LJUBLJANA

Mestno gledališče ljubljansko

Danes, 26. t. m., 19.30 (abonma red O): A. R. Gurney »Punci (Sylvia)«.

SNG Drama

Jutri, 27. t. m., ob 19.30: J. Osborne »Ozri se v gnevu« (abonma studentski drugi in izven).

Sportna palaca Palasport

V soboto, 29. t. m., ob 21. uri celovečerni koncert, na katerem bo nastopil Nek. Predprodaja vstopnic pri Utat v Pasazi Protti.

GORICA

Kulturni dom

V petek, 28. t. m., ob 20.30 nastop New Swing Quarteta.

TRŽIČ

Obcinsko gledališče - Koncertna sezona 1997/98

V sredo, 17. decembra, bo ob 20.30 nastopil Trio Lortie-Lysy-Berick. Na programu Schubert, Mendelssohn-Bartholdy, Brahms. Vstopnice so na razpolago pri blagajni gledališča (urnik: 10-12, 17-19 od ponedeljka do sobote), pri UTAT v Trstu in pri Discotex v Vidmu.

VIDEM

Teatro Nuovo Giovanni da Udine

V petek, 28. t. m., ob 20.45 nastop orkestra Kremerata Baltica. Direktor in solist Gidon Kremer.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej: do 25.11.1998 bo na ogled razstava o škedenjski železarni. Urnik ogleda: 10-13, 15-17.

OPČINE

Zadrzna kraska banka: do 30. t. m. je na ogled 1. skupna razstava kraskih ustvarjalcev »Skupaj na Opčinah«. Urnik ogleda: 10-13, 15-19, ob nedeljah 10-12.

SESLJAN

Sedež turistične ustanove: razstavlja Luigi Perelli.

BOLJUNEC

Sprejemni center pri gledališču F. Preseren: na ogled je razstava Marjana Musica.

ŠEMPOLAJ

Bivsi otroški vrtec: do 30. t. m. bo na ogled razstava »In zrasel je kamen iz kraskih tal - vsako ime, ki ga danes preberes pomeni napisano knjigo o borbi in stiski, pa tudi o veličini in neuklonljivosti cloveka (Nase vasi od 1920 do 1950)«. Urnik razstave: vsak dan od 17. do 19. ure, v nedeljo od 10. do 12. ter od 16. do 19. ure.

GORICA

Kulturni dom: na ogled je razstava Bogdana Butkovića.

GRADIŠČE

Galerija Luigi Spazzapan: do 30. t. m. je na ogled razstava Spazzapan - iz zbirke goriske Casse di Risparmio.

ČEDAD

Obcinska izpostava B.go di Ponte: do 30. t. m. je na ogled razstava »Drugi v Alpah«.

PASSARIANO

Villa Manin: do 11.1.1998 je na ogled zgodovinska razstava »1797 - Napoleone a Cam-pofornidolo«.

RAI 3 slovenski program	
Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)	
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)	
20.25	Gustav
20.30	TV dnevnik

RAI 1	
6.30	Dnevnik, 6.45 aktualna oddaja Unomattina (vodi Antonella Clerici in Maurizio Losa), vmes (7.35) gospodarstvo, (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30) dnevnik
9.35	Film: MOoss (kom., ZDA '90, i. Morgan Fairchild, Stuart Whitman)
11.10	Aktualna oddaja: Verdemattina, vmes Zeleni nasveti in astrologija, vmes (11.30) dnevnik
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Nan.: Gospa v rumenem - Gosap v crnem (i. Angela Lansbury)
13.30	Dnevnik, 13.55 Gospodarstvo
14.05	Variete: Fantastico più (vodi Milly Carlucci)
14.25	Nan.: Una famiglia come tante
15.15	Dokumenti: Kvarkov svet - Kralj koal
16.00	Mladinski variete: Solletico, vmes risanke Duck Tales in nan. Zorro
18.00	Dnevnik
18.10	Aktualno: Prima di tutto
18.45	Variete: Colorado (vodi Alessandro Greco)
19.30	Vremenska napoved
20.00	Dnevnik
20.35	Sport
20.40	Aktualno: Inviato speciale (vodi Piero Chiambretti)
20.50	TV film: I viaggi del cuore (dram., ZDA '97, i. Cybill Shepherd, Stephen Lang, B. Heron)
22.30	Aktualno: Dosje - Zenske na razpotju
23.05	Dnevnik
23.10	Aktualno: Porta a porta
0.15	Nocni dnevnik
0.45	Aktualno: Tempo

RAI 2	
7.00	Nad.: Fragole verdi
7.25	Variete za najmlajše
9.35	Nan.: Lassie
10.00	Nad.: Quando si ama, 10.20 Santa Barbara
11.00	Tg2 Medicina 33
11.15	Jutranji dnevnik
11.30	Variete: I fatti vostri (vodi Massimo Giletti)
13.00	Dnevnik, 13.30 Navade in družba, 13.45 Zdravje
14.00	Variete: Ci vediamo in TV
16.30	Aktualno: Cronaca in diretta - Kronika v živo
16.15	17.15 Dnevnik, vreme
18.10	Vreme, dnevnik, sport
18.40	Oddaja o izletih in potovanjih: Sereno variabile
19.05	Nan.: Rex, 19.55 Disokupati - Rock'n'roll (i. P. Ferrari)
20.30	Večerni dnevnik
20.50	Nan.: Komisar Rex (i. T. Moretti, K. Markovics)
22.30	Izzrebanje lota
22.35	Variete: Macao
23.30	Dnevnik, vreme, knjige, v parlamentu, sport
0.35	Film: Le mele marce (dram., Sp.-ZDA '73, i. P. Fonda, W. Holden)
2.05	Nočni dnevnik

RAI 3	
6.00	Jutranje vesti
8.30	Film: Liava degli Apaches (vestrn, ZDA '57)
9.40	Aktualno: Report
10.30	Dok.: Italija 50. let
11.00	Aktualno: Vprasanja ob koncu tisočletja
12.00	Dnevnik, sport
12.20	Aktualno: Telesogni, 13.00 Il grillo, 13.30 Media/Mente
14.00	Deželne vesti, dnevnik
14.40	Aktualno: Articolo 1, 14.55 Tgr Leonardo
15.35	Sport: EP v kosarki
17.00	Dok.: Geo & Geo
18.25	Vremenska napoved
18.30	Nad.: Un posto al sole
19.00	Dnevnik, deželne vesti
19.55	Aktualno: Magazzini Einstein ali Volilna tribuna 20.30 Blob
20.40	Aktualna odd.: Mi manda Raitre
22.30	Dnevnik, deželne vesti
22.55	Aktualno: Oltre la notte, 23.55 Magazzini Einstein
0.30	Dnevnik, pregled tiska
1.10	Variete: Fuori orario
2.10	Film

RETE 4	
6.00	Nad.: Lasciati amare, 6.50 Perla nera
8.30	Nan.: Pregled tiska
8.50	Nad.: Vendetta d' amore, 9.20 Amanti, 10.00 Regina, 10.30 Sei forte, papà
11.30	Dnevnik
11.40	Aktualno: Forum
13.00	Kviz: Kolo sreče, vmes (13.30) dnevnik
14.30	Nad.: Sentieri - Steze
15.30	Film: Tarzan il magnifico (pust., ZDA '60)
17.45	Kviz: OK, il prezzo è giusto (vodi I. Zanichchi)
18.55	Dnevnik in vreme
19.30	Variete: Game Boat
20.35	Dok.: La macchina del tempo
23.00	Film: The Abyss (fant., ZDA '89, r. J. Camron, i. M.E. Mastrantonio)
1.50	Pregled tiska
2.10	Film: Gli occhiali d' oro (dram., It. '87, r. G. Montaldo)

CANALE 5	
6.00	Na prvi strani, vremenska napoved
8.00	Jutranji dnevnik Tg5
8.45	Nan.: Komisar Scali (i. M. Chiklis, T. Saldana)
9.45	Variete: Maurizio Costanzo Show
11.30	Rubrika: Ciao Mara (vodi Mara Venier)
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.40	Nad.: Beautiful
14.10	Aktualna oddaja: Uomini e donne - Moški in zenske (vodi M. De Filippi)
15.45	Aktualna kronika: Verissimo
15.50	TV film: Una casa per i Willis (kom., ZDA '90, i. William Russ, F. Fisher, Dana Delany, A. Arkin)
17.45	Aktualne teme iz vsakdana: Verissimo (vodi Marco Liorni)
18.35	Variete: Tira & Molla (vodi Paolo Bonolis)
20.00	Dnevnik
20.35	Nogomet: Feyenoord - Juventus (Champions League)
22.50	Variete: Striscia di mezza sera (vodita Ezio Greggio in Enzo Iachetti)
23.05	Variete: Maurizio Costanzo Show
1.00	Nocni dnevnik Tg5
1.30	Striscia la notizia

ITALIA 1	
6.10	Otroski variete, vmes Ciao ciao mattina
9.20	Nan.: Lepotica in zver, 10.20 Družina Brock, 11.25 Dva policaja v Chicagu
12.20	Odprti studio, 12.25 Sport studio, 12.50 Fatti e misfatti
12.55	Nan.: Willy, princ z Bel Aira
13.25	Otroski variete Ciao Ciao Parade in risanke
14.00	Risanke: Simpsonovi
14.20	Variete: Colpo di fulmine
15.00	Aktualno: Fuego! (vodi Alessia Marcuzzi)
15.30	Nan.: Melrose Place
16.00	Variete za najmlajše in risanke, Bim Bum Bam, 17.25 Variete: Investigatori invisibili
17.30	Nan.: Hercules
18.30	Odprti studio in vreme, 18.55 Sport studio
19.00	Nan.: Beverly Hills
20.00	Glasba: Sarabanda (vodi Enrico Papi)
20.45	Film: Caro zio Joe (kom., ZDA '94, i. M.J. Fox, Kirk Douglas, O. D' Abo)
23.00	Nogomet: Champions League
0.40	Sport studio, pregled tiska
1.15	Italija 1 sport

TELE 4	
13.30	16.45, 19.30, 23.00 Dogodki in odmevi
14.10	Nogomet
17.00	Verde a Nord-Est
18.00	Oddaja o zivalih
19.00	Zoom zdravje
20.30	Il supplemento
21.30	First and Ten
22.00	Aktualna odd.: Quadrato
23.35	Zoom zdravje
0.00	Rokomet
2.05	Film: Laura

MONTECARLO	
12.15	19.30, 22.30, 0.45 Dnevnik, 13.30 Sport
12.00	Aktualno: Candido
14.00	Film: Agguato nei Caraibi (pust., ZDA '58)
18.05	Variete: Zap Zap
20.30	Film: La regina vergine (zgod., i. C. Laughton)
23.45	Film: Un videotape per l' assassino (krim., '88)

Slovenija 1	
7.30	Vremenska panorama
9.45	Vceraj, danes, jutri
9.50	Videoring
10.20	Tedenski izbor: nan. Havajski detektiv (ZDA, 23. epizoda)
11.10	Film: Nasika (Poljska-ZDA, r. Jan Shutte, i. Otto Tansig, Jakov Bodo)
12.30	Dokumentarna serija: Veliki miti in skrivnosti 20. stoletja (2. del)
13.00	Porocila
13.05	TV igrice: Kolo sreče (ponovitev)
13.35	Videostrani
14.10	Tedenski izbor: Res je!
15.35	Poljudnoznanstvena odd.: Srečanje s kiti sv. Lavrenca (Kan.)
16.25	TV prodaja
16.55	Videostrani
17.00	Obzornik
17.10	Otroski program: Pod klobukom
18.00	Po Sloveniji
18.30	Sejem Sport in rekreacija
18.40	TV igrice: Kolo sreče
19.10	Vceraj, danes, jutri
19.15	Risanka
19.30	Dnevnik, vreme, sport
20.10	Predsedniske volitve
20.05	Dobrodelni koncert: Klik dobrote
21.55	Vceraj, danes, jutri
22.00	Odmevi, vreme, sport
22.45	Nanizanka: Grace na udaru (ZDA, 13. epizoda)
23.10	Film: Decki v rjavem (VB 1949, r. Montgomery Tully, i. Jack Warner, Richard Attenborough, Dirk Bogarde, B. Murray)
0.30	Videoring
1.00	Videostrani

TV PRIMORKA	
8.00	16.30 Videostrani
16.30	Policija svetuje
16.45	Mladi na razpotju
17.45	Glasbena odd.: Klepet o glasbi z Jozico Svete
18.55	Oddaja za zamejce: Med Soco in Nadizo
19.50	Napovednik, videospot
20.00	Dnevnik TV Primorka, vreme
22.00	Kmetijska oddaja
21.30	Mladi na razpotju (posnetek prireditve na Zemonu)
22.15	Koncert saksofonistov
22.45	Dnevnik TV Primorka

Slovenija 2	
9.00	Euronews
11.00	Tedenski izbor: Svet poroca
11.30	Prisluhnimo tisini
12.00	Darilo Dunaju: Portret Christie Ludwig
13.00	Opus
13.30	Nanizanka: Hudsonova ulica (ZDA, 21. epizoda)
13.55	Dokumentarna serija: National Geographic (ZDA)
14.45	Studio City
15.30	Nadaljevanka: Martin Luther (Nemčija, r. Kurt Veth, i. Ulrich Thei, Ralf Kober, Otto Mellies)
17.00	Nadaljevanka: Pacific Drive (Avstral., 74. del)
17.35	Nanizanka: Hoganova družina (ZDA, 19. epizoda)
18.05	Filmski triki
18.30	Razvedrilna oddaja: Karaoke
19.30	Nadaljevanka: Pacific Drive (75. del)
19.55	Vceraj, danes, jutri
20.00	Nogomet: Besiktas - Bayern München (liga prvakov)
23.30	32 kratkih filmov o Glenou Gouldu: Film o pianistu (kanadska glasbena oddaja)

Koper	
15.00	Euronews
15.45	Alpe Jadran
16.15	Pogovorimo se o...
16.45	Globus, 17.30 Vesolje je...
18.00	Program v slovenskem jeziku: Ljudje in zemlja
18.30	Reportaža
18.45	Primorska kronika
19.00	Vsedanes - Tv dnevnik, vreme, sport
19.30	Otroska oddaja: Ecchecimancina
20.00	Predsedniske volitve: Predstavitve kandidatov
20.00	Sredozemlje
20.30	Dokumentarna oddaja: Kokoro
21.00	Aktualno: Meridiani
22.00	TV dnevnik, vreme
22.15	Nogomet: Feyenoord - Juventus (liga prvakov)
	TV dnevnik Vsedanes

RADIO

Radio Trst A

8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Porocila; 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Obzornik; 9.15 Odprta knjiga: Trije muzikantje ali povratek Lepe Vide (Z. Simčič, zadnji del); 9.40 Zgodbe slov. vsakdana 19. stoletja; 10.10 Koncert opere glasbe; 11.15 Intervju; 11.45 V središču pozornosti; 12.40 RZCPZ: MePZ Igo Gruden; 13.20 Orkestri; 13.30 Za smeh in dobro voljo; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Na goriskem valu; 15.00 Pop music; 15.30 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba: poklon P. Merkuju; 18.00 Obiski iz Arkadije; 18.30 Slov. lahka glasba; 18.45 Vera in naš čas; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.10, 17.10 Porocila v slovenščini; 8.30, 12.30, 18.30 Porocila v italijanščini; 10.30 Matineja; 16.00 Juke box time; 19.00 Glasba po željah v živo; 21.20 Samo za vas; 22.30 Ostali Trst - L' altra Trieste.

Radio Koper

(slovenski program)

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Porocila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranjik; 7.30 OKC obveščajo; 8.00 Pregled tiska, vreme; 8.17 Na rešetju; 8.50 Kulturni koledar; 9.50 Na rešetju, odgovori; 11.15 Aktualnosti; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Daj,

povej; 15.30 DIO; 16.15 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik, osmrtnice; 18.00-19.00 Glasb.: odd.: Neresnih pet; 19.00 Dnevnik RS; 20.00 Šport in glasba; 22.00 Zrcalo dneva; do 0.00 iz diskoteke R. Koper

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Porocila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.15 3X3; 8.40 Izbrali ste; 9.15 Govorimo o; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Sigla single; 10.33 Musica che gira; 11.00 Modri val; 13.00 L' una blu; 13.40 Bella bellissima; 14.20 Locandina; 14.33 Sigla single; 14.45 Kje, kako, kdaj; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 Zap-ping; 19.25 Sigla single; 19.30 Šport.

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Porocila; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.30 Svetovalni servis; 8.05 Radio plus; 9.45 Ringaraja; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Obvestila in osmrtnice; 15.00 Radio danes; 15.30 DIO, šport, vreme; 17.05 Studio ob 5-ih; 18.25 Kultura; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Glasbeni utrip; 21.05 Svetovna reportaža; 21.25 Festival Evroradijai; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna odd. v

tujih jezikih; 22.40 Slov. pevci šansonov in evergrinov; 23.05 Literarni nočturno.

Slovenija 2

6.00, 6.30, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Porocila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.05 Poslovne zanimivosti; 8.30 Koledar prireditve; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Strokovnjak sevtuje; 10.40 Kje vas čevlji žuli; 13.45 Gost izbira glasbo, kulturne drobtinice; 15.30 DIO, šport; 16.15 Popevki tedna; 16.30 Izjava; 17.35 Spot-400; 18.00 Vroci stol; 18.45 Črna kronika; 19.30 Z Anjo Rupel; 21.00 Težka kronika; 22.00 Zrcalo; 22.30 Mojo blues.

Slovenija 3

8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00 Porocila; 10.05 Literarna matineja; 11.05 Izbrali smo; 12.05 Pojemo in igramo; 13.30 Za knjižne molje; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Mladi v mozaiku glasbe; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Glasbeni utrip; 17.00 Posnetki festivalov; 20.00 Radioteka; 21.30 Ars antiqua; 22.05 Okrogla miza; 23.00 Jazz; 23.55 Lični utrinek.

Radio Koroška

18.10-9.00 Glasbena mavrica; 21.04 - 22.00 Srednjeevropski magazin.

Primorski dnevnik

Lastnik: Zadruga Primorski dnevnik z o.z. - Trst
Izdajatelj: DZP - PRA.E. d.o.z. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Internet: <http://www.primorski.it/>
e-mail: redakcija@primorski.it

Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

Cene oglasov
Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, visina 28 mm) 100.000 LIT, finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi 1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 60 SIT

Poštni tr. PRAE DZP st. 11943347
za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, letna 15.000 SIT plačljiva preko
DISTRIEST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373
zira račun 51420-601-27926

Registriran na sodišču v Trstu st. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

VREMENSKA SLIKA

Nad zahodno Evropo in zahodnim Sredozemljem je območje nizkega zračnega pritiska. Z jugozahodnimi vetrovi doteka nad naše kraje razmeroma tople in vlažen zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzhaja ob 7.25 in
zatonja ob 16.21.
Dolžina dneva 8.56.

LUNINE MENE

Luna vzhaja ob 3.25 in
zatonja ob 15.08.

MORJE

Morje rahlo razgibano,
temperatura morja 12,7
stopinje C.

BIOPROGNOZA

Vreme bo na splošno
pocutje in razpoloženje
vplivalo zmerno obre-
menilno, zato se bodo
pri vremensko občutli-
vih ljudeh pojavile
težave.

TEMPERATURE V GORAH

	°C	°C
500 m	2	2000 m.....0
1000 m.....	4	2500 m.....-2
1500 m.....	3	2864 m.....-3

PLIMOVANJE

Danes: ob 0.35 najnižje -18 cm, 7.00 najvišje 43 cm,
ob 13.54 najnižje -41 cm, ob 20.02 najvišje 17 cm.

Jutri: ob 1.12 najnižje -19 cm, ob 7.26 najvišje 47 cm,
ob 14.19 najnižje -49 cm, ob 20.34 najvišje 22 cm.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije

DANES

Oblačno bo, predvsem v
zahodni in južni Sloveniji bo
občasno rahlo deževalo. Tem-
perature bodo od 0 do 4, na
Primorskem pa do 12 stopinj
Celzija.
SOSEDNJE POKRAJINE:
Oblačno bo, v sosednjih pok-
rajinah Italije in ob Jadranu bo
občasno rahlo deževalo.

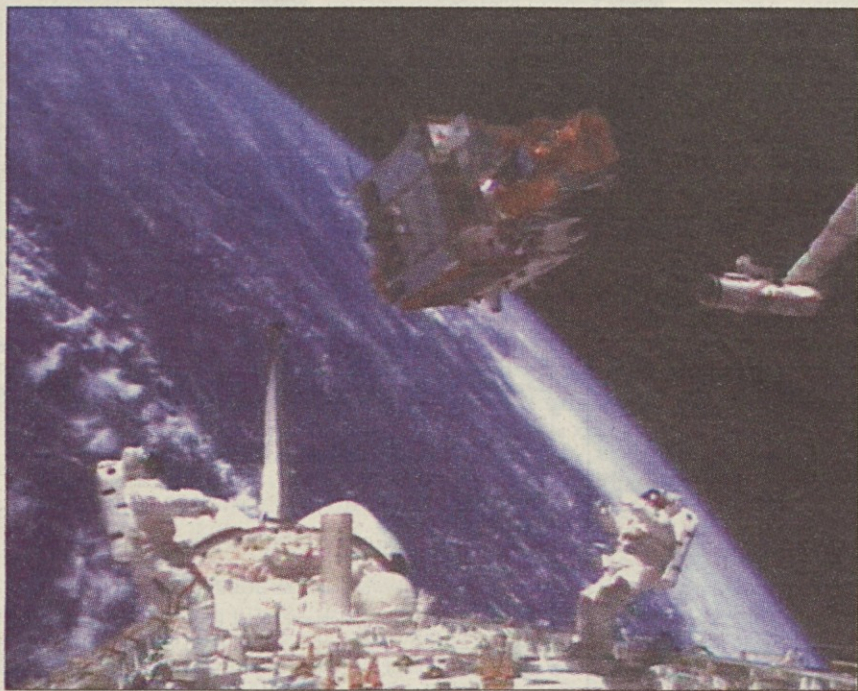
JUTRI

V četrtek in petek bo oblač-
no, v četrtek bo predvsem v
južni Sloveniji občasno se
rahlo deževalo.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Astronavta »rešila« satelit Spartan

HOUSTON - Včeraj sta ameriški vesoljec Winston Scott in japonski vesoljec Takao Doi (na sliki AP) izstopila iz ameriškega vesoljskega raketoplana Columbia. Z rokami sta uspešno umirila znanstveni satelit Spartan 201, ki ima maso 1.337 kg in ki se je po petkovem neuspešnem utirjenju počasi vrtel okoli več osi hkrati. Nato ga je mehanična roka raketoplana prenesla v tovarni odsek. Deset milijonov dolarjev vreden ameriški znanstveni satelit Spartan 201, bodo popravili in kasneje ponovno utirili. Med preostalim delom prehoda, ki ga je ameriška vesoljska agencija NASA nekoliko podaljšala, sta Scott in Doi preizkusila orodje, ki ga bodo uporabljali vesoljci pri sestavljanju bodoče mednarodne vesoljske postaje. (STA)

Zaradi azbesta na stranišče z masko

BRUSELJ - Uslužbenci bruseljske občine Forest si morajo nadeti varnostne maske, ko gredo v toaletne prostore občinske hiše. Takšen ukrep so občinske oblasti sprejele potem, ko je bruseljski okoljevarstveni institut odkril nevarne količine azbesta v gradbenih materialih v kleti, kjer so locirani toaletni prostori. Sporocili so, da naj bi že v kratkem začeli z odstranjevanjem nevarnega azbesta. Občinska hiša v Forestu pa ni edina bruseljska stavba, zastrupljena z azbestom. Najbolj razvpit primer je nekdanji sedež Evropske komisije, ogromna stavba v obliki zvezde, ki že nekaj let zaradi strupene snovi v gradbenih materialih neprodušno prekrija "kraljuje" v t.i. evropski četrti belgijske prestolnice. (STA)

Opera za Willyja Brandta

DORTMUND - V dortmundski operni hiši so minuli konec tedna premierno uprizorili opero, ki slavi zgodovinsko vlogo nekdanjega zahodnonemškega kanclerja Willyja Brandta pri normalizaciji odnosov z državami tedanjega vzhodnega bloka. Opera z naslovom Poklekni v Varšavi, ki jo je režiral John Drew, libreto pa je napisal Phillip Kochheim, predstavlja različna obdobja v življenju arhitekta Ostpolitik, od njegovega samovoljnega izgnanstva na Norveškem po prihodu nacizma na oblast leta 1933, vrnitve v porušeno Nemčijo po drugi svetovni vojni, do smrti leta 1992. Med najmočnejšimi prizori je trenutek, ko Willy Brandt kleči pred spomenikom v varšavskem getu, kjer je med vojno umrlo več sto tisoč Judov. Brandt se je kot Herbert Frahm rodil 18. decembra 1913 kot nezakonski sin prodajalke iz Luebecka, za socialne tegobe pa mu je oči prvi odprl dedek po materini strani, ki ga je usmeril k socialističnemu gibanju. Se kot srednješolec se je leta 1930 priključil marksistično usmerjeni Socialnodemokratski stranki, leto kasneje pa je ustanovil lastno Socialistično delavsko stranko. (STA/AP)

Ženske so slabše plačane

MÜNCHEN - Med ženskami in moškimi so se vedno ogromne razlike, predvsem pri plači. V Nemčiji ženska kot redno zaposlena uslužbenka zasluži mesečno približno 4260 mark bruto, kar je skoraj 2500 mark manj kot povprečno moški. Moški v povprečju zaslužijo mesečno plačo v višini 4300 mark neto oziroma 1200 mark več kot ženske. Vzrok za nižje plače žensk je pogosto nižja kvalifikacija in krajša doba zaposlenosti pri določenem podjetju. (STA/dpa)

Bavarski vozniki vozijo hitro

MÜNCHEN - Praktično vsak drugi voznik na bavarskih avtocestah vozi hitreje kot 130 kilometrov na uro. Policija je pri polletnem merjenju hitrosti jeseni pri prehitri vožnji zalotila 42, 7 % voznikov. Medtem ko je delež voznikov osebnih avtomobilov s hitrostjo od 131 do 150 km na uro porasel s 26, 3 na 28, 4 %, se je delež "dirkacev", ki so presegli 150 km na uro zmanjšal s 16, 8 na 14, 3 odstotka. (STA/dpa)

Irec kreator leta med mladimi

LONDON - Mladi Declan Kearney iz Belfasta na Severnem Irskem med velikani svetovne mode ni prav znano ime. Toda to se ne pomeni, da nekoč ne bo stopil ob bok ze uveljavljenim kreatorjem, ki svoje modele razkazujejo na največjih modnih revijah v Milanu, Parizu, Londonu, New Yorku in drugod po svetu. Kearney pa je svoje prvo veliko modno priznanje že osvojil. S kolekcijo finega ženskega perila je namreč v ponedeljek v britanski prestolnici (manekenka na sliki AP) nosi njegovo prozorno kombinezo) dobil mednarodno modno nagrado Smirnoff kot mladi modni kreator leta.

